

AREGGEL

Ara 20 fillér

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, TERÉZ-KÖRÜT 52. SZÁM

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Előfizetés fővárosban és vidéken: egy hónap 70 fillér, negyed évre 2 P., fél évre 4 P., egy évre 8 P. Egyes szám ára 20 fill., 30 Groschen, 3 dinár, 1,20 líra, 2 francia frank, 10 leu.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
TELEFON: 27-8-82 ÉS 27-8-83

FELELŐS SZERKESZTŐ: LAZÁR MIKLÓS

TELEFONOK VASÁRNAP DÉLUTÁNTÓL
REGGELIG: 46-2-96, 46-0-43, 42-0-78.

XII. évfolyam

Budapest, 1933 július 10

28. szám

Gömbös és Dollfuss bécsi tanácskozásai Magyarország és Ausztria testvéri barátságáról, jövőjéről és boldogulásáról

Ünnepélyesen és lelkesen fogadta Bécs a magyar miniszterelnököt

„Magyarország és Ausztria nélkül nincs megoldás Közép-Európában! Készek vagyunk áldozatokat hozni a megoldás érdekében!” — mondja Gömbös miniszterelnök

(L. M.) A magyarok istene segítse, a jövő szerencse kísérje Gömbös Gyula miniszterelnököt ezen a történelmi nyári estén, amikor Dollfuss osztrák kancellár meghívására Ausztria és Magyarország gazdasági jövőjéről, a két szomszédos állam boldogulásáról tárgyalt Bécsben.

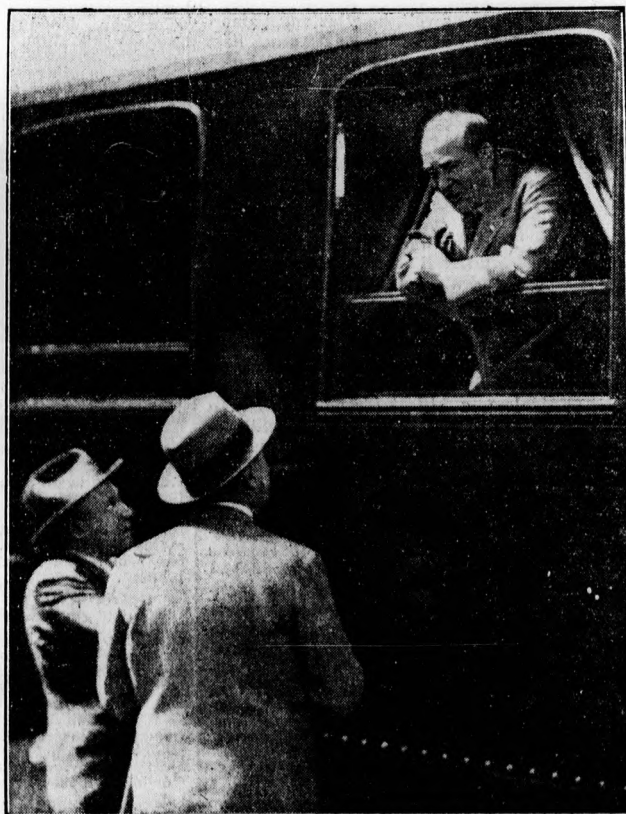
A magyar miniszterelnöknek éreznie kell, hogy az egész magyar közvélemény, politikai, világnézeti, társadalmi és foglalkozási különbség nélkül egységesen sorakozik fel mellette a világpolitikai jelentőségű találkozón, nem azért, hogy sürgesse, nem azért, hogy nyomást gyakoroljon elhatározásaira, hanem, mert a tömeglelektan esalhatatlan ösztönei diktálják itt városok és falvak, paloták és kunyhók népének, hogy az Ausztriával való hagyományos érzelmi és gazdasági kapcsolatok bensőbbététele nyugodtabb légkört, tágasabb horizontot, erősebb önértéket, biztosabb gazdasági bázist jelent a magyar emberiségnek. Egyébként meg vagyunk győződve arról, hogy Gömbös Gyula, akit magyar ösztöne és eddig hűségese szerencsesíllaga vezért a közéleti pályáján, nem gondolkozhatik és nem érezhet másképp, mint a polgárság milliói! Hiszen a miniszterelnök akaratára ellenére ez a közhangulat aligha kaphatott volna olyan szárnyat, hogy berepüljön az egész országot; a miniszterelnök elgondolásainak és terveinek ismerete nélkül *A Reggel* hasábjain aligha tárták volna ki karjukat felénk Dollfuss kancellár, a mai osztrák kormány tagjai és az osztrák gazdasági és politikai élet vezetőgyéniségei.

Egészen biztos, hogy Dollfuss kancellár az elmúlt hónapok hősi megpróbáltatásai közepette, amikor az egész művelt világ rokonszenve övezte Hofer András robusztus emlékéig megnőtt kis alakját, sohasem kételkedett a magyar nemzet barátságának őszinteségében és ezt az irántunk való jóérzést a hirtelen berlini út sem homályosította el egy pillanatra sem. Az árva Magyarország a tisztán érzelmi politika nemes fényűzését ma még nem engedheti meg magának! A mi utunkat 1919 óta a

legráfidegebb és legönzöbb reálpolitika kell, hogy megszabja, mi nem fulladhatunk a saját zsi-runkba, mi nem vetkőzhetünk ki agrárőrünk-ből, nekünk mindenhol tolatodni kell, ahol piac nyílik számunkra. Az yessen ezért a politikáért

egy ezeréves államra követ, aki a mi helyünkben másképp cselekednék. De szegényen is magyarok maradtunk és közfogást, adott szót nem törtünk meg soha!

A Reggel-nek különösen ünnepnapja a mai!

Az indulás pillanata ...

Gömbös miniszterelnök még egy pár szót vált Lázár Miklós országgyűlési képviselővel és Kunze osztrák szövetségi tanácsossal az induló vonatból

Ha úgy érzed magad,
Hogy nehéz az élet,
Fél pohár **Igmándi**
S kedved újra éled!

félszentendő óta szóval és tollal, népgyűléseken és újsághasabokon hirdetett politikai magvetéseinknek ügyeimet látjuk érne Gömbös és Dollfuss bécsi összejövetelén. Természetes tehát, hogy elkendve olvassuk a telefonon érkező biztató híreket... Fanatikusán hisszük, ugyanis, hogyha az osztrák kapu megnyílik, a többi börtönkapuk is megnyílnak a magyar mezőgazdaság, a magyar szellem és a magyar munka előtt!

Nem szabad azonban elfelejteni, hogy csak a diktátumok egyoldalúak, amelyeket lefegyvertett népek testére a brutális hatalom jussán pörkölnek. Az osztrák-magyar baráti és gazdasági kapcsolatoknak mind melyebbé és bensőbbé tétele ugyanolyan erkölcsi, anyagi és szellemi nyereség Ausztriára, mint Magyarországra számára. Ausztriában is a közvélemény motorikus ereje irányítalmat nyújt a Dollfuss-kormány politikájára! Az osztrák nép is megtanulta azt a számtani alaplámpól, hogy hétmillió plusz nyolcmillió az tizenötmillió, és hogy a két ország fogyasztási területe még a számtani összeadáson túl is, mennyivel nagyobb kilátásokat jelent együtt, mint külön-külön, a Duna völgyének közepén.

El nem mulasztjuk, hogy elérkezvén a közép-európai mérleg serpenyőjébe oly nehéz súlylyal eső bécsi találkozáshoz, ne emlékezzünk meg halálával és elismeréssel a nemzeti szocialista német birodalmi kormány hathónapos uralmáról, amelynek külpolitikai sikerei nagy mértékben járultak hozzá ahhoz, hogy a három vezető nagyhatalom: London, Párizs és Róma, egyformán jóindulatú, sőt biztató mondhatjuk, tizenhárom év óta példátlanul meleg támogatásban részesüljön az osztrák és magyar nemzetek közfoglaltsát...

Allapítsuk meg teljesen elfogulatlanul a Hitler-kormány világraszóló külpolitikai sikerét:

Az első sikere az volt, hogy az angol-amerikai közvéleményt annyira megriasztotta, hogy Európának a világgazdasági és erkölcsi kultúrában vezető két nemzete kidárandulva fordult el az európai ügyektől. Így végre mód és alkalom nyílik arra, hogy az angol-francia versengés kikapcsolódásával hidaltassanak át a kontinens népeit és államait elszakító ellentétek.

A második sikere az volt, hogy Olaszország, amely Locarnótól kezdve, egy évtizeden át, Németországgal együtt a revíziós európai blokk felépítésével, Franciaország fokozatos elszigetelésével igyekezett a versaillesi rendszert megdönteni, hirtelen ráeszmélvén a pángermán imperializmus veszedelmére, az a politikáját feladta és ezzel kapcsolta a nemzetközi politikából azt a háborús robbantó villanyáramot, amely az elmúlt év utolsó év ez év első hónapjaiban a legkomolyabban fenyegette az európai békét. Fájdalom, a hitleri birodalomnak ez a sikere megtörte a revíziós egyenes vonalát és Mussolini és vele együtt mi is, kénytelenek leszünk lelketlenül diplomáciai részletmunkával új és bizony görögnyelvű úton elindítani a revíziós előkészítést.

A harmadik siker Oroszország politikai súlyának helyreállítása, a bolsevikiek bevezetése az európai szalónba. A kommunista birodalom külügyminisztere, Litvinov elvtárs öccsellenője a pazar estebéd alatt, amelyet a francia kormány elnöke az ő tiszteletére Párizsban adott, lelke mélyén bizonyára könnyekig elérzékenyülve emlékezett meg a horogkeresztes külpolitika monumentális mestereiről, Hitler és Rosenberg urakról és a politikailag immár jobbélre szenderült Hugenberg úrról, akik nélkül sohasem jött volna létre az a biztonságos szerződés, amelynek megkötéséért tíz évig haszontalan szelámalharcot folytatott a Kreml diplomáciája.

De a Gömbös-Dollfuss találkozás estéjén

mi, az Ostrau falanszterébe beutalt magyarok is, ne mulasszuk el magásra emelt kézzel tisztelegni a harmadik német birodalom világtörténelmi előrelátással megdöntött Fűhrereinek és Unterführereinek, mert — látjátok feleim — Hitlernek köszönhetjük, hogy a nemzeti depraváció szomorú korszakában történelmi hivatásunk tudatára ébredtünk, neki köszönjük, hogy rásegített bennünket arra a megismerésre, hogy nem vagyunk és nem leszünk soha a fejletlen sziklalfalnak rohanó német expanzió kísérleti területe és hogy elvethettük végre magunktól belpolitikailag is, külpolitikailag is a kuruc és labanc romantika szíveket simogató, lángragyújtó, de ma anakronisztikus hagyományait.

A hitlerista külpolitika nagyszerű kibontakozása nélkül sohasem vert volna olyan gyorsan és mélyen gyökereket a magyarországi rétegekben az a meggyőződés, hogy Ausztriához kell igazodnunk, ahhoz a néphez, amelyhez századok harcai, szenvedései és boldog évtizedei fűznek, amellyel »Schuller an Schuller« építették fel a XIX. század második felében Európá egyik legfőkétezebben megszervezett és legarányosabban berendezett birodalmát. Mi ketten, magyarok és osztrákok, együttesen vagyunk bástyái Európának a Balkán felé és mi ketten, magyarok és osztrákok csak együttesen tudunk sáncot ásnai a zavaros áradat ellen, amely most nyugatról hömpölyög felénk.

Másfél évvel ezelőtt a magyar és osztrák kormányt még áthidalhatatlan szakadék választotta el a kivitelezési politika legalárendelhető kérdéseiben is. Ma Gömbös Gyula miniszterelnök

A miniszterelnök elutazása

(A Reggel tudósítójától.) Gömbös miniszterelnök egész vasárnap délelőtt küszöbönálló bécsi tárgyalásainak anyagát tanulmányozta, mindazokat a kérdéseket, amelyek az osztrák-magyar viszonylatban egyáltalán felmerülhetnek. Időközben átnézte a vasárnapi reggeli lapokat is és jó benyomást tett rá, hogy a magyar sajtó a szélső jobboldaltól a szélső baloldali, pártkülönbség nélkül megértéssel, sőt rokonszenven fogadta bécsi látogatásának híreit. A miniszterelnök a bécsi gyorsvonat indulása előtt tizenöt perccel, délután 1/2 órakor érkezett meg a keleti pályaudvarra, ahol Samarjay Lajos, a MÁV elnöke és Kunze osztrák követéségi tanácsos fogadta. A vele együtt utazó báró Apor Gábor követéségi tanácsossal, a külügyminisztérium politikai osztályának vezetőjével és Antal István miniszter tanácsossal, a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetőjével ment ki a peronra és foglalta el helyét a bécsi gyorsvonathoz csatolt külön kocsiában. A vonat indulása előtt elbeszélgetett Lázár Miklós képviselőkkel, majd Samarjay MÁV elnök jelentéseit hallgatta meg.

Pontosan délután fél két órakor megszólalt a gőzmozdony sípjára, a miniszterelnök vasúti fiáklé ablakban keresztül búcsút intett és az utolsó pillanatokban is kihátráló fotográfusok sorfala között futott ki a bécsi gyors a keleti pályaudvarról. A kormányhoz közelálló helyen megállapítják, hogy a miniszterelnök bécsi utazásának a híre

Ünnepélyes fogadtatás és lelkes tüntetés a bécsi pályaudvaron

Bécs, július 9.

(A Reggel kiküldött tudósítójától.) Zsáfoltan fut ki a vonat a keleti pályaudvarról. A fülkékben minden talpalatnyi hely bővődökkel, utazókosarakkal van tele; nyaralók utaznak az osztrák és svájci fűrdőhelyekre. Kelenföld után Gömbös miniszterelnök elhagyja a mozdony után kapcsolt szalónkocsit és a közönség két kocsit folyosóján átmege az étkezőbe.

Ott behűződik az ajtó mellett számára fenn tartott sarokasztalhoz, vele szemben báró Apor Gábor követéségi tanácsos foglalt helyet, a szomszéd asztalnál étkezik Antal István sajtófőnök és Vass Elek, a miniszterelnök titkára. Szótlanul eszik végig az étkezőkocsi menüjét, a miniszterelnök alig beszél, kissé járdának látszik. Csöndben fogyasztja el feketekávéját is, azután felszív egy szivart az étkezőkocsiában. Kézzel Komárom előtt félkerekedik a társaság, megy vissza a szalónkocsi. Komáromban még a kocsit ablakában sem látják a miniszterelnököt, lefeküdt kissé pihenni.

Győrött csak az állomásfőnök sétál fehér glaszkesztyűben a peronon egy beencsánár kíséretében, aki Gömbös miniszterelnöknek régi ismerőse, de ők sem beszélhetnek a miniszterelnökkel. Még pihen a szalónkocsi-ban, csak akkor jelenik meg egy pillanatra az ablakban, amikor a vonat már továbbindul. Hegyeshalomban kissé hosszabban áll a vonat. Néhány szakettes, cilindereis úr várja a miniszterelnököt. Először áll Nelly Jenő bécsi magyar követ, vele van Czigler Vilmos követéségi sajtó-előadó és loyag Hornbostel Tivadár osztrák követéségi tanácsos. Fölmennek a szalónkocsi-ba. Gömbös miniszterelnök eléjük jön a kocsielőadóhoz és kezét nyújtva fogadja őket.

HORDÓKBAN ÉS BÁLÁKBAN

érkeznek távoli országokból a Meinel-céggel a nagy hajórakományok. Kiváló szakemberek állítják össze a legkülönbözőbb fajtákból a világhírű Meinel-pörköltkávékvereket. Meinel-Sao Paulo pörköltkávékverék finom tejeskávékverék.

1/4 kg P 350

a kávézacskó a fenti képet viseli. Vannak természetesen finomabb avagy olcsóbb keverékeink is.

Meinel Gyula r. tá

Bécs kapui között időzik, ma európai meggyőződés, hogy ez a két szomszédállam egymásra van utalva.

Egy tisztultabb, biztatóbb, méltóbb jövő de-rengésében üdvözöljük Gömbös és Dollfuss kez-foglaltsát! A magyar történelem óramutatója a fizeskertes számon áll. Hallgatjuk az óra üt-sét, ez az óra magyarul beszél!

csak a nagyközönséget érte váratlanul. A bécsi látogatás előkészítésére már két hét előtt megtörténtek a kezdeményező lépések és

a miniszterelnök éppen a képviselőház esütörtök esti ülésén vett részt, amikor Dollfuss kancellárnak Bécsbe szóló meghívásait kézbesítették neki.

Báró Hentel osztrák követ már szombatn Bécsbe utazott, hogy a miniszterelnök látogatását előkészítse és az illetékes tényleg 2 hét óta dolgoztak a bécsi tárgyalások nyüzsgésének előkészítésén. Az előkészítési munkálatokat keményítette az a hír, hogy az osztrák delegáció Londonban javaslatot tett az osztrák-magyar gazdasági együttműködés alapjainak kidolgozására és bár az osztrák-magyar vámanál illetégek nem hangzott még el konkrét javaslat, beavatott körökben egyáltalán nem tartják kizártnak, hogy

a bécsi tárgyalások során ezirányban is történnek kezdeményezések.

Nemcsak a politikai és gazdasági élet, de az egész magyar társadalom feszült várakozással tekint az osztrák-magyar kapcsolatok küszöbönálló kiépítésére, amelynek érdekében a Reggel hetekkel ezelőtt indította meg országoserte helyettesével, rokonszenven, lelkesedéssel fogadott akcióját.

Ezután bevonulnak a Kocsi közepű szalónjába és helyet foglalnak valamennyien. Néhány átlé-velkamlamást kell még elintézni.

A miniszterelnök egyik-kissé kísérője érvényes utlevél nélkül indult el Bécsbe.

A határszéli rendőrkirendeltség vezetője előzékenyen elintézt mindent, az utasok újabb elfoglalják helyüket. Az osztrák határon túl, Bruckban, népes peron fogadja a beérkező vonatot. Néhány-száz ember álldogál és amikor Gömbös miniszterelnök megjelenik a szalónkocsi ablakában,

hangos hoch-kiáltások fogadják.

Egy perc múlva már megint fut tovább a gyors-vonat Bécs felé. Perényi pontossággal érkezőnk be az Ostbahnhof üvegteleje alá éppen 1/4 hatot mutat az óra. A peron szűfolyva van emberekkel. A közönség rendőrkirendeltség mögött áll, közpén a fogadásra megjelent előkelőségek. Legelőbb Dollfuss kancellár, szakettesben, cilinderrrel, mellette Franz Stockinger kereskedelmi és postaügyi miniszter, Franz Peter, a külügyminisztérium főtitkára, Eduard Ludwig megtagalmazott miniszter, a kancellári hivatal sajtófőnöke, Klostertsky, a szövetségi elnöki kabinetiroda helyettes igazgatója, aki Miklas elnököt képviseli a fogadtatásnál, Seidel bécsi rendőrfőnök, Ervin Guttenfeld rendőrpáncosnok, a kyonult karhatalom vezetője, oldalt két régi eszázári és királyi tábornoki vezetés: az egyiket Schiebe gyalogsági tábornok, a másikat Geng tábornok viseli. Amint a vonat megáll, elsőnek Gömbös miniszterelnök lép ki a szalónkocsiból. Dollfuss kancellár odasiét hozzá és üdvözi:

— Grüß Gott!

— Grüß Gott! — mondja Gömbös miniszterelnök is és kezét nyújt az osztrák kancellárnak.

Samarjay MÁV elnök jelentést tesz a szalonkocsi ablakában álló miniszterelnöknek. A miniszterelnök mellett ablakban Antal István sajtófőnök és Vass Elek, a miniszterelnök titkára.

A háttérben Lázár Miklós országgyűlési képviselő és Kunze osztrák követségi tanácsos.

Klostersky kabinetirodai helyettes igazgató lép közelebb és

az elnök nevében magyar nyelven mondja:

— Isten hozta nagyméltóságodat Bécsben!

Gömbös miniszterelnök mosolyogva fog kezét Klosterskyval és megköszöni a kedves üdvözlést. Ezzel a pályaudvari fogadtatás véget is ért, a rendőrök sorfala között az udvari várótermen át az egész társaság kifelé indul. Dollfuss kancellár és Gömbös miniszterelnök egymás mellett haladnak. Kint a pályaudvar előtt

színes, feltűnően nagy várakozó tömeg.

Külön állnak a bécsi magyar kolónia tagjai és rendőrt alig látni. Amint a magyar miniszterelnök megjelenik, éljenzés hallatszik.

a bécsiek kalapengtetve és chochozva köszöntik Gömbös Gyulát.

Dollfuss kancellár és Gömbös még egyszer kezét fognak, azután külön-külön autójukba ülnek, kísérik követik őket. A miniszterelnök indul a Bankgasseba a magyar követségre. Dollfuss pedig a kancellári hivatalba.

A követség épülete előtt három-négy rendőr áll, de semmi dolguk nincs, csak tisztelegnek a megérkező magyar miniszterelnök előtt. Amikor Bethlen István gróf járt hivatalosan vagy nem hivatalosan Bécsben, végig megrakták az utcát karhatalommal, száz és száz rendőr vigyázott a testi épségére. Ugy látszik, Gömbös Gyulát

nem féltik a bécsi hatóságok...

Dollfuss és Gömbös tanácskozása

Pontosan hét órák orákor látjuk viszont Gömböst zsakettben, cilindertben. Kilenc a követség kapuján és Nelky követ, valamint Vass Elek titkár társaságában beül a követségi autóba. Atmennek a Ballhausplatzra a kancellári palotába, amelynek kapuja előtt díszőrség várja a magyar vendéget. A bejáratól jobbra-balra rohamsisakos katonák állnak és feszesen tisztelegnek, amikor az autó megérkezik. A terem 8-10 díszruhás rendőr szalutál. A miniszterelnököt Hornbostel követségi tanácsos fogadja és kíséri fel a palotába, ahol már vár rá Dollfuss kancellár.

Néhány perccel 7 óra után kezdődik a két államférfi tanácskozása és háromnegyed 8 óráig tart.

A miniszterelnök ekkor elhagyja a kancellár dolgozószobáját, autóba ül és visszatér a követségre. Sietve megy lakosztályába, ahol újra átöltözik, frakkot ölt az esti bankettre. Mire elkészül, már meg is érkezik Dollfuss kancellár, hogy visszajárja a miniszterelnök látogatását. A követségi épület nagy fogadótermében Nelky követ társaságában fogadja Gömbös miniszterelnök Dollfuss akivel ezúttal csak néhány percig beszélget.

Negyed kilence előtt Dollfuss kancellár már jön is ki a fogadóteremből, a miniszterelnök és Nelky követ elkísérik egészen az előszoba ajtajáig. Eddig percnyi pontossággal történt minden, a kidolgozott program szerint.

Az esti bankett, amelyet a kancellári palotában ad az osztrák kancellár Gömbös miniszterelnök tiszteletére, fél kilenckor kezdődnek, de itt már egy kis késés mutatkozik; meg kell várni, amíg a kancellár is átöltözik és a tanácskozásban résztvevő többi urak is elkészülnek. Nyolc-tíz perccel fél kilence után ül újból autóba Gömbös miniszterelnök és utána a többi meghívott magyar vendég, hogy a kancellári palotába hajtsanak, ahol nem díszlakoma, hanem szűlkörű vacsora következik.

A meghívottak között vannak természetesen Gömbös miniszterelnök kísérei: a bécsi magyar követség tagjai, az osztrák kormány tagjai teljes számban és az osztrák kövületnek néhány más előkelősége. Felköszöntök, szónoklatok nincsenek a vacsora programján.

sietnek, hogy azután a kancellár és a miniszterelnök folytathassák tanácskozásukat. Abban a teremben volt a vacsora, ahol valamikor a bécsi kongresszust tartották. A természet óriási aranykandélaberekben lobogó gyertyák világították meg, villany egyáltalában nem égett a

Rövid félhivatalos jelentés, részletes miniszterelnöki nyilatkozat

Félhivatalos jelentés szerint a megbeszélés az Ausztria és Magyarország között fennálló barátsági szerződés szellemében folyt le és a szívélyes őszinteség jellegét viselte. A megbeszélés tárgyait

mindkét országot érdeklő összes politikai és gazdasági kérdések szolgálták.

Ez alkalommal mindkét fél találkozott abban a véleményben, hogy közös érdekük, hogy a két állam érintő kérdésekben való eljárásról megfelelő időben egyetértésre jussanak.

Kereskedelempolitikai téren megvitatták azokat a tapasztalatokat, amelyeket mindkét fél tett az ez év eleje óta érvényben lévő kereskedelmi szerződéssel kapcsolatban. Ezek a tapasztalatok mindkét felet csak megerősítetik a már e szerződés megkötése alkalmából elhatározott szándékban, hogy a megkezdett úton továbbhaladjanak és

figyelemmel legyenek a forgalom további fejlődésére.

Végül a szövetségi kancellár ismertette a Fertő-tó részleges kiszáritására és szabályozására kidolgozott terveket. Gömbös miniszterelnök megígérte, hogy foglalkozik e kérdéssel.

Ennél a félhivatalos jelentésnél sokkal többet mond

Gömbös Gyula nyilatkozata,

amelyet az éjjeli órákban tett az osztrák és a külföldi sajtó előtt.

— Üdvözlöm az osztrák és az idegen sajtó képviselőit! — mondotta, — Magyar szokás szerint nagy súlyt helyezek a sajtó tájékoztatására. Örvendek, ha a sajtó tudomásul veszi, hogy ma

azzal a szándékkal jöttem Ausztriába, hogy itt gazdasági természetű tárgyalásokat kezdeményezzek. Más kérdések is megbeszélésre kerültek, mert az a nézetünk, hogy egymásra vagyunk utalva és minden kérdésben a legnagyobb barátságban együtt mehetünk.

A magyar parlamentben ismételtelen kijelentet-

teremben. Az asztalt a Hofburgból áthozott gyönyörű aranyedényekkel terítették.

Gömbös miniszterelnököt, aki az elsőosztályú magyar érdemkereszt széles vörös szalagját viselte, Dollfuss kancellár a feleségével együtt fogadta a kongresszusi terem bejáratánál. A miniszterelnök mellett egyik oldalt Kemper miniszter felesége ült, a másik oldalon az osztrák kancellár felesége, a sorban tovább Antal István sajtófőnök és Kemper miniszter foglaltak helyet.

Velük szemben ült Dollfuss kancellár, oldalán Schuschnigg miniszter feleségével. A teremben a Operaház kamarazenekara magyar és osztrák népdalokat játszott.

Szónoklatok nem voltak,

csak amikor az utolsó fogásnál a pezsgőt töltötték, Gömbös miniszterelnök és Dollfuss kancellár felémelkedtek helyükről és egymásra emelték poharukat.

A feketekávé után Gömbös miniszterelnök karját nyújtotta Dollfuss kancellár feleségének, akit átvezetett a szalónba. Itt azután a miniszterelnök és Dollfuss kancellár különváltak egy sarokba és folytatták megbeszélésüket.

tem, hogy speciálisan gazdasági tekintetben az autarkiaiból kifelé haladunk.

Még mindig a világháború következményeit szenvedjük: a túldimenzionált háborús gazdálkodást nem építették le, a következményeket még nem tudtuk tisztázni.

Mindannyian a békét kívánjuk

és ha ezt kívánjuk, őszintén kell beszélünk. Az a nézetem, hogy békes úton kell megközelítenünk a trianoni békeszerződés revízióját is. A politikai atmoszférára tisztázódása nélkül Európában alig lehetne minden kérdést a béke szellemében megoldani.

Génfben kimondották a nemzetek egyenjogúságát. Ez az az alapelv, amelyet mi is kívánunk.

Lehetetlenség, hogy Európa népei között urak és szolgák legyenek!

A négyhatalmi szerződés, amelyet Mussolini olasz miniszterelnök kezdeményezett, egy lépés a politikai helyzet gyógyulása felé. Szerencsét kívánok Olaszország miniszterelnökének ehhez a lépéshez, amint szerencsét kívánunk a londoni világgazdasági konferenciának is.

Az én nézetem az volt, hogy a londoni konferencia kérdései túlságosan nagyok és nehezek, alig megoldhatók. Az a tételt állítottam fel, hogy talán

jó volna egy európai vagy esetleg közép-európai konferenciát összehívni,

amelyen megbeszélhetnők nagy vonásokban, egyoldalú politikai beállításoktól mentesen a kérdéseket. Az államférfiaknak szem előtt kell tartaniuk azt az igazságot, hogy népeik békét kívánnak.

a béke azonban csak akkor érhető el, ha igazság uralkodik Európában. Ez a mi magyar politikánk alapja.

Igazságot kívánunk és baráti kapcsolatokat akarunk teremteni. Természetes, hogy

Bécs és Budapest között könnyű a barátságot fenntartani.

Földrajzi, politikai és történelmi vonatkozói-

MA KEZDŐDIK A NYÁRI PÖK VÁSÁR

Lipót körút 30

Rákóczi út 76

Rákóczi út 13

Erzsébet körút 1

Bécsi ucca 4

sokban egyaránt egymásra vagyunk utalva. *En is, osztrák kollégám, Dollfuss kancellár úr is, abban a tudatban vagyunk, hogy*

a kulcspontra állunk Kelet-Európa politikájában, vagy legalább is a Duna-medence politikájában. Nélkülünk nem lehet itt politikát csinálni.

Ha velünk akarnak politikát csinálni,

hajlandók vagyunk az igazságosság szellemében mindenbe belemenni, hajlandók vagyunk elhárítani az akadályokat, amelyek a népek nyugodt életének útjában állnak.

Hiszem azt is, hogy ami a belső politikát illeti, sokmindent revideálnunk kell. A túlmérszementő autarchikus mozgalom, nézetem szerint, nem felel meg a célunk.

Mindkét félnek áldozatot kell hoznia, ez

Bécs rendkívüli érdeklődéssel várta Gömböst

Bécs, július 9.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A magyar miniszterelnök bécsi látogatásának hírért szombaton éjjel közölte az osztrák kormány rádió útján, de oly későn, hogy a sajtó egy része, többek közt Winkler alkancellár pártjának lapja, nem is foglaltatott állást ezzel a fontos eseménnyel kapcsolatban. Gömbös Gyula látogatásának híre azonban futótűzként elterjedt az egész városban és a közvélemény körében a legnagyobb érdeklődést váltotta ki, ami annál inkább érthető, mert a magyar miniszterelnök váratlan berlini útja annak idején úgy az osztrák hivatalos körökben, mint az egész közvéleményben rendkívül kínos benyomást keltett.

A kormányhoz közelálló keresztényszocialista »Reichspost« megállapítja, hogy Gömbös miniszterelnököt, aki mint szívesen látott vendég jön Bécsbe, számos szál fűzi az osztrák fővárosához. Látogatása dr. Dollfuss kancellárnál hivatalos állami látogatás jellegével bír és

elsősorban eszmecsere célját szolgálja azokkal a kérdésekkel kapcsolatban, amelyek a Duna völgyének összes államait, legfőképpen azonban Magyarországot és Ausztriát foglalkoztatják és amelyek sürgős megoldásra várnak.

A magyar miniszterelnök látogatásának jelentéséhez, amit az előrelátható volt, számos kombinációt és hirtelzetést fűztek, amelyek arról is tudni akarnak, hogy a két szomszédos állam kormányfői bizonyos ellentétes politikai problémákat is meg tárgyalnának, amelyeknek különös aktualitása van. Mint értesülünk — hangsúlyozza a »Reichspost« — ezek a kérdések nem szerepelnek Gömbös és Dollfuss kancellár megbeszélésének programjában. Hasonló értelemben ír a hivatalos helyről mindig jól informált heimatlap, az »Österreichisches Morgenblatt«.

A Neue Freie Presse szerint a magyar miniszterelnök megtestesítője annak az akarata, hogy Ausztria és Magyarország úgy gazdaságilag, mint politikailag közeledjen egymáshoz. Most, amikor általános a törekvés, hogy a gazdasági vérkeringést még inkább korlátozzák, Ausztria és Magyarország azon van, hogy a köztitűk fennálló export-importot ne szűkítse, hanem kiterjessze.

Gömbös miniszterelnök berlini útjának eseményei is szóba fognak kerülni.

A magyar miniszterelnök többször kijelentette, hogy ez a látogatás semmiképpen nem befolyásolja az Ausztria iránt fennálló szilárd barátságát. A mostani látogatás talán annak a jele, hogy ez a kijelentés mélyen gyökeredzik a két állam maradandó gazdasági érdekeiben.

vezet a célhoz. Magyarország meghozza ezeket az áldozatokat, meggyőződés, hogy Ausztria is meg fogja hozni és a többi államok is kénytelenek lesznek meghozni ezeket az áldozatokat.

Ennyit mondott Gömbös miniszterelnök, ezután kérdést intéztek hozzá arra vonatkozólag, hogy a kisantant államokkal is meg tudnának-e a tárgyalások ebben a szellemben. A miniszterelnök erre kijelentette:

— A kisantant államokkal is folytattunk és folytatunk a jelenben is gazdasági tárgyalásokat, kompenzációs kiegyenlítési szerződések állnak fenn köztünk. Természetesen ezek a kérdések még nincsenek teljesen tisztázva.

A miniszterelnök ezután visszatért a kongresszusi terembe és a szomszédos szalonokba, ahol várta Dollfuss kancellár és munkatársai. Ezután még a késő éjszakai órákig folytatott megbeszélésüket.

A Neues Wiener Tagblatt jól értesült helyről azt az információt kapta, hogy jóllehet Gömbös miniszterelnök útjának hivatalos jellege van, már előre meg kell cáfolni minden kombinációt, amely a közvéleményben a legutóbbi időben a nemzetközi sajtóban megvitatott közep európai kérdésekkel kapcsolatban felmerülhetne.

A kancellár vasárnapi beszéde a miniszterelnök látogatásáról

Dollfuss kancellár egy hazafias gyűlésen, St. Pöltenben tartott beszédében megemlékezett Gömbös Gyula miniszterelnök látogatásáról is s többek közt ezeket mondta:

— Gömbös magyar miniszterelnök ma este Bécsbe érkezik, hogy hivatalos látogatást tegyen az osztrák szövetségi kancellárnál. Alkalmunk nyílik majd, hogy a bennünket kölcsönösen érdeklő kérdéseket megbeszéljük, mert mi is itt

Stockinger osztrák kereskedelmi miniszter Gömbös és Dollfuss vasárnapi találkozásának gazdasági jelentőségéről

Stockinger Frigyes vasárnap a következő nyilatkozatot adta A Reggel-nek az osztrák-magyar baráti és gazdasági kapcsolatok kimélyítéséről:

— Az osztrák-magyar gazdasági kapcsolatok kialakítására és kimélyítésére vonatkozólag az a véleményem, hogy nemcsak az évszázadok az közös sors, hanem Ausztria és Magyarország földrajzi helyzete is, a gazdasági összeköttetések kiépítését igazolják és kívánatosá teszik. A két államnak, amelyeket a nyugatról keletré vezető legnagyobb víziút, a Duna köt össze egymással, közlekedési és gazdaságpolitikai szempontból rengeteg közös érdeke van. Ez kifejezésre jutott

abban a kölcsönös megértésben, amellyel a gazdaságpolitikai tárgyalásokat eddig mindkét állam részéről vezették

s már ebben is a jövő kedvező előjelét látom. A két ország természeti jellege is, termelési viszonyai is természetesen lehetőséget nyújtanak a gazdasági közeledéshez. A magyar mezőgazdasági termékek kivétel Ausztria felé részben kiegyenlíti az osztrák iparuknak iránti szükségletet. A kölcsönös gazdasági forgalom barátságos megfigyelése lehetővé fogja tenni az export és im-

Gömbös miniszterelnök bécsi látogatása nem áll összefüggésben semmiféle Magyarország és Ausztria közötti unió tervével.

Az út célja közvetlen eszmecsere, tisztán időszerű gazdasági kérdésekről, amelyek közt a kereskedelmi szerződés áll az előtérben.

A bécsi magyar követséghez közelálló helyről a következő információt kapta A Reggel:

— A miniszterelnök útjának előkészítése a követség közbenjövélével történt. Bár egészen természetes, hogy ha a két szomszédos állam kormányfői találkoznak,

a legfontosabb politikai kérdések érintése alig kerülhető el, mégis Gömbös miniszterelnök bécsi látogatása — éppúgy mint berlini útja — elsősorban gazdasági problémák megvitatásának szól.

Ismeretes, hogy Magyarországnak az idén sokkal jobb termés lesz, mint az elmúlt évben és így nagyobb fölöslegekkel fog rendelkezni, amelyeknek megfelelő elhelyezése a kormány egyik legfontosabb feladata és legnagyobb gondja. Ausztriával Magyarországnak van kereskedelmi szerződése, amelynek alapján

a két ország áruforgalma a vegyes bizottság intézménye révén jelentősen kiépíthető.

Az erre vonatkozó fontos elvi megállapodások tettek a miniszterelnök bécsi útját szükségessé.

mindenkor készek voltunk és készek vagyunk teljes nyíltsággal mindent megtenni abból a célból, hogy az évszázadokra nyúló történelmi kapcsolatú két ország barátságos együttélését, főleg pedig a gazdasági forgalom intenzívitását lehetővé tegyék és előmozdítsuk,

amilyen jól csak tudjuk. Mindez csupán azt a célt szolgálja, hogy hazánk részére megtartsuk a függetlenséget és a világ tiszteletét.

port egészséges egyensúlyt. Ehhez és a gazdasági viszonyok kölcsönös kimélyítéséhez is

az idegenforgalom

ugyanesak hozzá fog járulni. Ezen a téren is, amely különösen fontos Ausztria számára, az utóbbi időben olyan érintkezés fejlődött ki, amely a legjobb reményeket teszi idokölttá. Örömmel üdvözölöm, ha a Magyarországból felénk irányuló idegenforgalom, amely az elmúlt évben némileg csökkent, élenkőbbé válna, és ezáltal a két nép kapcsolatai tovább erősödnenek. Az idegenforgalom a személyes érintkezés révén különösen alkalmas arra, hogy

a két nép közötti rokonszenvet kimélyítse.

Élénk elégtellet fogadom, hogy az elmúlt hetekben vezető magyar személyiségek A Reggel hasábjain a két dunai állam legbarátságosabb összeköttetésének kialakítása érdekében szót emeltek és hogy ezt

más európai államok is nagy rokonszenvet fogadják.

Kívánom, hogy Ausztria és Magyarország gazdasági kapcsolatainak kiszélesítése tovább fejlessze a két állam és nép rokonszégének érzését!

Hétfőn, július 10-én kezdődik az **ESTIKURIR** új, páratlanul érdekes regényes cikksorozata

JÁNOS FŐHERCEG, A SZERELEM ÉS TENGER HAJÓTÖRÖTTJE

A bécsi Burg száműzöttjének tragikus alakja, szerelmének és küzdelmeinek eddig felderítetlen epizódjai részletesen és szenzációsan érdekes új megvilágításban kerülnek az **OLGAS** elő

Súlyos autóbaleset érte a siófoki országúton ifj. Sándor László ügyvédet, Komlós Jenő hírlapírót és nejét és Rózsa László budapesti kereskedő feleségét

Székesfehérvár, július 9.

(A Reggel telefonjelentése.) Szombaton reggel kilenc órakor súlyos autóbaleset történt a Siófok felé vezető országúton, Velence határában. Báró Kazy Lászlónétól bérelt autón vidám társaság igyekezett siófoki weekendre: Komlós Jenő, hírlapíró, Az Est munkatársa feleségével, ifj. Sándor László ügyvéd és Rózsa Lászlóné, egy budapesti kereskedő felesége.

Az autó a borús időben nagy sebességgel rogtatott s egy fordulónál

nekirohant az országút melletti fának és befordult az árokba.

A zuhanás és a bezúzott ablaktáblák cserepei súlyosan megsebesítették az utasokat, akik mindnyájan elvesztették eszméletüket: Komlós Jenőnek négy bordája eltört, Rózsa Lászlóné

Sándor ügyvéd súlyos koponyasérüléseket szenvedett,

Komlós Jenőné, Rózsa Lászlóné és a sofőr csak könnyebben sebesültek meg. Mintegy negyedóra hosszat feküdtek eszméletlenül az országút árkában a sebesültek. Először Komlósné tért magához s megkért egy arrabalátó motorkerékpárost, hogy hozzon segítséget. Nemsokára megérkeztek a székesfehérvári mentők, akik az utasokat székesfehérvári Szent György-kórházba szállították. Vasárnapra

Komlós és Sándor ügyvéd állapota jobbra fordult,

úgyhogy mindkettőjüket betegszállító autón Budapestre hozták. A rendőri nyomozás megindult annak felderítésére, hogy mi volt az oka annak, hogy a sofőr elveszítette uralmát a volán fölött.

Daladier kijelenti, hogy Franciaország és Olaszország szívélyes viszonya helyreállt

A francia miniszterelnök Rómába utazik, hogy személyesen tárgyaljon Mussolinival a közép-európai kérdésekről

Párizs, július 9.

(Az Havas-ügynökség jelentése.) Daladier miniszterelnök a Vauluse-i radikális szocialista szövetség díszbédjén felszólalt és kijelentette, hogy a francia kormány a legszilárdabban el van tőkélve arra, hogy a frank szilárdágát továbbra is megóvja a pénzpiacra.

A béke ügyét legjobban a szomszédos nemzetekkel való szoros együttműködés biztosítja.

A kormány tudatában van annak, hogy nem avatkozhatik be egy más állam belügyeibe és nem tehet különbséget az uralkodó politikai irányza-

tok között. A francia kormányt a nemzetközi kérdések megoldásánál a szabadság és az igazság elve vezeti.

A négyhatalmi szerződés a békét hivatott szolgálni, de nincsen kimondottan politikai jellege. Örömmel állapítom meg, hogy ez a szerződés alkalmat adott Franciaországnak, hogy

ismét felújítsa szívélyes viszonyát Olaszországgal, amelyet csupán félreértések zavartak.

A miniszterelnök megállapította, hogy a francia-orosz megnemtámadási szerződést az ország hatalmas többsége helyesli, hangoztatta, hogy

Okos ám!

Gergely, a sofőr!

Zuhog az eső, az utas kedvetlen, Boros a rendőr is, szomorú ma minden. Gergely vidáman nevet a világra, Mert ő „FRUTTIT” eszik a nincse más kívánésága.

Tehát:

„Tudod mit? Együnk Fruttit!”

Frutti a pompás, üdítő cukorka.

Gyártja: STÜHMER FRIGYES RT.

Franciaország és Anglia együttműködése a genfi, párizsi és londoni tárgyalások alkalmával tökéletes volt. A gazdasági helyzet megszilárdulására nem az önellátás, nem az elzárkózás, hanem egyedül

a pénzegységek megszilárdítása

vezet. Ezt az álláspontot védi most Franciaország Londonban.

A Matin római tudósítója egybeveti Jouvenelnek Suvichnál tegnap tett látogatását azzal a látogatással, amelyet Pignatti Custozza, Olaszország párizsi követe tett Daladiernél és hozzáteszi, hogy Rómában ebből arra következtetnek, hogy

közeledik a négyhatalmi egyezmény aláírása.

A Matin megjegyzi, hogy

Daladier látogatást tesz Rómában, hogy közvetlen megbeszélésekbe becsatlakozzék a közép-európai problémákról.

Hír szerint máris tárgyalások indultak meg Olaszország és Szerbia között adriai megnemtámadási egyezmény megkötéséről, a szovjet és a kisantant-államok között nemrégiben létrejött egyezmény mintájára.

Olaszország meg nem támadási szerződést köt Jugoszláviával

Belgrád, július 9.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Politikai körökben komoly formában tárgyalják a párizsi »Tempe»-nak azt a jelentését, amely szerint a keleti Locarnót, amely levezette az orosz-román feszültséget, most

az adriai tenger által határolt országok meg nem támadási

Ma reggel

nyílik a

Nyári

Corvin-

Vásár

„A derüs arc”
jegyében

szerződése követi, amelynek súlypontja az olasz-jugoszláv kibékülés

volna. Az olasz-román barátsági szerződést, amely az idén június 18-án megújították és ezzel kapcsolatban diplomáciai körökben arról tudnak, hogy Jugoszlávia és Olaszország között is tárgyalások folynak egy meg nem támadási szerződés megkötésére vonatkozólag. Olaszország és Jugoszlávia között már volt egy barátsági szerződés, amelyet közvetlenül a háború után kötöttek, de amelyet az egyre feszültebbé váló viszony miatt lejártkor nem újítottak meg. A jugoszláv-olasz meg nem támadási szerződés gondolata a négyhatalmi paktum tárgyalása alkalmával merült fel és

Franciaország vállalkozott arra, hogy a Belgrád-Róma közötti tárgyalásokban közvetítő szerepet játsszon.

Lényegesnek látszanak ezek a tárgyalások Magyarország és Jugoszlávia szomszédviszonyának alakulása szempontjából is, valóságos tartják, hogy ezáltal Magyarország helyzete lényegesen javulni fog. A feszültség enyhülésének lényeges momentuma volna az a találkozás, amelyről politikai körökben beszélnek, de amelyet eddig illetékes helyről meg nem erősítettek. Az erre vonatkozó hírek szerint

a jugoszláv miniszterelnök a közeljövőben találkozna Gömbös miniszterelnökkel.

Peti kis notesz

1.

Péchy Erzsi péntek délutáni garden-partyja iránt oly széleskörű és meleg érdeklődés nyilvánul meg, hogy a jótékonycélú kerti ünnepély nyilván az utóbbi évek legérdekesebb társadalmi eseménye lesz. Jeritza Mária szereplésén kívül, akinek Budapestre való csátitása érdekében legbensőbb pesti barátja, Gombaszögi Frida vette magát a legodaudobban közre, minden remény megvan arra is, hogy Németh Mária is fellép a műsorban, amelyet Fedák Sári fog konferálni. (Jeritza fellépését csak az a bécsi filmársaság veszélyeztetheti, amely Jeritza munkásságát július hónapra lekötötte magának, de a rendezőség a Magyar Légiforgalmi támogatása folytán abban a helyzetben van, hogy külön repülőgépet állíthat Jeritza rendelkezésére, amely még aznap visszaszállítandó a nagy énekessőt Bécsbe.) Aki meghívót tévedésből nem kapott, arra igényt tart, a rendezőség telefonján (534-06) igényelheti azt, de meghívót nélkül is lehet majd a helyszínen jegyet váltani. A rendezőség hangsúlyozza, hogy a garden-party háziasszonyai, a budapesti színházak prominens művésznői, akiknek névsora egyébként Mészáros Gizával és Makay Margittal bővült, legteremesebb kötelességüknek tartják, hogy a garden-partyt kivétel nélkül személyesen megjelenjenek.

2.

Visszaadták a miniszteri autók! A Reggel olvasói bizonyára emlékeznek még Rajniss Ferencnek a néhány év előtt oly divatos „Automobil-demagógia”-ról frott cikkére, amely az életet, forgalmat, vékeringést jelentő autókban a leha pazarlás, a fényűzés, és a hivalkodás szimbólumát látta. A Károlyi-kormányzat első törekvései közé tartozott, hogy egy hamis tömeghangulatnak hatása alatt, leditlított a miniszteri autók, mondván, hogy járjanak az igen tisztelt excellenciás urak ezentúl gyalog vagy villamoson, s ha nagyon sürgős a dolguk, hát Isten neki fakeszti, taxaméteren. Helytelen felfogás! Azt természetesen mi sem helyeselnék, hogy a miniszteri autókban szakácsnők járjanak a csarnokba bevásárolni, de hogy miniszterek, akiknek ezer sürgős dolguk akadhat egy-egy délelőttön, azzal töltseik el idejük javarésztét, hogy közlekedési eszközök után szaladgáljanak, azt perhorreszkáljuk, s egyenesen nevelésnépesnek tartjuk. Eppen azért örülünk a helyes intézkedésnek, hogy a miniszteri autókát úra üzembe helyezték — sok minden egyébként eltekintve néhány egzisztencia feldolgozást is jelent ez az üdvs intézkedés —, s tiszta szívből kívánjuk a miniszter uraknak: dolgozzanak, s használják a visszakapott autót egészséggel!

3.

Eltemették Dános Árpád egyetemi tanárt, volt miniszteri tancsost, az Olasz-Magyar Bank európai műveltségű igazgatóját, aki egyike volt a magyar közgazdasági élet legrokonszenvesebb egységeseinek. Szegény, kitűnő Dános Árpád szenvedélyesen érdeklődött irodalmi kérdések és mozgalmak iránt is, köztudomású, hogy maga is szerelmes művelője volt a belletrisztikának, — egy évvel ezelőtt „A pénzről” megjelent novelláskötete határozott sikert aratott a magyar könyvpiacra. Sok ismertevű és még több ismeretlen fiatal írta tudna beszélni Dános Árpád jótékonyágáról is, akinek ajtaja, szíve és zsebe mindig nyitva volt minden panasz és kérelem előtt. Derék, kedves, jó ember volt, aki ismerte, egész szívből sajnálja és gyászolja korai elhunyát.

Nyaraljunk Szin községben

a vadregényes Bükkben, Mátra-hegység alján, Jósva folyó mentén. Aggteleki cseppkőbarlang, Perkapal hegység, némespataki pisztrángórhely, vasútállomás, telefon, orvos. Alpnai levegő, a szobák tiszták, kultúr-embereknek megfelelő. Napi penz 3-4 szori étkezéssel 3 pengő, az étkezés pompás reggeli, déli 4 tál étel, vasóra 2 tál étel. Előjegyzéseket elfogad.

Szalóczy Dezsőné, Szin, Abaújtorna m.

10.

Aranyos, magyar szemek szinte megdöbbenően sokszor angol cédulácska került a kezembe, a következő szöveggel:

Beckenham Urban District Council.

FINANCE DEPARTMENT

With the Cashier's
Compliments & Thanks.

Town Hall,
Beckenham.

Vagyis: a beckenham-i adóhivatal pénztárnoka komplementjeit és köszönetét küldi valakinek. Hogy kinek? Az adófizető polgárnak, aki a cédulácskát még aznap megkapja zárt borítékban, amelyen az adóját megfizette. Oh, jószágos Istenem, hol vagyunk mi még ettől!

(e.z.)

Hitler: „A pártok nem átmenetileg tűntek el, hanem véglegesen!”

Dortmund, július 9.

(A Reggel tudósítójától.) A rohamosztagos felvonulás alkalmából Hitler kancellár egy beszédet mondott, amelyben többek között a következőket jelentette ki:

Eddigi harcaink eredménye a pártok lefűntése. Nyomatékosan mondjuk: A pártok nem átmenetileg tűntek el, hanem véglegesen. Ki hitte, hogy 5 hónappal hatalomrajutásunk után a Centrum kapitáliai fog?

Mi örülünk ennek mert azt akarjuk hogy véget érjen a harc a vallási táborokban. Szerencsésnek érezzük magunkat, hogy tegnap Rómában sikerült konkordátumot aláírni, amelynek alapján a jövőben a telkeseknek tilos lesz politikai tevékenységet kifejtteni.

Tiszaújlak mellett tíz kilométer széles vízár borítja a vidéket, a Kárpátalján elpusztult a termés, az utak, a hidak, a vasutak

Marosvásárhely, július 9.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A nagy esőzések miatt a Maros kicsapott medréből, Szüleháza, Oroszfa, Palotallya és Bistra községeket teljesen elöntötte a dülhözgő ár. Marosvásárhely és Szászrégen között megszakadt a vasúti és az autobusforgalom, Magyaró közelében pedig az árvíz

valósággal elsöpörte a vasúti hidat.

A vízárs nemcsak Erdélyben okozott katasztrófát; a vidéki pusztításokat végzett a Kárpátalján is. Az egész termés elpusztult, házakban, hidakban és utakon katasztrófális pusztítást végzett a víz.

Ötven ember tűnt el.

akikről azt hiszik, hogy házaikban fulladtak meg, kétezer ember pedig hajléktalanná vált. A leg-súlyosabban Tiszaújlakot pusztította a veszedelem: itt 250 ház omlott be és az egész nagyköz-ség-ből mindössze egyetlen uccarész maradt meg. Tiszaújlak alatt a kiártat folyó

tíz kilométer széles tavat alkotott.

Amerre a szem lát, hömpölygő vízár borítja a vidéket és a házakban hollettek úsznak. Kimerítő képet nem lehet kapni a szerencsétlenségről, mert az árvízszigetelt vidéken elpusztultak a távbeszélő- és távíróvezetékek is.

Négy horogkeresztet letartóztattak a wiesbergi robbanás miatt

Bécs, július 9.

(A Reggel tudósítójától.) A wiesbergi kastély melletti vasúti átjáróban július 4-ére virradó éjjel robbanás történt. A vizsgálat során tegnap éjjel

négy személyt tartóztattak le.

Ezek közül hárman tudtak a merényletről, míg a negyedik személy volt az, aki a még szökésben levő tetteseket a merénylet színhelyére vezette és tanuja volt a robbanásnak.

Az összes tettesek a nemzeti szocialista párt tagjai.

*

[A Polgári Autócsárda a borús nyár dacára úgy a balatoni kiránduló, mint a pesti weekend társaságok legnépszerűbb találkozóhelye lett. Kellence finom miliő, legelőkényebb kiszolgálás, pompás, de olcsó ételek és italok, európai kényelem és tisztaság jellemzik a Polgári Autócsárdát, amely vendégeknyövből feljegyz-zük gróf Festetics Pál, gróf Bathányi Lajos és Gyula, özv. gróf Andrassy Gyuláné, ögróf Pallavicini Edé és Tyra, báró Perényi Zsigmond, Agya Papp Sándor neje és leánya, Róder Vilmos tábornok, Herczeg Ferenc, Rassy Károly, stb. neveit.]

4.

Finom kis verseskötetet hozott a posta, címe: „Szolnoki hárfas”, a szerzője Kiss Gábor ezolnoki árvas-zéki ülnök, akinek megkapó költeményei közül egy-kettő éppen A Reggel hasábjain látott napvilágot. A kötetnek különösen úgynevezett kuruc költeményei, ezek a hófűvésos bujdosó utakat oly friss és éles leve-gőjűkkel idéző, endrőtáblélds sorai tarthatnak komoly elismerésre számot, de mély és szomorús művészet jel-lenzi a verseskönyv szubjektívebb íróját is, amely úgy zsong, mint egy gitár, amelynek húrjaiba vérző ujjak kaptak bele.

5.

Figyelmébe ajánljuk a különben kitűnően működő távbeszélő propagandahivatalnak, hogy a nyilvános telefonfülkékben levő telefonkönyvek olyan kriminális állapotban vannak legnagyobbirszát, hogy alig lehet őket kézbevenni. Még jó szerencse, ha ezek a könyvek, — bocsnát a kifejezésért — csak mocskosak és rongyosak, de sajnos, nagy részükből tíz és húsz oldalak hiányoznak, amelyeket, ki tudja, mely oébből tépek ki lelkiismeretlen kezek. Múlttörtésának rászidt ren-deni az uccai fülkékben és a használhatatlan könyv-eket sürgősen kicserélni!

6.

Pataki bácsi, Bécs híres magyar rezeztaurátorja, a „Spiegel Gasse”-ban lévő Ungarischer Weinhaus tulaj-donosa, nagy kitüntetésben részesült. A bécsi nemzet-közi szakácsművészeti kiállításon felállított tokaji bor-pavillónjéért nagy aranyéremmel tüntették ki.

*

[Sugár és Berna kirakataiban megjelent az új ta-vaszú fűrdívart diadalmas slágere, az angol lehvászos nyári ruha. Panamakalapot viselnek hozzá...]

7.

A szombat délutáni Margitszigeti regattán a sport-spekerek azzal a meglepő indokolással szóltottá fel a hölgyeket a regatta támogatására, hogy ebben a sport-ágazatban találják meg az ízlésüknek legmegfelelőbb és legszebb férfifitrusokat. Kis közvetlen...

8.

Érdekes hírt kap a Notesz Salzburgból: a város lakásainak 70 — a le van máris foglalta az idei ünnepi játékokra is. Ugyátszik, Salzburg varázsa nagyobb, mint a horogkeresztűtől való félelem. (De mennyi volna felfoglalva, ha már tető alatt volna az osztrák-magyar unió!)

9.

A szigeti New York-ban tartják meg a solymári bányászok javára, mégpedig garden-party keretében, azt a jótékonycélú előadást, amelynek kezdeménye-zője Békffy László, a kitűnő írő és conferancier. A rendezés munkájának orozslánrészeit Tarján Vilmos vállalta magára, aki Békffyvel olyan művészi program összeállításán fáradozik, amely a nyári Bu-dapesten egyenesen párdt fogja ritkítani.

HYPEROL
BACILLUSOK PUSZTÍTÓJÁ
HYPEROL HYPERTONIA
HYPEROL HYPERTONIA
HYPEROL HYPERTONIA
HYPEROL HYPERTONIA
HYPEROL HYPERTONIA
HYPEROL HYPERTONIA

Kisiklott a berlin-stuttgarteri gyors: hárman meghaltak, hat kocsi minden utasa megsebesült

Berlin, július 9.

(A Reggel tudóstíjának telefonjelentése.) A berlin-stuttgarteri D-vonat, amelynek vasárnap délután hat órakor kellett volna menetrendszerint Berlinbe érkeznie, Niedertrebra állomás közelében kisiklott. A gyorsvonat

hat személykocsija kiugrott a sínekből és felborult, utasai közül hárman meghaltak és majdnem valamennyien sebesüléseket szenvedtek.

Vasárnap estig 2 halottat és 12 súlyos sebesültet ártak ki a romok közül.

A szerencsétlenség harmadik halálos áldozatának holttestét vasárnap estig nem sikerült a rázuhant kocsialkatrészek alól kiszabadítani. A súlyos sebesülteket az apellai kórházba szállították, a könnyebb sebesülteket pedig vonaton folytatták útjukat Berlin felé, ahol nagy izgalmat kellett a stuttgarteri gyors katasztrófájának híre. Az eddigi vizsgálat adatai szerint

a szerencsétlenséget a sínek elferdülése okozta.

Az áldozatok személyazonosságát mindeddig nem sikerült megállapítani.

Az OTI önkormányzata a felhőkarcoló lomtárába került!

Írta: Lázár Miklós

A sajtó és a közvélemény eltévedt az állami kinevezések sűrű erdejébe és alig vette észre, hogy milyen nagyjelentőségű változások történtek az OTI-nál, annál az intézménynél, amely lideregyenymásként üli meg egész polgári társadalmunkat. A hivatalos lap szerint Huszár Károly elnököt

az állami rendszerű

III. fizetési osztályba, dr. Horváth István és dr. Alföldy Béla alelnököket a IV. fizetési osztályba, dr. Zsembery Istvánt, a MABI elnökét, a IV. fizetési osztályba és Kállay Ubult, a MABI alelnökét, az V. fizetési osztályba nevezték ki. Ezekkel az apróbtűsi kinevezésekkel

bezárult a magyar társadalombiztosítás teljes államosításának a köre.

Emlékezzünk a régiekre!

Vass József, a még új törvény képviselőházi tárgyalása idején megkísérelte az elnök és az alelnöki állásokat rendszeresen, de akkor a parlamentben Rassay Károly egyetlen felszólalása elég volt a terv megbuktatására. A parlament az államnép tisztelőitől megdöntött, mert ezzel a rendszerrel jobban látták biztosítva az önkormányzat függetlenségét és azt az elvet, hogy az intézkedjék, aki fizet.

A vármegyék és a főváros után az ország legnagyobb intézménye is a centralizáció csatabárdjának áldozata lett. A mai nemzetiek alkotmányos ösztönét elszorvasztotta a gazdasági válság és a pártabszolútizmus. És így az államosítás és önkormányzat közötti különbség megítélésére alig van már érzékük.

a kettő közötti különbség pedig végzetes ügy a nemzet, mint a pc.gár létére és jövőjére.

'Az én meggyőződésem szerint a centralizáció a mindenkorai kormányok számára biztosítja a hatalmas túlkapások és az ellenőrzésnélküli költségekcsökkenést, az önkormányzat pedig biztosítja az önrendelkezési jogot, tehát a legfőbb szabadságot. Az előbbi a polgárságot gerinctelenségre és az engedelmességre fegyvermezi, az utóbbi a kormányzás gyakorlására neveli a társadalmat; amaz uniformizálja a hivatalnokokat a bürokráciában és a polgárokat a közügyek iránt való téglenségekben, amaz felbreszti a tisztviselőket a gondolkodás szűkségességét és az önzérteket, a polgároknak pedig a közérdeket és a közkötelességekkel szemben való felelősséget. Az önkormányzat a magyar nemzet igazgatási és politikai pénuszának legszebb kifejezése volt, nem botor, idegen clemleket lemosolása, hanem kitermelte azt a magyarság saját nemzeti egyéniségére szerint, mint a rét a füvet, mint a hegy az erdőt...

A központosítási törekvések utálatos formái ismeretesei

Látjuk a megyékben, látjuk a fővárosnál: minden érdek a hatalomból és a hatalom felé szivárogo, a hatalom kezébe fut össze minden szál, hogy a hurorsra került tisztviselő és a közgyűlések minden tevékenysége egyetlen rántástól függjön. Ez a rendszer matematikai bizonyossággal a párt-adminisztráció veszedelméhez vezet el...

Ezek előrebocsátása után az olvasó rezignálisan eszmélhet arra, ami az OTI-nál történt! Rendeléstől rendszeresítették öt magas állást (szemben a közvéleménnyel, szemben a kereskedő- és iparos-társadalom nullával egyenlő teherbíróké-

peségével) és ezzel el is hantolták a társadalombiztosítás autonóm jellegét. A régi munkásbiztosítónál az elnököt és a tisztviselőket, az intézményt fenntartó érdekeltiséget választották. Az új társadalombiztosító törvény szerint az elnököt és az alelnököket az államfő nevezi ki, de mindezek

nem tartoztak az állami státushoz,

csak tiszteletdíjat kaptak, bármikor felmenthették őket, nyugdíjigényük tehát az állammal szemben nem keletkezhetett. Az állam érdeke és hatalma már az 1927-es törvény alapján úgy be volt biztosítva, ahogy egyetlen beteg érdeke sem. Tegyük még hozzá a kortörténeti adalékokhoz, hogy az elnökök tagjai közül jó néhányan, mint nálunk a Hegyalján mondják,

dupla kenyeret ettek.

magasrangú nyugdíjas állami tisztviselő (Horváth alelnök, nyugalmazott miniszteri tanácsos, Fáy nyugalmazott államtitkár, Alföldy nyugalmazott állami orvos). Kérdjük: közjogi, állami érdeki, munkásbiztosítási szempontból mi szükség volt ezekre az új kinevezésekre? Pénzügyileg (a jövőben keletkező új nyugdíjigények nélkül!) körülbelül évi 80 ezer pengőről van szó. Nyolcvan ezer pengő állami pénz ma annyit, mint öt év előtti nyolcszáz ezer pengő! Nincs annyi hajmaszála, mint amennyi helye volna ma 80.000 pengőnek! Igaz, hogy a dupla fizetésektől miatt eddig is csak párezer pengővel volt kevesebb ez a tétel az állami kiadások rovatában, de amikor száddal bocsátanak el a családok tisztviselőket, mikor le szállítják a lappénzt, és csökkentik a szolgáltatásokat, ez a párezer pengő is elég összeg ahhoz, hogy a kinevezéseken való elgondolkodás közben ügy munkaadónak és munkásnak megkegyesedjen a szája zee... Bánja a fránys vagy a kánya, ha ez az új rendelkezés fokozná a szakszerűséget, ha

NYÁRI VÁSÁRUNKON

EZEK A CIKKEK FOGYTAK LEGJOBBAN:

Férfi ing	csodaszép pulniból, 2 gallérral	5.80
Férfi sporting	crepp panamából, fehér és színes	3.50
Férfi hálóing	jó tartós gyolcsból	5.50 3.80
Férfi zokni	jó főrnység	1.10 - 1.88
Nyakkendő	csodaszép választék	1.75 1.15
Férfi szalmakalap	divatformák	5.50, 3.25 1.55
Férfi pizsama	jó divatanyagból	7.50 6.50
Férfi zsebkendő	jó minőség	- 1.55

GÓLYA ÁRUHAZ

Budapest, Király ucca 52. Nagymező ucca sarkán

tényleg és nemcsak papíron, végre-valahára szándék az intézetet, amelynek népszerűtlenebb institució ma nincs egész Magyarországon. Egyelőre azonban a kendőzeilen igazság az, hogy amíg monstre árverést vezetnek az ipar és a kereskedelem ellen, az egyre féltetesebb deficitet

személyesítő átirásokkal és könyvelési ügyességekkel takarják, rózsaszínű angolflastrommal ragasztják le az OTI felszakadó szelét. (Es nem remek színjáték, hogy amíg az OTI krónikus deficitjében csontároncsa soványodik, ikerestvéret, a MABI-t az elefantázis tünetei között veti fel a pénz! A MABI vígan dudál, szedi a súlyos járulékokat, de az első hat hetben minden segélyezési kötelezettség. Így lesz Budapest legnagyobb ház- és telek tulajdonosa.)

A Társadalombiztosító önkormányzata a híres felhőkarcoló lomtárába került, az autonómia tanácsadó testületét degradálódott. Mi lenne itt, teremtom mi lenne, ha a közvélemény egyszer alaposan belenézhetne az OTI és MABI gyomrába és veséjébe! Égszakadás, földindulás, szaladj te is elnök, alelnök pajtás!...

Molnár Dezső, a Színészszövetség igazgatója véresre verte egyik titokzatos „megfigyelő“-jét

(A Reggel tudóstíjától.) Vasárnap délelőtt nagy kiadással lettek figyelmelek a lipótkörúti járókelők. Egy ember jajgatva menekült a nyomában rohánó úriember előtt, aki a botjával agyba-főbe verte. Hamarosan rendőr került elő, aki a verekedőket előbb a vadászcsúra kapitány-ságra, majd a főkapitányságra kísérte. Itt derült ki, hogy

Molnár Dezső kormányfőtanácsos, a Budapesti Színészszövetség ügyvezető-igazgatója verte meg a volt sófőjét,

még pedig igen érdekes előzmények után. Molnár nemrégben levelet írt Ferenczy főkapitánynak és bejelentette, hogy hetek óta gyamus emberek öálkodnak lakásának kapuja előtt. Védelmet kért a rendőrségtől. A detektivek szombat délután razzitát is tartottak a Lipót körút 20. számú ház előtt és öt ólálkodo embert igazoltattak, akik egyértelműen azt vallották, hogy

Molnár megfigyelésével — egy volt törvényhatósági bizottsági tag, főorvos bizta meg őket.

Molnár és a főorvos között hetek óta lovasias ügy húzódik. Molnár közben szanatóriumba került és megügetem-hallgató fia ezalatt felkereste a lakásán a főorvos, akit feléleségre vont. Megkérdezte tőle: mit akar az anjútól? Ebből szóváltás támadt: a főorvos és ifj. Molnár súlyos feltételű

kardpárbajt is vívtak.

A szombati razzia után vasárnap délelőtt nyugodtan indult sétálni lánya társaságban Molnár, mikor észrevette, hogy ismét nyomába szegődik valaki, — mégpedig a volt sófője, aki jelenleg a főváros szolgálatában áll. Ezek után történt a lipótkörúti verekedés, amelynek a szereplőit vasárnap délután hallgatták ki a főkapitányságon.

Csigákon gördülő „dekor fűzőőnutartó“ „modern előszó“ a fogás“, fűrdőszobai perceknek legvilágosabb ki-telben látható: **SELLER VASÚZLET** Budapest, József körút 49. — Telefon: 316-13

MALERT

MAGYAR LÉGI-FORGALMI RT.

IV., Váci ucca 1. Tel.: 808-88

Nyári menetrend:

7.15	13.40	ind.	BUDAPEST	érk.	13.30	16.35
8.50	15.00	érk.	WIEN	ind.	12.05	17.30

Naponként, vasárnap kivételével.

Szerda	9.00	ind.	BUDAPEST	érk.	15.00	HÉTFŐ
szombat	11.45	érk.	KLAUFENFURT	ind.	12.15	és
	12.00	ind.	VELENCE	érk.	12.00	csütörtök
	13.30	ind.		ind.	10.30	

Naponként, vasárnap kivételével.

13.30	ind.	MISKOLC	érk.	9.50
14.30	érk.	BUDAPEST	ind.	8.50
15.00	ind.	BUDAPEST	érk.	8.40
16.10	érk.	PÉCS	ind.	7.30
16.20	ind.	KAPOSVÁR	érk.	7.20
16.40	érk.	KAPOSVÁR	ind.	7.00

Az autóbussz Váci ucca 1. szám alól 40 perccel a repülőgép indulása előtt indul.

Kombinált repülő-autóbussz és hajógyekek a Budapest-Wien vonalon 52 — pengős árban oda-vissza.

LEVELÉIT ÉS CSOMAGJAIT KÜLDJE LÉGIPOSTÁN

Menetrendet vagy díjazást kívánatra bérmentve küldünk.

LEGENDA A WALESI HERCEG TIZENKÉTÓRÁS PESTI LÁTOGATÁSÁRÓL

(A Reggel tudósítójától.) Délután öt óra, opálszínű felhők húznak el a Duna fölött, a nap főlénken, őszies tartózkodással surran végig a dunaparti korzón. A Ritz kapuja előtt gyönyörű tórautó áll meg. Sunbeam-gyártmány, a karosszériáján kétujnyi vastag arany-sáv. Angol rendszám van rajta és a britiek büszke lobogója leng az első balkerék fölött. Elegáns, nyulánk, a középtermetűvel valamivel magasabb, szőke fiatalember száll ki a kocsiból, bemegy a csapóajtón, a portás pultja előtt sem áll meg, belép a hallba, egy perog tétovázva körülnéz, majd meglátja a lépcsőt balkez felei és szapora léptekkel felsiet az első emeletre, ahol

a 43-as szobát keresi. Senki sem állja útját, senki sem kérdezi: kit keres?

Nyomában másik két jólöltözött ember siet: az egyik komolyan egyszerű uniformist visel. Ez a sofőr. A másik a civilebe öltözött nagyrúri komornyikok jellegzetes fekete ruhájában követi gazdáját. A szőke, enyhény barnapiros fiatalember tovább megy a folyosón a 43-as szoba felé, míg kísérői az előre elfoglalt 44-es, 45-ös és 46-os szobákat keresik. Az idegen úr megköpögtatja a 43-as szoba ajtaját és belép. Ebben a szobában már napok óta lakik az angol királyi család egyik távoli nőrokona,

lady Mountbatten, a szenvedélyes pilótahölgy.

aki egyik nap Londonban, másik nap Budapesten bukkant fel. A 43-as szobából néhány pero mulva megszólal a csengő. A pincér tiszteletteljesen bekopogott. Néhány pero mult el újra és a pincér ezüst tálon szendvicseket és vermutot vitt be a 43-asba. A falon és az

asztalon szanaszajjal a lady képei: fotográfák, yacht, motorcsónakon, autóban, repülőgépen, lady Mountbatten és György walesi herceg, az angol trónörökös. Együtt. A képek valamennyien meleg rokoni ajándékok a hercegtől a lady számára... A pincér kezében egy pero megremegett az ezüsttál, az arcszíne is valamivel halványabb lett: feltűnt... ez a hasonlósági! Hiszen a 43-as szoba szívcsemlőt vendége — aki negyedóra mulva átmege a saját 44-es szobájába, hogy azt elfoglalja — senki más, igazán nem lehet kétség... mint maga a walesi herceg, aki szigorú, sőt legszigorúbb inkognitóban érkezett a budapesti Ritz-hotelbe... Nem is mozdult ki szobájából, csak az ekkélen látták napnyugtakor, amint a budai panorámában gyönyörködött. A vendékönyvbe a komornyik írt fel egy semmitmondó nevet és amikor a pincér rémülten közölte felfedezését egyik fellebbvalójával, az szigorúan rászólt: (Haltatni... Maga semmit se látott. Erteltes?)

Félhatkor reggel a kocsis megegyeztet feltűnik a szálló előtt, de csak egy pillanatra. A komornyik — olyan, mint egy lord — beszáll és az autó a Lánchíd felé kanyarodik. Nekivág a balatoni országútnak és közben már Siofokon van, a stranddal szemben áll. Néhány nappal később lady Mountbatten nyulánk alakja ismét feltűnt a mátyásföldi repülőtéren. Elfoglalta megszokott helyét a Londonba induló luxusrepülőgépen. Újjabb napok teltek el, a felhők finom paszteliszínre elhalványodottak a pest-budai égbolton, szikrázva tűz már alá a júliusi nap a hotelre és megindul a sutogás szájról szájra, megszületik a legenda a titokzatos hercegről, aki tizenkét órát töltött Budapesten, megnézte még a Balatont is anélkül, hogy az angol követség tudott volna róla... Igaz-e, nem-e! Ki tudja...

Dünn
Váci uca 9

Model occasióárustás

illata? Ugyanigy van a tejjel is, sőt minden egyéb tejtermékkel!

Hagyják meg tehát továbbra is a szabad forgalmat! Ez jobb a termelőnek és jobb a fogyasztónak is, de jobb magának a fővárosnak, amely a termelőket megadóztatja, jobb a pesti kereskedőknek, akik visszakapják falusi vevőiket.

Alj mellénk ebben a közérdekű harcban kedves Miklós!

Hidd el ez méltó Hozzad, harcos egyéniségedhez, népszerű meggyőződésedhez, politikai pályafutásodhoz. Emlékeztetek tokjai felmondatokra: »Az erősek igazságait én védjék mások, az én helyem szóval és tolla a gyengébbek pártján van! Szeretettel üdvözöl igaz barátod:

Dinich Ödön
országgyűlési képviselő

A törvényhozás őszi munkaprogramja: nyugdíjtörvény, gazdaadósságok rendezése, telepítési akció

(A Reggel tudósítójától.) A kormány tagjai legutóbb minisztertanácson tárgyalták le a törvényhozás őszi munkaprogramját. E minisztertanács határozatáról nem szívrogtak részletek a nyilvánosságra. A Reggel értesülése szerint azonban

a képviselőház őszi munkája október 24-én a nyugdíjtörvényjavaslat tárgyalásával fog megindulni,

majd a gazdaadósságok rendezéséről és a telepítésről szóló törvényjavaslatok kerülnek napirendre. A kormány tagjai egész sor törvényjavaslatot kívárnak a nyári szünet alatt kidolgozni. A gazdaadósságok rendezéséről szóló törvényjavaslatra természetesen nagy hatással lesz a londoni konferencia, mert hiszen ebben a tekintetben sok függ attól, létrejön-e a hitelzökkel valamiféle megállapodás vagy sem.

Velük egyetértésben vagy fölül függetlenül kell gondoskodni a gazdaadósságok rendezéséről.

A telepítési probléma megoldása adóreformokkal együtt fog bekövetkezni, amennyiben lehetővé teszik, hogy

az adóhatárlékokat bizonyos feltételek mellett természetben, földben is lehessen törlesztani

és ezek a földek szolgálnak majd alapjául a telepítési akció megindításának.

Jubileumi nyári vásárt rendez a Magyar Divatcsarnok

A Magyar Divatcsarnok Rákóczi úti művészi kirakatsora fölött hatalmas feliratok hirdetik: az aruház ma, hétfőn reggel kezd meg

Jubileumi nyári vásárt.

A Rákóczi út vasárnap délutáni forgatagában egy újabb csoportok gyönyörködtek a Magyar Divatcsarnok kirakataiban kiállított rongeteg árucikkekben, amelyek felett az árjelző edülak eddig nem tapasztalt olcsóság hirdettek. Mindenki megáll a sokatmondó és még többet ígérő kirakatok előtt.

— Jaj, de édes ez a virágos ruhácska! — mondja egy fiatal lány az édesanyjának — és nézd csak, megveletem a zsebpenzemből!

Iparosköltségi ember noteszt szorongat a kezében; mellette áll a felesége és diktálja az árakat. Minden kirakatot végigbörögnek és földörül arcal számítgatják, kevés pénzért mi mindent vásárolhatnak a jubileumi vásáron.

— Hiszen ez szemfényvesztés, — mondja egy elegáns fiatalember — ezeket a finom divatcikkeket ilyen árák mellett csak ráfizéssel lehet adni.

Egy komoly úr magyaráz:

— Ez az, amit csak aruház tud nyújtani:

olcsó árakat, kifünó minőséget.

— Szeretek idejárni, — hullatsz egy sarokból — itt tudom meg, milyen a legújabb divat és még akkor is érdemes végigmennem a helyiségben, ha nem is vásárolok.

A közönség már tudja, mi ennek az olcsóságának a titka: ebben az ében lett nyegvenécs a Magyar Divatcsarnok és jubileumi olcsóságig kedvezékek közönségének. Amit az aruház a nyári szezonra beszerzett, szinte fillérekért adja el.

Jóvé évre semmit sem tesznek el...

Ezt a titkot mindenki megérti, nincs szükség kjiállításokra. Maguk a kirakatok, amelyek előtt szinte észrevétlenül oserőlődik a tömeg, egyetlen óra alatt ezeket götyög meg a Magyar Divatcsarnok utólréketlen olcsóságáról. A jubileumi vásárnak azonban van egy általános jelentősége is. Akik a kirakatok előtt eltávoznak, amíg arról beszélgetnek, hogy végre elérhető árakon jutnak mindához, amire szükseük van és ábrándoznak az új ruháról elégszen fehéreneműről és oly sok más szükseges ruháról, amelyet végre ök is megvásárolhatnak maguknak, nemcsak a legjobbak és a legelősebb reklámjai a Magyar Divatcsarnoknak. Ezek az emberek izlésükben is megfinomodtak és rossz helyen, rossz árut többé nem fognak vásárolni.

Tébolydába szállították Eszlári Károlynét, akinek a férje néhány év előtt agyonlötte tisztviselőtársát a Deák Ferenc uccában

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelött bevitték az anyalföldi tébolydába Eszlári Károlynét, Síklóssy-Szabó Ilonát, akin súlyos elmebaj tört ki.

Eszláriné nemrégén öngyilkosságot akart elkövetni: a József körút 16—18. számú ház harmadik emeletéről készült levetni magát, de megakadályozták. A boldogtalan fiatalasszony tragédiájának előzménye az házasság, amelyet Eszlári javadalmi felügyelőhetyettesel kötött. Eszlárinak a nevéből az időből ismeri a nyilvánosság, amikor néhány évvel ezelött

revolverlövésekkel megölte a Deák Ferenc uccában Frivaldszky Kornél bankhivatalnokot,

volt kollégáját. Eszlári ugyanis Frivaldszkyknak tulajdonította, hogy B-listára került és felélelősségre vonta tisztviselőtársát az uccán. Fri-

valdszky arcul ütötte, mire Eszlári revolvert rántott elő és agyonlötte kollégáját. Büntetésének kitöltése után került Eszlári a székesfőváros javadalmi őrségéhez, mint tisztviselő. 1926-ban nősült meg, de néhány évvel ezelött házassági bontóper indított felesége ellen, aki viszont nőartást követelt tőle. Több

izgalmas tárgyalást

tartottak a házaspár ügyében, de a legutóbbi tárgyalást már a nyilvánosság kizárásával kellett folytatni, mert Eszlári néhány barátja rendkívül kíméletlen és

a női besületebe vágó tanuvallomást

tett Eszláriné ellen. Az egyik ilyen tanut, Pirovics Lajost, a végéskig felizagott asszony a bíróság tárgyalótermében inzultálta. Ezek a bírósági izgalmak eredményezték, hogy Eszláriné idegrendszere teljesen megbomlott.

Dinich Ödön kigazdapárti képviselő őszinte levele Lázár Miklóshoz

Kedves Barátom! Nagybecsű lapodnak A Reggelnek mult számában a tejkérdéssel foglalkoztál. Ettől, a különben meggyőző erővel írt cikkedől nem voltam elragadtatva! Megmondom ezt őszintén, mert irásaidal mindig elkönyvesztéssel bennünket, — olórsáidat. Akármilyen tárgyról írtál, frásod stíluszába és irányzatába belevittem szinte kirobbanó temperamentumodat és ennek hatása odavisi olvasóidat, ahová akarod. Szó, ami szó, a tejeikked is, — aminek levelem a bizonyosága — megmozgatta hatalmas olvasótáborodat, de nem abban az irányban, amint Te azt megszokhattad.

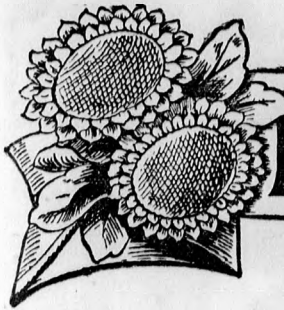
Kedves Miklósom, vigyázz a tejjel! Ez a kérdés még a borkérdésnél is veszedelmesebb! Borkartel ugyanis még nincs, de tejkartel már sajnos van. Megfigyelhetjük az elmúlt évtizedben: ha valamine jó üzlet kínálkozott, azonnal jött a kartel. A tej pedig közszükségleti cikk, a jó és olcsó tej fogyasztónak se szeri, se száma...

Sokszáz év óta a pestkörnyéki gazdák Budapest teje szállított. Közél 70 pestkörnyéki községnek földrajzi adottsága az, hogy a fővárosi lakosság élelmi szüksegeit termelje és ideszállítva adja el. A gazda azért ragaszkodik körömszakadtáig a szabadforgalomhoz, mert amikor kis tehonézete termékeit behozta Buda-

pestre s elvitte azokhoz a házakhoz, ahol hosszú évek óta megelégedésre adta el a tejet, egyúttal behozta azt a pár kilo gyümölcsöt, két-három pár csirkét, 20—30 tojást is, ami kigazdaságában termelt, felgyülemlett s ezt ugyanott adta el, ahol a tejet, túró, tejfölt. Ebből élt a termelő, ebből fizetett adót, ebből vásárolt a pesti boltokban ruhaneműt s minden mást, amit falun nem kaphatott...

Most aztán mindennek vége!

A tejfrontra is lecsapott a kartell! Hiába rüg, kapálóként a gazda ellene, nincs irgalom, agyon akarják löteni. A 11 filléres tejet 32 fillérré adják! A különbözet szép pénz, óriási őszeg, érdemes ére hadakozni. Még arra is vállalkoznak, hogy a tejeskőfakat anyagiilag kárpótolják. Nem az őstermelőket kedves Miklósom, hanem a tejeskőfakat... A Te helyes agrárálláspontod az, hogy elsősorban az utolsó években nagyszertien fejlődő állattenyésztésünket kell megvédeni és biztosítani, aztán arra ügyelni, hogy egésszeggyi szempontból is kifogástalan tejet mérjenek a fogyasztónak. Mind a két szentenciádat aláírom. De az utóbbiról kedves Miklós kérdezzük meg a fogyasztókat! Vajjon mi az ő véleményük, melyik tej jobb? Az-e, amelyet a szövetkezet »kezel» vagy az, amelyet egy kigazda hoz fel Budapestre. Te érdemes horvidéki képviselő vagy. A helyaljai borok is sokfélék. Ha a Hegyalja összes borát összehöntenék, ez a keverék is bizonyly helyjalja bor maradna, de hozzá tünne egyéni íze, zamata, tőze és

NYÁRI VÁSÁR

Hihetetlenül olcsó árakkal!

Az uraknak

Zefiring 1 gallérral, igen jó mosó, sölt alapon	285
Oxford divatng	490
panamaszővésű, 2 gallérral	445
Szines puplíngek 2 gallérral, béltel mellet	5.00, 4.25, kreppszővésű
Panama apacsingek 2 gallérral, béltel mellet	325
Trikó sporting neeszővésű, színes	195
Fehér puplínng béltel mellet, a legjobb szabás	395
Fehér puplín hálóing színes gallérral 4.90, sítón hálóing	348
Rövid köpérandrág 1.98, színes zefirandrág	125
Rövid puplínandrág fehér és színes	265
Strand- és hálópizsama freskóból 6.25, zefirból	450
Finom puplínpizsama széles dívateszközszállal	14.80
Elegáns gyapjúkalap egyes számok és színek	390
Finom nyúlászorkalapak elegáns színekben	880
Nyári szalmakalap modern formákban	140
Férfiszekendő fehér és színes	-25
Önkötő nyakkendő dívatmintásak	-78, 1.78
Gumi-nadrágtartó bőrresekkel	-88, 1.28
Zoknitartó helyes gumiból	-48, pamut
Hosszú férfiharisnya sport, mintázott	-88

Üveg, porcellán

Cukortartó préselt üvegből	-66
Vizeskorsó faancéből	-98
4 drb. főzeléktál	-98
Kompótkészlet préselt üvegből	176
Likörkészlet préselt üvegből	176

22 filléres cikkek

Fayance tányér mely és lapos	22 fill.
Fehér fayancebögge	22 fill.
Csiszolt üveg pohár	22 fill.
Üvegmosó kefe	22 fill.

Háztartási cikk, bőraru

Aktmappa erős bőrből	370
Övállás kézikazetta kötél varrva	120
Női divat bőrritköl elegáns finom kivitelben	4.99
1 paradicsompasszírozó és 1 uborkagyalyú összesen	-88
Háztartási készlet 10 m. kötél, 12 drb. ruhacsipesz, 1 mosókefe, 1 mosópör	-98

Mosóruhaanyagok

Faháncs (mosócrep) minden színben mtr.	-78
Mosómuszlin (voal) ruha és pongyola mintákban	-88, -78
Mosóműselymek símák és minták írisai választékban	-88, 1.18
Kockás eponge strand és pizsama kabátokra	1.28, -98
Szines mosóburetete ruhákra és komlékra	1.38, 118
Modern búrtorkreton művészi mintákkal	1.50, 125
Filter „Sevilla” 1933 új modern mintásak	228
Műselyem burette és slanting, dívatszínben	158

Kész női ruhák

Csikos műselyemruha sok szép színben, jó mosó	330
Dívatos milaneseruha szép kivitelben, több színben	380
Műselyempongyola 10 fazónokban, kiváló mosó	320
Nyári buretteruha bármely színben, kiváló mosó	580
Muszlin imprimeruha gyönyörű műselyemminőség	1550
Burettesztyűm fehér, csinos angol fazónban	1450

Női fehérnemű

Szines kombiné selyemre dolgozott himzéssel	168
Ing- és nadrágekészlet milanes műselyemből legombolható fazónban	248
Sarmosz műselyemkombiné hosszú dívatos fazóúokban	360
Szines hálóing hímzeve, jól mosható	2.85, 248
Sarmosz műselyemhálóing ízléses himzésdíszű	680
Kosaras melltartó dupla túllal -98, batizstifónból	-78
Háztartási gumikötény	-98
Milanes műselyempizsama otthonra, strandra minden szín	480
„Luna” műselyem trikópizsama a legegánsabb fazónokban	780
Csikos női nadrág színes műselyemfontól	115
Sarmosz női nadrág nehéz műselyemből, színes	168
Túllszerű női nadrág finom műselyemből	190
Brokát csipőszorító 3 oldal gumbitétellel, 20 cm. magas	380
Klott harisnyatartó sífonbéllel, todros gumival	-88

Kesztyűk

Tölcésrés női mosóbör-kesztyű kiváló jó mosó, fehér színben	290
Női mosóbör divat-kesztyűk divat díszvarrással	480

Műselymek, selymek

Mintás Crepe de China és marocain 1. műselyem minőség	450
Műselyem georgette inprimé a legújabb mintákkal	198
Ribulding és flamisette a legújabb műselyem ruhaanyagok	390
Valódi nyersselyem bármely ruhaszínben mtr.	268
Műselyem georgette minden dívatszínben mtr.	290
Valódi nyersselyem nyers színben 70 cm. széles	198
Műselyem trikoblúz rövid ujjal, bármely színben	180

Kész férfiruhák

Férfi szövetöltönyök 3 véseári egyegységben	29-39-49
Nyári burettöltöny kabát és nadrág	680
Elegáns vászonöltöny selyemfényű mosóvászonból	1780
Vászon tenisznadrág drap, fehér selyemfényű anyagból	680
Dívat kaszha-nadrág szürke, jó szabás	880

Szőnyeg, függöny

Futószőnyeg 65 cm széles, modern csikozott mtr.	-98
Mintás futószőnyeg erős strapabőr, 90 cm 2.38, 65 cm széles	178
Szezonátvető perzsa mintás, szővésű, 280x150 nagys.	1780
Műselyem brokátpaplan 11. kézzel varrott kivitelben, 180x130 cm	2180
Szaténpaplan virágos és sima, fehér vattával	1380
„Sultán” rojtos ággyelő bordó alapszínben, 120x60 cm	590
la. flaneltakaró virágos és kockás, 190x140 cm	490
Hímzett stórfüggöny cénágnadinából, csipkeve-rodróva	880

Gyermekzoknik, trikók

Gyermekzokkerli 1-3-ig 10 pamutból (+5 fill.)	-25
Szines gyermekzokkerli (+5 fill.) 1-es szám	-45
Matróztrikó 6-os erős pamutból (+10 fill.)	-85
Matróztrikó 4-es macsó fonálból (+15 fill.)	145
Gyermek sporting 1-es színes hosszú ujjal (+20 fill.)	-95

Rövidáruk, lemezek

Női divat gallér fehér rózsaszín és kek transzparens	1.20, -98
Sláger árákon a régi sláger gramofónlemezek 25 cm.-es P	158
18 cm.	-66

Szövetek, vásznak

Vásári egységáron a finom női gyapjúszövetek: Ribulding, Georgette, buckle és egyéb finom dívatos kelemek 130-140 cm. szélességben	680
Vásári egységáron a finom és menes gyapjú kamgarn és scheviott ferítölténykelemek, szélességük 150 cm.	1280
Nyomott zsúrterítő „Indanthren” festésű	-88
Duple szövésű kertiaabrosz nyári vendéglőknek, 135x135	290
Cérnazefir férfi és gyermek fehérneműre, mtr.	-68
Lepedőgyölcös erőszálú, 1/2-es mtr.	160

Gyermekruhák

Leányka dírmli ruha 45-65 jó mosó, hímzett gallérral (+20 fill.)	198
Leányka műselyemruha hímzett fazónokban (+20 fill.) 45-65	160
Gyermek homok játszóruha 3 nagyságban	-88
Felgombolós fiúcskaruha csikós színtartó anyagból 1-3 sz. rág.	198
Gyermek pizsamablöny színes panamákkal (+20 fill.)	225

Harisnyák, cipők

Női Viskosa-harisnya erőszálú műselyem, hibamentes	128
Női műselyem neoharisnya minden dívatszínben	-98
Aszúros Viskosa-harisnya gyönyörű szővésű, hibamentes	148
Finomszálú női harisnya Viskosa műselyemből, aszúros és sima	240
Női tenisz-zokni fehér	-34
Férfi pamutzokni dívatos mintás	-45
Férfi cénazokni finom, díszkrét, mintázott	-78
Női dívatelpök egyes párok, míg a készlet tart dívat modeltekben	790, 950
Női booskorelpő erős bőrtalppal, bármely színben	450, 450
Fehér férfi nubukcipő barna és lakk díszrel	12.50, 10.50

Gyermek bőrszandál

barna, kek és piros színben	18-22 23-26
	2.20 2.60
27-30 31-35 36-40 41-46	3.20 3.90 4.90 5.60

Piperecikkek

1 fogkefe celluloid tokban	-68
1 drb. zsebfeésű	-12
10 drb. borotvapenge	-58
1 drb. frottírkesztyű	-25

Az elkészett nyárra

Dívat-fürdőtrikó Női patentkötésű maccoból	285
Női gyapjú fürdődressz az idei vásárok slágere	290
Elegáns női fürdődressz sok színben, gyapjú	390
Női gyapjú fürdődressz a legzsebb mintákban	490
Finom női gyapjútrikó a legújabb stranddívat szerint	590
Férfi fürdőtrikó fekete pamutból	158
Férfi gyapjú fürdőtrikó kiváló jó minőség	290
Finom gyapjú férfitríkó sport fürdőinggyáással	590
Férfi atlétatríkó fehér és fekete, minden nagyság	-85
Férfi úszóandrág	-78
Evezőszóandrág dupla útleppel	195
Gyermek fürdő-játszóruha rendkívül praktikus fazon	-90
Erős nyugágy lábtartóval tiszta len ízzattal	490
Gumi fürdősapka	-18
Evezős- és pólosapka sima és mintás	-55, 665
Lenvászon-joppe	665
Gyapjú kasán-kabát két színben, felgombokkal	1280
Munkaköpeny fekete kötélből és fehér köper	525
Női gumifürdőcipő	-88
Gyermekfürdőcipő	-78
Strandszalmakalap	-48
Női dívatsapkák minden színben	-58, -38
Elegáns női kalapok szalmafonálak díszítve 1.90, dívatszalmából	148
Női műselyem nyaksálak finom színekben	198

M. D. Cs. Élelmiszerek

1 kg M. D. Cs. malátakávé	-44
1 kg M. D. Cs. cikória pótkávé	-88
1/2 kg „Glória” kávépótló	1.-
1/2 kg M. D. Cs. A/1 pórköltkává	-88
1/2 kg M. D. Cs. kakaópor	-88
1/2 kg M. D. Cs. csokoládé	-88
1/2 kg mazsola	-88
1 kg ideai friss kakacmész 32 g.	1.-
1 nagyüveg mustár	-78
1/2 kg gróiszserű sajt	-68
1/2 kg emmenthali sajt	-88
1/4 kg téliszalmi	-80
3 drb 1/2-es mosószappan	-88
1 doboz (44 drb) légyfogó	-88

Postai megrendeléseket utánvétellel szállítunk a portó felszámítása mellett, a mennyiségek korlátozását fentartjuk.

MAGYAR DIVATCSARNOK

Rákóczi út 72-74.

Akit a SALZBURGI ÜNNEPI JÁTÉKOK érdeklik, az

SALZBURG

tartománygyönyörű alpesi vidékein nyaraljon

66% visszautazási kedvezmény (Badgastein, Hofgastein, Zell a. See s Krimml fürdőhelyekről 80% visszautazási kedvezmény). Osztrák schillinget orvosi bizonyítvány alapján hivatalos árforlyamon lehet igényelni. A penzióárak kb. 10—15%-kal olcsóbbak a mult évinél. Számos fürdő- és nyaralóhelyre pengőbefizetés engedélyezve.

Felvilágosítással, prospektussal és menetjeggyel szolgálnak, pengőbefizetést elfogadnak:

MÁV hiv. menetjegyiroda, Budapest, Vigadó tér és annak fiókjai.
Osztrák Forgalmi Iroda, Budapest, VI., Andrássy út 28. szám.

A papírdollár legyőzi az aranydollárt a külföldi tartozások fizetésénél

A napokban jelenik meg a kormány erre vonatkozó rendelete

(A Reggel tudósítójától.) A kormányhoz közelálló körökben legutóbb olyan hírek terjedtek el, hogy a **dolláradósságok kérdését a kormány smindenkit kielégítő módon fogja megoldani.** Imrédy pénzügyminiszter eddig ragaszkodott ahhoz az álláspontjához, hogy az aranydollárban kikötött adósságokat a külföldi hitelezők számára a dollár régi árfolyamán legyennek kötelesek az adóssok a transzferalapba befizetni, tekintet nélkül a dollárnak időközben bekövetkezett jelentős értékesültségére. Ezzel szemben ellenzéki oldalról ismételtelen rámutattak arra, hogy

egyetlen más állam sem kötelezi saját polgárait arra, hogy a külfölddel szemben fennálló aranydollártartozásaikat a dollár régi árfolyamán fizessék

és még az Egyesült Államokban is papírdollárt fogadnak el az aranydollárban kikötött régi tartozások kiegyenlítéséül. Az aranydollár-papírdollár kérdésben az utolsó héten ismételt tanácskozások folytak a kormány egyes tagjai között. A Reggel jólinformált helyről arról értesül, hogy az utolsó ilyen tanácskozáson, amelyet pénteken este közvetlenül Imrédynek Londonba utazása

előtt tartottak a földművelésügyi minisztériumban, a pénzügyminiszter közölte Kállay földművelésügyi miniszter álláspontjához és nem zárkózott el az elől, hogy

az aranydollárban fennálló tartozások ezentúl a dollárnak mindenkori hivatalos árfolyama szerint legyennek fizethetők.

Hír szerint a kormány papírdollár-rendelete már a legközelebbi napokban megjelenik. A rendeletre vonatkozólag Sztranyavszky Sándor vasárnap tartott mezőtúri beszédében a következőket mondta:

— A dollárköleszők aranyzáradékával kapcsolatban átmeneti jellegű, de megnyugtató intézkedéseket tesz a kormány. Ennek az intézkedésnek lényege az, hogy

a dolláradosok számára lehetővé válik majd a napi árfolyamon a kamatok befizetése, s ezt az illető számlájának javára írják.

Ez az intézkedés egyáltalán kísérlet lesz a végleges rendezés módjának megtalálásához is.

A hét-hőse Roosevelt

Felül tiszta tekintet, sugárzó szem, élesen metszett arc, szabadon lendülő homlok, kemény-metszésű szája, övön alul szánalmas rongcs, hatah-mas férfifüst rokkant maradványa, béna lábakon siralmasan csoszogó kísérteties árnyék. Derékban kettőtört dalia az amerikai Unió elnöke, akinek idegrendszere maradvék nélkül megőrizte a férfifüst hősi emlékeit, de teste nehéz és halott terhe a szárnyaló akarata. Az egyéniség e kettéhasadása, a lélek s test soha össze nem forradó bizikus kettőssége lehet a forrása a rejtélyes bizonytalanságnak, amely az elnök cikázó, kapkodó s magának s másoknak szakadatlanul ellentmondó elhatározásainból és döntéseiből a világon elárad. Roosevelt hivatta össze az angol miniszterelnökkel a világgazdasági konferenciát, amelyre három héttel összeülése után haladós csapást mért. Az elnök követelte a világ vezető valutáinak stabilizálását, amelyet általános megdöbbenésre ridegen megtagadott. Az elnök kívánta a világ pénzügyi nagyhatalmasságainak összefogását, amelyet fennhőző s rideg üzenetével meghűsített. »Sans commentaires — kommentár nélkül» felirással közlik a francia lapok a amerikai köztársaság elnökének korábbi kijelentéseit és üzeneteit. A belső ellentmondás és meg-hasonlás olyan nyilvánvaló ez írásokban és szavakban, amely minden kommentár feleslegessé tesz. Az európai fegyvermezettebb, hívősebb és józanabb agyú emberiség a fejéhez kap s úgy

kérdezi: Mi ez? Ki ez az elnök aki meghazudtolja saját államtitkárát, legbensőbb tanácsadóját s végül önmagát, minden szemrebbetés nélkül, hogy a következő 24 órában saját tettének következményeitől megráztassa, féltéken és zavartan meghátráljon? Vajjon nem volna-e helyesebb, a »brains truste, az agyvelők trustje helyett ideg-orvosok testületét kirendelni az elnök vezetésére és ellenőrzésére? Vajjon nem az ideggyógyászatban jól ismert stülkompenzálas-riasztó esetével állunk szemben, vajjon e testben kettőtört férfi lelkeben nines-e gyűgőhatalatlan törés, amely megdöbbenő és érthetetlen túlzásokra ragadja csak azért, hogy a világnak, de főleg önmagának belbizonyítsa, hogy a rokkant dalia még ma is kihívó mozdullalattal kesztyűt mert vágni a világ szemébe.

— Sztranyavszky elismerése az ellenzéknek. Mezőtúrról jelentik: Vasárnap a nemzet egység pártja zászlobontó nagygyűlést tartott. Az első beszédet Sztranyavszky Sándor mondotta, aki a miniszterelnök külföldi utazásairól emlékezett meg. A miniszterelnök nemzetközi útja alkalmával is akadtak gánesvetők. — mondotta — akik azt szerelték volna bele magyarázni ebbe az úthoz, hogy politikai rendszer megmáslása érdekében történt. Gömbös Gyula nem szorult rá arra, hogy másoktól importáljon politikai rendszereket. Az ő rendszere a nemzet függetlenségének biztosítása és gazdasági élettelenségének megteremtése Sztranyavszky Sándor ezután a legutóbbi parlament tanácskozásokról szökött a legutóbbi emlékezett meg az ellenzék pártok magatartásáról, amelyben kifejezésre juttatja azt a belátást, amely át kell, hogy hasson minden felelős tényleg. A magyar törvényhozók lelkiismeretére — mondotta — soha nem volt olyan szükség, mint ma. Kapcsoljunk ki minden olyan kérdést, amely alkalmas a nemzet létének, biztonságának és egységének veszélyeztetésére.

Orosz antialkoholista propaganda-plakát a tokaji konyak-plakát mintájára

Eckhardt Tibor ma ismét megsürgeti a Házban a gazdaadósságok rendezését

(A Reggel tudósítójától.) A képviselőház mai ülésén, amely csupán formális ülésnek ígérkezett, a napirendi vitában Eckhardt Tibor ismét megsürgeti a földterherrendezés elintézését. Eckhardt a független kisgazdapárt azon kívánságának fog kifejezést adni, hogy a képviselőház addig ne menjen nyári szünetre, amíg a földterherrendezés lebonyolítására a kormánynak határozott utasítást nem adott. A független kisgazdapárt vezérének álláspontja szerint a földterherrendezés lebonyolításában

nem szabad szerepet engedni magánvállalatoknak vagy pénzintézeteknek,

hanem minden intézkedési jogot a kormány számára kell fenntartani.

— A kormány, amikor földterherrendezésről van szó, — mondotta Eckhardt Tibor A Reggelnek — maximálisan valami kényszeregyességfelére gondol, holott a hitelező és adós helyzete ma annyira különböző, hogy az eljajta kényszeregyességű eljárás az adós kivételkötésére mindenképp. A magyar gazda ma nem képes azonnali fizetésre és a földterherrendezésnek elsősorban nem az adósságok tökélszességének csökkentésére, hanem megfelelő fizetési határidők megállapítására kell szülni. Ideje volna, hogy a kormány honorálja azt a régi kívánságunkat is, hogy a külföldi hitelezők számára esedékessé vált kamatokat, amelyeket most további intézkedésig a transzferalapban kezelnek, kötvényekben lehessen kiegyenlíteni. Ez jelentős kedvezmény volna az ország eladósodott tömegé számára, de biztosan rokon-szenyes hatást kellene a külföldi hitelezőknél is, akik a kamat fejében kapott kötvényeket saját tőzsdéiken értékesíthetnék.

Mélységes fájdalommal tudatjuk, hogy munkatársunk

dr. Dános Árpád

m. kir. kormányfőtanácsos, nvugmin. osztálytanácsos, a szegedi m. kir. Ferenc József tudományegyetem ny. rendkívüli tanára, intézetünk igazgatója stb., stb.

életének ötvenegyedik évében, e hónap 5-én hosszús szenvedés után elhunyt.

Nagyszabású, kiváló tehetségéért, az élet több terén is jelentős sikerrel megnyilvánult, széles látókörre valló tudásáért, halála napjajig lankadatlan, sokoldalú s odaadó munkásságáért mindannyian tiszteltük, a jóért és szépért lelkesedő nemes élet felfogásáért, vonzó egyéniségéért szívólvó szerettük.

Az egész ember, az igaz barát emlékeit mindenkor kegyeletesen érzéskünk fogja őrözni

A Magyar-Olasz Bank Rt. igazgatósága igazgatói és tisztviselői kara.

A hétköznapok művészei WEISZ FÜLÖP

A pénz művésze.

Azt idomítja reggeltől estig, sőt évtizedek óta, körbe-körbe sétáltatja, előre-hátra ugráltatja, bukfeencezeti, táncoltatja...

Egészen kezes lesz a tekintete alatt. Taxiba ülteti, gőz-sókra, hajókra, gépmadarokra... Azt tesz vele, amit akar.

Percre le nem veszi róla a szemét, ezer karral nyúl utána. A fenékvad paríroz neki. Az egész márványaréna ennek a ritka képességű vadállatnak a nevétől hangos. Minden szem órá ügyel, minden porcikájára vigyáznak, minden kis hajszálának külön szakképzett ápolója van.

A producer másképp nem tudna boldogulni vele.

Megállás nélkül hozzák, viszik, söprik, ráncigálják, cipelik — állandó dresszúra alatt van. Ha sokáig egy helyben kúksol, megsántul. Ha két fej összehajol: róla van szó. Telefonba az ő nevet kiáltják, toll, ceruza, posta, frógép: az ő nevet írja, kopogja, telegrafálja...

Csak ő látszik. A producer, ki minden modulatát fölénnyel uralja: a márványpalota első emeletén szerényen meghúzódik egy magányos íróasztal csendjében.

Olyan, mint egy nagypapa.

Nevetgél, viceket mond. Eszébe sem jut, hogy a legnagyobb magyar bank elnökénél vagy, hogy címei, rangjai sorozatában ez a rang is föllapozható: kegyelmes. — Hát kérem — szól. — Igazán szorgalmasan dolgoztam. Es... és... szerenese is kellett... ez is hozzátartozott... és az is hozzátartozott, hogy jó munkatársaim voltak és vannak... Hála Istennek.

Fekete lüszterkabátban ül, látszólagos nyugalomban. Ez a nyugalom csupa lüktető munka. Az egész produkció sikere ettől a nyugalomtól függ...

— Mint gyakornok kezdtem a Földhitel rt.-nél — revedezik. — Onnan... várjon csak... a titkár úr edesapja is ott volt...

Megnyom az íróasztalán egy csontgombot. — Mondja, Lőránth úr... — szól egy halk úrhoz, aki pillanat alatt megjelenik — hogy is hívták azt a bankot... aha... aha... a Magyar Országos Bank volt az... ott lettem később tőzsdésbiznops... Elmélyed emlékeiben.

— 1881-ben a Kereskedelmi Bankhoz szerződtem, hogy itt a banküzletet... ne, ne így. Megmagyarázza, miért ne így.

— Ez egy nagy helyi bank volt akkoriban, ez a kereskedelmi bank... Lánczy volt a főnököm... És most jön: azért szerződöttetek, hogy a külföldet egy kicsit megszervezzem...

Kérdő tekintetére mosolyogva szól: — Na és aztán volt munka, munka, munka... 1921-ben, Lánczy halála után, én lettem az elnök és így kész az egész művészet, le vagyok fényképezve...

Szótárja a kezét. Nevet.

Hirtelen eszébe jut, hogy az, amit mond, mégis ki lesz nyomtatva. Erre a gondolatra néhány parádés szót diktál a ceruzán alá:

— Nagy háttal emlékezem vissza Lánczyra, volt főnökömre, aki tulajdonképp a Kereskedelmi Bank mai alapját megvetette...

Kényelmetlenül fészkelődnek száján a szavak: — Én... én csak az ő munkatársa voltam...

Néz. Várja, hogy kérdezzem.

— Hisz a véletlenekben? — kísérletezem.

Szinte lecsap feleletével:

— Hiszek. Különösen most... a mai időkben... amikor az ember azt látja, amint azt a londoni konferencia is mutatja, hogy a világ legnagyobb szakemberei sem tudnak valami okosat produkálni...

Most ezt mondom:

— Volt sorsdöntő fordulata életének?

— Két alkalommal külföldre hívtak — szól — mint fiatalembert, igazgatónak, de én itthon maradtam... Ez sorsdöntő volt.

Próbálok besétálni az uccájába. — Milyen irányelvek vezetnek a bank vezetésében?

— A legegyszerűbbek. Egyenes út.

Itt megjegyzi a következőket:

— Bankellenes hangulat van. Nemcsak itt, de az egész világon. Iskolapéldája ennek Morgan, a legelső bankár Amerikában, akit a bíróság elé citáltak... Hetekig tartott a vizsgálat... ám dacára a bankellenes hangulatnak, semmi sem szivárgott ki valami olyan, ami az ő törvényellenes cselkedetét igazolná volna...

Megvárja, míg lejegyzem ezt. Aztán még hozzáfűzi:

— Az egyetlen, ami kiszivárgott, az, hogy bankháza nagyon mobil, amit nem lehet véteknék minősíteni...

Elemében van. A cvikkere élesekét villant, ez már a bankvezér pillantása.

— Kérem, olyan nagy nyomor van s az a körülmény, hogy egy kézben oly nagy vagyon van... ami lehet helyes, lehet helytelen... a kéztől függ... én a magam részéről helyesnek tartom...

Tündöve néz maga elé.

— Erről sokat lehetne vitatkozni kérem.

A bank külföldi kapcsolatai kerülnek szóba.

6 EMELETES KRISTÓF ÁRUHÁZ
MINDEN SZAKMÁT FELŐLEL
IV., Kristóf tér 3

a Belváros szenzációja,
amelynek már csak néhány osztálya bérbeadó

Értekezése a helyszínen d. e. 9-2-ig vagy az Áruház központi irodájában: IV., Türr István ucca 9, II. 3
Telefon: 87-5-54

— Háború előtt közvetítettük a bank- és hitel-életet keletről nyugatra. Háború után ez megszűnt. Különösen a devizakorlátozások következtében. Az úgynevezett Balkánnal: Romániával, Bulgáriával, Törökországgal háború előtt a Kereskedelmi Banknak élénk kapcsolatai voltak...

Elesenededik. — Kis körre szugorodhatott a bank tevékenysége, ha mindez megszűnt...

— Rengeteg minden megszűnt. Megszűnt az egész tőzsdeüzlet. A devizaüzlet. Az egész finansz-üzlet megszűnt.

— S nincs semmi biztató a jövőre!

Keserű kedély simul át rajta.

— Én nem jósolok. Látom, London sem tud boldogulni jóslataival...

Nagyon haragszik Londonra.

A jóslásról eszébe jut egy vicc.

— Popovics, a Nemzeti Bank elnöke szokta beszélni. Valaki Newyorkban leugrik a 20-ik emeletéről. Mire a harmadik emelethez ér, ezt mondja magában: idáig nagyon jól ment...

Nevetve teszi hozzá:

— De ez csak vicc...

Megkérdem még, hogy szokott-e szépirodalmat olvasni, a művészetet szereti-e?

— Nagyon szeretem.

Lágy, civilhangok szakadoznak föl belőle.

— Ezt talán a feleségemnek köszönhetem, aki meghalt... Övegem ember vagyok... Ő nekem egy olyan otthont teremtet, amely igazán a művészetnek otthona volt. Hogy üzletileg fejtezem ki magam: ez az ő reszortja volt...

Bálint Jenő.

Elfogták Baróthy főügyész csalóját, aki álnéven szerezte az újabb „priuszt”, mert a régi neve túlsokat szerepelt már

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap elfogták a Teleki téren azt az embert, aki furfangos módon csalta ki két héttel ezelőtt

Baróthy Pál főügyész ruháit.

Azzal jelent meg a budapesti ügyészség vezetőjének lakásán fogházi egyenruhában, hogy Baróthy a hivatalban tintával leöntötte a ruháját és őt bízta meg, hogy másikat vigyen helyette. Estére tűnt ki, hogy a főügyész senkit sem küldött ruháért és az állítólagos fogházi furfangos szélhámós, a Teleki téren elfogott ember

Sinka Ferencnek mondotta magát

és a detektívek hamarosan megállapították a bűnügyi nyilvántartóból, hogy háromszor volt már büntetve. Elmondta, hogy a Markó ucai fogház műhelyében dolgozott, mint szabó. Kiszabadiása után óeska szavolyruhákat vásárolt, azt átalakította.

fogházori hajtkókat varrt rá,

szerzett valahonnan egy kék sapkát és így járta sorra különböző ügyészek lakásait, azzal a »trükkkel«, hogy az ügyész ruháját valami baleset érte a hivatalban. Két helyen nem sikerült a kísérlet, sőt az egyik ügyész véletlenül otthon tartózkodott és

az álfogházor alig tudott kerekét oldani.

Alig hogy ezeket előadta a szélhámós, megállapították, hogy nem is az igazi néven szerepelt: valóban Vincze Károlynak hívják. Mikor kérdőre vonták, egykedvűen így felelt: »A magam nevé-

már annyszor szerepek a bűnügyi nyilvántartóban,

hogy új nevet kerestem és ezzel új életet is akartam szerezni. De nem sikerült! A Sinka Ferenc név is belekerült a bűnügyi nyilvántartóba, most már negyedszer!

ROSSZ IDŐBEN IS GYÓGYULAST TALÁL ÉS UDUL
HARKÁNY GYÓGYFÜRDŐ!
62° C természetes meleg, kénes, rádióaktív gyógyforrások. Zárt márványkádfürdő. Melegvízű nagykiterjedésű termál strandfürdő. 50 holdas angol park. Zene, tánc, sport.
REUMA, CSÚZ, ISCHIAS, KÖSZVÉNY ELLEN!

Mérsékelt árak, olcsó penzió! — Díjmentes ismertető

HIREK

Remenyik Sándor verseiből FAGYÖNGYÖK

Ha könny a gyöngy:
A fagyöngyök az erdő könnyei,
Parányi könnyek, mozdulatlanok,
Fák sudarára fagyott sóhajok,
Az erdő gyöngybefagyott bánata,
Élősködők, mint minden bánat,
Amely az élet úterére támad
Es lassan, észrevétlen
Felszürcsöli vérét a büszke fáknak.

SZÁRAZ LEVÉL

Egy lány hajába hullt,
A véletlen, a szél
Hozta. Gyűrött kis múmia-levél,
A sötét fűrtök közt pihen:
Vándor, különcös, oda nem való,
Szomorú idegen,
Egy lány hajába hullt, most ott pihen.

A lelkem is, ha lány hajára száll,
Ott úgy pihen,
Mint ez a vándor,
Ez a szomorú, száraz idegen.
Hogy megpihent: tán maga sem hiszi,
Egy pillanat — s a szél tovább viszi,
Tovább, tovább...

Közveszélyes játékonyság

Írta: RAJNISS FERENC

A tömegnyomorúság ellen épített két magyar gát, az egységes szociálpolitikai és a szervezett társadalmi játékonyság, agylászik szétmállott és beleroskad a kontarkodás és az újkeletli takarékosság vadvízeibe.

A szociálpolitikában hosszú időközön át Fortunatus Imrék garázdálkodtak s a jogos felháborodás a bünyösökkel együtt kidobta a kanapét: megszüntették a népjóléti minisztériumot, szétbontották a magyar népgondozás szervezetét s még a lehetőségét is elpusztították annak, hogy valaki kemény kézzel rendet, egységet teremtsen a népvédelem frontján.

Bukott bankdirektorok, lóápolási igazosztályok vezetőivel, elhelyezésre szomjas cimborák irányításával akartak korszerű szociálpolitikát teremteni, s az adófillérekkel megszavazott milliókat felfalta a kegyencsel gúttel, terletlen kísérletezése. Ez a politika évtizedekre kezauvalta az egységes népgondozás gondolatát! Ki beszél ma Magyarországon a szegénységéről, család gondozásáról, munkásvédelemről, munkanélküliségről, iparfelügyeletről, gyáregészségügyről, munkaiügyi bíráskodásról s az elhagyottak egészségének, életviszonyainak és szellemének kollektív gondozásáról? Es ki emlékszik már a nagyhangú ígéretekre az ifjúságvédelem, a munkajog, a mezőgazdasági munkásbiztosítás és a kisiparos-ság megszűntetésének országos terveire?

Elmúlt mindent! Új kérdések szántanak széles barázdákat az agyakra, új szakadékokon át ömlik az anyagi és erkölcsi nyomorúság a szegény negyedeibe s marad egyetlen, erőtlén szalmazsálnak a társadalmi játékonyság.

Alljunk meg egy szóra. A maradék társadalmi játékonyság feladata lenne betömni azokat a réseket, amelyek a esőszagú állami szociálpolitika nyitva hagyott. A játékonyság eszközeivel kellene pótolni tervezetűen a népgondozás legkivívőbb hiányait.

De hol van ma a biztostlék, a megnyugvás érzése, hogy a jöleklü adakozó pénze tényleg az éhezőkhöz, betegekhez, öregekhez, — a legszerencsétlenebbekhez jut?...
Budapesten legalább 500 jótékony, szociális és hazafias egyesület működik s a legtöbb sohasem lép nyilvános elszámolással az adakozó közönség elé.

Ötszáz elnök, ötszáz igazgatóság, ötszáz iroda,

igazgatás, könyvelés, belső papírzuhatag s gyűjtés, gyűjtés a végtelenségig.

Adassék meg minden tisztelet a nagy és érdekes magyar játékonysági egyesületeknek, — de ki tudja megmondani, hogy mire való ez az irdatlan szervezkedés a mai szegénységben? Ki tud beszámolni ezeknek az egyesületeknek munkájáról, vagyonáról és egymást faló versenyéről? Azt tudjuk, hogy több ilyen jótékony szervezet ügyvezetője már megszárolta kabátjával a Markó uccas állami intézet falait, azt is tudjuk, hogy sok helyiségben és vagonot jelentős székházban csak a pókok tanyáznak, vagy az elnöknek sóhajtoznak, — ami igen egyforma teljesítmény.

De mégis pénzét költenek, vagy meglévő vagonot pusztítanak haszontalanul a játékonyság veszedelmére!

A persely, a levél, a levelezőlap, a plakett, a papírvirág esőrgése, zizegése mindenütt utóleri a pesti polgárt s jaj neki, ha a nyakára küldött érzelmes képeket idejében vissza nem küldi, mert akkor elsodorja a csekkok áradata...

A pesti ember pedig ad roskadásig. Allitom, hogy alig van világváros, ahol a szívében könynyesen, szépen könnyelmű, elszegényedett népesség olyan áldozatosan nyúlna utolsó filléréihez, mint a pesti r és a pesti munkás.

Bedobja pénzt a perselybe a szegény gyerekek javára s a másik sarkon csapatosan megrohanják — a szegény gyerekek. Színház előtt, vendéglő előtt, a Dunaparton és a külvárosban száz sovány kéz nyúl panaszosan és vádolón a garas után. A bérelt koldusgyerekek nekítámaszkodnak az előkelő vendéglők rácsainak s nézik macacsul az étkezők száját falatkéserevésig... Az idegen mozdulni sem tud örökös pumpolás nélkül.

Ez a kétoldalas játékonysági roham, ez az 500 egyesület és a sok ezer koldus — az ország szegényei!

Vegyék tudomásul az illetékesek, hogy ez az állapot — pírulás nélkül — tarthatatlan.

A játékonysági anarchiából országos veszedelem lett: bérelt standok, álegyesületek, pénzposzolás és jogos megkeményedés és elzárkózás azok részéről, akiknek hivatásuk adni — meggyőződés nélkül!

A Nemzeti Munkaterv sürgős rendezést ígért, kezdjük meg hát a nagy tisztogatást.

A játékonysági, szociális és hazafias egyesületek azonnali számbavetele, az élektéptelen egyesületek feloszlatása s vagyonuk átruházása, a célszerű egyesítések végrehajtása, a munkások körökben a közérő kijelölése s a nyilvános, együttes elszámolás kötelezettségének bevezetése, a hatóságok legsürgősebb kötelezése!

Politikai élharcosok helyett szociális élszervezetekre van szüksége az országnak, a tudás és a pénz teljes kihasználására a szociális bajok leküzdésében.

Gyűjteni évenként csak egyszer vagy kétszer lehet; a munkaközösségek fogott összes jótékony egyesületek számára, egyszerre és egyidőben. Ha ezt a rendszert bevezetik, akkor senki sem húzhatja ki magát az adakozás alól, avval a kifogással, hogy ő már adott szízelé.

A gyerekkoldulásnak pedig véget kell vetni! Ne szavalljanak tovább a vezér uk a jövő nemzedékről ott, ahol a fiatalok falkáikban tanulják meg a csalás és a hazugság művészetét!

Semmi akadály nincs a reformoknak. A gyors és határozott eljárás pénzben, munkában, eredményben csak megtakarítást és előnyt, társadalmi békében pedig megerősödést jelentene. S mert ez így van, — valószínű, hogy marad minden a régiiben...

— Lázár Miklós országgyűlési képviselő, A Reggel szerkesztője kétheti szabadságra vasárnap este Olaszországba utazott.

— Hőemelkedés záporokkal. A Meteorológiai Intézethez beérkezett jelentések szerint Közép-Európa nyugati felében csendes és melegbő lett az idő, keleti felében még mindig szeles és változó. A Tiszántulon vasárnap reggel is voltak kisebb esők. A hőmérséklet hazánkban 21—23 Celsius fokig emelkedett, éjjel 12—14 Celsius fokig szállott le. Budapestén vasárnap délelőn a hőmérséklet 25 Celsius fok. Várható időjárás a következő 24 órára: Északnyugati szél, változó felhőzet, némi hőemelkedés, néhány helyen még záporok. — Külföldi jelentések szerint Elzászban napok óta felhőszakadások s nagy viharok vannak. Több helyütt áradások támadtak, az országutak több helyütt víz alatt állanak. Egyes helyeken a vasúti közlekedés is szünetel. — Svédországban főleg azonban Finnországban valóságos hóhullám vonul végig. Helsingforsban 37, Stockholmban 26 fokot mértek árnyékban. Ez a két város most Európa két lemelegtebb pontja. A légsúlymértő tovább emelkedik a hőség további fokozódása várható.

Svábhegyi Szanatórium

subalpin (430 m) diétás gyógyintézet
már napi 16 — pengéért legkötelesebb szanatóriumi ellátást nyújt 5—6 szori étkezéssel, vízkúrával együtt.

— Elindultak a japán, délafrikai és ausztrálai cserkészek a gűllőllő világjamboreára, amelyen 54 ország 35.000 cserkésze vesz részt. Három hét múlva megkezdődik a legnagyobb nemzetközi találkozó, amelyet valaha Magyarországon rendeztek: megnyílik a cserkészek világjamboreája. 54 ország kis és nagy cserkészei, 35.000 fű jön el Gűdöllőre a világ minden részéből. A japán, délafrikai és ausztrálai cserkészek már el is indultak, de a jamboree legelső vendégei nem 6k, hanem az egyiptomiak lesznek. Sokan már ide is címzetik a leveleket: egy amerikai fű számára eddig 205 levél érkezett a jamboree táborparancsnokságához. A hatalmas táborokat minden nemzet cserkészei a maguk módján állítják fel. A magyar cserkészek sátrai, a svédek és norvégok eszklmőkunyhói, a finnek kűpsűtrai mellett ott állnak majd az amerikaiak, amelyekben villanyvilágítás lesz, ágyakban alszanak a fűk és magukkal hozták az újvilág minden technikai berendezését. 2000 francia, 2000 angol fű és 500 ballila jön el a jamboreára, amelyről csak a német cserkészek fogják hiányozni. A német cserkészeket két héttel ezelőtt elzűrölték...

— S. O. S.-e kiáltják a vendéglősök és szállóadók. Ma délután négy órákor gyűlést tartanak a szállóadók és vendéglősök a Lloyd-társulat nagyertermében, hogy amint meghívjuk mondja, a teljes tőkremenés előtt az utolsó órában megbeszéljék elviseletetlen bajukait és súlyos sérelmeiket. A gyűlésen Gundel Károly, Német Aladár, Babicz Gyula, Kővacsics Mihos és Vajda Andor szólnak fel s főleg a következő kérdéseket fogják tárgyalni: Állapítsák meg a nyilvános étkezőzsemekek számát, szűntessék be a fővárosi és más hatóságok által fenntartott szálló- és étkezőzsemekek, szűntessék meg a vízműkiszert.

— Elrendelték a vizsgálatot a sárbogárdi járásbírósgai elnök ügyében. Szekesfehervárról jeltenti A Reggel tudósítója: Nagy feltűnést keltett országjárta néhány hét előtt Nádasi József sárbogárdi járásbírósgai elnök és Osterreicher Olivér orvos járártörzstatisa, akiket tiltott műtét bűnszelekményével gyantsítottak, de az orvoszakörök véleménye alapján szabadlábra helyezték őket. Az ügyészség fellebbezése alapján az Izsákságyú Orvosi Tanács a törvényszéki orvoszakörtökkel ellenkező véleményt adott, melyet Verebely Tibor egyetemi tanár írt alá és amelynek alapján a vádatmás átrendelte a vizsgálatot a járásbírósgai elnök és az orvos ellen.

— Házasság. Westerghei Wetslein János prágai magyar királyi követ Drezdában házasságot kötött Bornemiza-Thyssen Margit bárónéval. — Julius 5-én Londonban házasságot kötöttek esomári Zay Imre gróf és neje, rabenstein Gally Gabriella leány. Zay Andrea Lujza grófnő, Dán Béla m. kir. kormányfőtanácsos, vezérigazgató és neje, Vajda Olga Mária lány, Dán László Endrével, a Pannonia (London) Ltd. igazgatójával. — Dr. Kovács Miklós budapesti királyi büntető törvényszéki bíró, a törvényszéknek és a fővárosi társaságnak ismert, kedvelt tagja a budapest-újfalui római katolikus plébániatemplomban házasságot kötött Rácz Ada úrnéval (Győr). Tanuk voltak: Dr. Semsei Jenő tanácselnök és dr. Szabó Antal ügyvéd, törv. biztostási tag. — Gerő Erzsébet zongoraművész és Darvas Deszberg Andor jegyesek (Mindem külön értesítés helyett). — Goldfischer Ily Újpest, Schwarz Sándor Budapest, e hó 9-én házasságot kötöttek. (Mindem külön értesítés helyett).

— Október 24-éig napolják el e hetén a parlamentet! A képviselőház ma délelőn formális ülést tart és harmadszori olvasásban fogadja el a kormányzó jogkör kiterjesztéséről szóló törvényjavaslatot. A felsőház holnap délelőtt kisebb javaslatokat tárgyal, szerdán délelőtt pedig az országgyűlés két háza együttes ülésen választja meg a két új koronázót. Csűfűrtökön délelőtt a felsőház is megszavazza a kormányzó javaslatát, majd a képviselőház tartja meg utolsó formális ülését a felsőház üzenetének átadale céljából. Ezután megkezdődik a törvényhozás új nyári vakációja, amely október 24-ig tart. Jól informált politikai körökben nem tartják kizártnak hogy ezáltal meg nem kerül sor kormányzó elnapolásra, a képviselőház benmagdott fogja október 24-én elnapolni, mivel a kormányzó jogkör kiterjesztéséről szóló törvényjavaslat kihirdetése és a hivatalos lapban való közzéle esetleg csak jövő vasárnapra történhetik meg. Ha azonban a parlament elzűnk a nyári vakáció folyamán önév képviselő aláírásával összehívja a képviselőházat, akkor a parlament elnapolása ugyanazon a napon kormányzó kéziratall történne meg és ebben az esetben október 24-ig már az ellenzék sem hivathatná újabb össze a Házat.

— A sztrók, patánasos árulár kerelésénél jól bevált Sulfimyl kőnpider "gyógyító" megfellelssel is kapható. A sztrókéző Sulfimyl kőnpider megvelel az árulár az árufelolokat és szűpüket okozó napfény káros hatásától.

— A hései jubileumi vásár szeptember 3-tól 10-ig fog az idén megtartatni.

„Nyaratóban, weekend-házban,
Manapság a fűlűért láz van!”
(Flipp likőreukorka felűltű, frissítű)

Egy orvos naplója

írja dr. Szécsényi Zsigmond

AZ ELHÍZÁS ELLENI KÜZDELEM

I.

Egyáltalán nem vagyunk hajlandók e témát humoros oldalról felvenni — mint ahogy az ma szokás. Igaz, hogy a karcsúság manapság divat, de azért hogy valami divat, még nem kell helytelennek és evetendőnek lennie. Akadnak ám okos és böles dolgok is a mostani divat terén!

Éltünk a darázsderék, a hosszú uccu ruha, a malomköszélesség kálap, a szorító horisnyakotó, a krinolint és a turnört sem sajnáljuk...

Ezekkel szemben a divatreformoknak egy egész olyan sorozata merült fel napjainkban, amelynek a higiénikus csak örülni tud.

Persze mi nemcsak a nőket, hanem a férfiakat is szem előtt tartjuk, mert a férfi szervezetre nézve még veszedelmesebb az elhízás, mint a nőére nézve. Az orvos tudja legjobban, mily komoly veszélyt rejt magában az elhízásodás a szív, máj, vese, sőt a tüdő szempontjából is. Az amerikai biztosító társulatok 24 évről szóló milliós statisztikája azt mutatja, hogy a sovány emberek még a normális súlynál is több kilitása van hosszú életre. Ugyanezen meggyőződéshoz jutottak a gothai német biztosítási bank adatai alapján is.

Az egy tuberkulózis kivételével az elterjedtebb betegségek valamennyien a kövérek közül szedik legtöbb, a soványok közül legkevesebb áldozatukat.

De azt is tudjuk, hogy az elhízás kiinduló okát nem kell mindig a túlságos vagy helytelen táplálkozásban keresnünk, mert vannak ám alkati és mirigybéli (endokrin) okok is, melyek ellen hába küzd a laikus a néki rendelkezésére álló eszközökkel. Ezek lényegét csakis a képzett orvos tudja kideríteni és csakis az ő útmutatása mellett lehet ellenük a harcot sikeresen felvenni. Hogy csak a legközönségesebbet említsem, ilyen a változás (klímax) járó zsírfelrakódás, mely bizonyos korban még a férfiakat sem szokta megkímélni. Vagy az öröklött családi hajlam. Bár az utóbbinál néha nagyon egyszerű a dolog nyitnia, ha tudnillik rájövünk, hogy nem a hajlamot, hanem a kövér és dús táplálkozára való hajlandóságot öröklötték öngagyászók mamájuktól és még inkább nagymamájuktól. Mert az elhízás majdnem kizárólag a női ágon át öröklődik!

Megint csak leszögezzük az orvostudomány régi sarkitételét: *okosabb a betegséget megelőzni, mint gyógyítani. Azért dőlünk szívvel-lelélekkel a mai fiatalság mellé karcsúsági mániájában is!*

Tiszában vagyunk ugyan vele, hogy lányaink és fiatal asszonyaink ezen a téren számtalan szerelenségre esnek és akárhányszor is túlszós áldozataivá is válnak. Nem kell ugyan mingyárt a legrosszabbra gondolni. Bár az sem véletlen,

hogy minden influenzajárvány az egészen öregesen kívül a fiatalok közül legtöbb áldozatát, sőt volt már oyan epidémia is, mely a bakfislányokra és a kezdő asszonyokra specializálta magát. De ez csak egy okkal több, hogy szenvedő nőnemű embertársainkat felvilágosító szavainkkal a helyzetlen irányból visszatérve, a helyes útra vezessük. Mert ezek szegények az elhízással való félelmükben tényleg szenvednek és rájuk is jól illik egy böles orvos mondása: *Éltükket nem élük végig, hanem végigszenvedük...*

Halárhozottan kijelentjük, hogy igenis, szabad enni, inni, nem kell sem éhezni, sem szomjazni, bítrán jól is lakhatnak és mégis karcsúak fognak maradni.

Hát hogy megy ez? Először is azon kezdünk, hogy ne várjunk semmit az úgynevezett asztaloszerektől. Igenis, vannak orvosságok, melyek a kóros zsírfelrakódást megszüntetik. De ezek csakis bizonyos, hangsúlyozom, hogy kóros esetekben alkalmazhatók és akkor is csak szigorú ellenőrzés mellett, lehetőleg valamelyik gyógyintézet falain belül. *Aki e szerkezek a maga felelősségére orvosi javaslat és felügyelet nélkül hozza, feltétlenül kárt fogja vallani, sőt esetleg jövetelelten kóros elváltozásokat idéz elő szervezetében.*

Még az ezen gyógyszereknél aránytalanul kevésbé veszedelmes úgynevezett asztali teák sem ártalmatlanok, mert ha egyéb zavart nem okoznak, úgy erőszakos hashajtásukkal a bélműködés szabályosságát feltétlenül megbontják, ami bizony elég rossz dolog.

Egészen más beszámítás alá esnek azok a *fürdő-helyek*, amelyek bizonyos gyógyforrásoknak köszönhetik asztali hírnevüket. Az ottani körök tényleg sikeresek szoktak lenni és mindenképpen üdvösek a szervezetek nézve. De szintén szólván, e kitűnő eredmények elérésében gyógyvizeiknek az anyagcsere-készségükkel fokozó hatásán kívül az ott előírt étrendnek és testmozgásnak is feltétlenül megvan a maga nagy érdeme.

Mert *mozgás és diéta*: ez a két megbízható segítségünk az elhízásodás elleni küzdelemünkben. És csakis ez a kettő.

*

Kezdjük azon, ami a legfontosabb: *ne tessék elhízni*. Könnyű ezt mondani, hangzik a válasz, hisz annyit eszem, mint egy madár és mégis hízik. Hát mi már látunk nagyváltó madarakat is, de tény, hogy a mai nők nagy többsége nem eszik sokat. *Nem is a mennyiségben van a hiba, hanem a minőségben!* Bámolytos naivitású válogatják össze a leghizlalóbb ételeket, emellett szenvednek, nélkülöznek, koplalnak, szomjaznak — és híznak.

— Vasárnap kérezték elgy veszedelmes betűrhanda. Vasárnap délelőtt elfogták Budán Kovács József 23 éves gépiakost, egy betűrhanda tagját, aki azután társainak nyomára vezetett a *dektőröket*. A Nap uca 14. számú házban került horogra a két bandafőnök: *Benedek Balázs* ékszeripártyók és *Sallai Jenő* vasesztergályos. Ez a társaság tört be az elmúlt hónap folyamán *Frankovszky* ügyvéd főnöcai lakására, honnan 10.000, *Balogh* járáshíró lovasúti otthonába, honnan 7000 pengő értékű zakmányt vittek el, *Deák Sándor* bicskeiúti viljájába, ahol 2000 pengő, *Tóger* főorvos Zsigmond ucai lakására, ahol 8000 pengő volt a kár. A házkutatások során még vasárnap megkerült az elrabolt értékek javarésze, vagy az értékesítésükből származó zálogcédlék.

— *Hataldász*. Vasárnap délután fél negykor kísérték igen nagy gyászoló közönség mélyesége részéve mellett utolsó útjára, a keresztüti temető halottas-házából *Légrády Gázt*, a volt szabadtéri 4. honvéd huszárezred szkv. századosát, aki a harctérben szerzett súlyos betegsége folytán lett a világháború kesei hősi halottja. — *Schreiber Gyula*, a békeidők ismert, kiváló építővállalkozója és fanagykereskedője a hó 8-án, 75 éves korában meghalt. Ma, hétfőn, délután 4 órakor temetik az úpesti izr. temető halottasházából a családi sírholtba. Újpest érdemes polgárát gyászolja a derék, népszerű, áldozatkész férfituban. — *Hlatky-Schlichter Gyula* ny. lovastestőrszázados Nyíregyházán elhunyt.

— *A forgószél megölt 15 embert. Mexikóból* jelentik: A Mexikói-öbölben fekvő *Tamaulipas* államban *forgószél pusztított. Tizenöt ember meghalt*. Néhány kerületben egész falvakat dúlt fel a vihar.

— *Füldörühés halottat fogtak ki a Dunából*. Vasárnap Nagytétény határában 22 évesnek látszó, *érszűkűk fűrdörühés férfi holttestét* fogták ki a Dunából.

— *A Magyar Kuvantestvértől* jöttünk száma változatos taralommal és szép illusztrációkkal dr. *Rátszki Emil* szerkesztésében megjelenő, Szerkesztője István úr 2.

— *Barna ing és horogkereszt szerepelt vasárnap Debrecenben*. *Debrencenél* jelenti *A Reggel* tudósítója: *Böszörményi Zoltán*, az egyik magyar horogkeresztés párt vezére, vasárnap délután Debrecenbe érkezett. Fogadására a pályaudvaron megjelent *Szedár Vilmos* szobafestő és a mázoló vezetésével *barna egyenruhában és horogkeresztés karszalaggal a párt debreceni tagjai*, továbbá egy szakasz gyalogos- és lovasrendőr. Böszörményi érkezésekor a tömeg eljenteve a vezért és abucgolta a zsidókat, mire a rendőrség osztlára szólította fel a csoportosulókat. A horogkeresztészek elkísérték Böszörményit a Nemzetgy uca 2. alatti párhelyiségbe. Ott Böszörményi egy székre felállta ezt mondta: — *Zsélőbontó gyűléseinket, sajnósem tarthatjuk meg, a rohamosztagok fölött sem tarthatok szemlélt, mert nincs engedély.*

— *Zsebtolvajlások érték egy szabadult fegyenceit*. Vasárnap a nyugati pályaudvar előtt haladó villamos *Lengyel Sándor* postaigazgató észrevette, hogy *valaki a zsebébe nyúlt*. Megragadta a tolvaj kezét és rendőrt hívott, aki a főkapitányságra kísérte a tetten ért embert. Kitént, hogy *Murányi Jánosnak* hívják, 37 éves hentesegéd, Budapestről ki van tiltva és csak nemrég szabadult feltételeken a *sopronkőhidai fegyűzhöz*. Hasonló büncselekményekért *tízennyegyszer büntették* már.

— *Balaton kiállítás*. József Ferenc főherceg vezetése alatt a *Balaton Társaság* augusztus 6-tól Balatonföldvárúti képművészeti kiállítást rendez balatonai és balatonkőnyéki témájú festményekből. Beküldési idő a hó 23-ig; Országhaza, XI. kapu portaszó.

— *Del-Ka* nagy nyári idényására f. hó 10-án, hétfőn kezdődik, híhetetlenül olcsó árak mellett.

— *Készítsünk magyarnak posztóházzal* az Ünaló Hivatásban Dolgozó Nők Egyesületének és Klubjának Szövetsége, Horvátszky uca 16. szám alatt levő helyiségében tanfolyamot rendez magyar népművi babák és egyéb posztójátékfigurák készítésére. A szövetség összeköttetésén révén a babák kiállítását való elhelyezésében is támogatni fogja a tanfolyam résztvevőit.

„Édes anyaföld“

Pearl S. Buck regénye
(A Palladis kiadása)

A léleket megáll bennünk, test és lélek ismeretlen boldogságban szellemül át, kozmikus erők sugárzását érezzük magunk körül, amint egy *ültőhelyünkben* végigolvassuk e lenyűgöző regényt. Mert csak *igy* olvashatjuk: megszakítás nélkül, egyetlen remegő izgalomban. Letenni a kezünkől, megjelölni olvasójellel és álmosan eltenni másnapra, az éber szuggesztióból kitépni magunkat csak egy pillanatra is? Mindez lehetetlen! Ha kezünkbe vesszük este az amerikai misszionárius leányának könyvét, legyünk elkészülve a *viraszádra*. Lükettő halántékkal, zakatoló belső izgalomban és mégis magasztos lelki boldogságban olvassuk végig estétől-reggelig Wang-Lung és O'Land regényét. Valójában *nem is az ő történetük* ez, hanem a föld regénye. Wang-Lung, meg az ő hallgatag életpárja, aki szorgos és termékeny, mint az anyaföld és a többiek mindannyian, akik e betűkben oly igazán élnek, csak régei az édes anyaföldnek, amelyből kiszakadtak, amelybe visszatérnek. Az örök föld izét, páráját, amelytől öserejét érezzük belőlük. Ez az óserő járja át agyunk minden rostját, idegeinket és testünk minden atómját, mikor a könyvet olvassuk. Egyszerűségében monumentális ez: a hallgatag, ősi és változatlan anyaföld épösa. Hogy a *kinai földről* beszél, hogy élesen kifaragott, megdöbbenően élettéljes alakjai éppen kinaiak, — pusztá véletlen! A földnek és gyermekeinek *örök meséje* ez, bárhol zsendüljön a vetés e földön és bárhol hulljon a rög embereinek verejtéke a barázdába. Az elpusztíthatatlan, a konok ősi törvényeszerűséggel megmegújuló föld ez, amely elpusztíthatatlan, amellyel alkudni nem lehet, amelynek törvényeit megtagadni nem lehet. Háborúk, forradalmak, árvizek, éhínségek, természeti és politikai katasztrófák viharzanak végig az anyaföldön, nemzedékek emelkednek és hanyatlanak el, dinasztikák hatalma dől meg és új dinasztikák nőnek ki ebből az izes-szagos barna földből. Am ő mind e változások és az időnek mind e hullámai között rendületlenül éli örökölt való és örökké való életét, évmilliók óta kiszabott titokzatos törvények szerint, jutalmazva, aki hű marad hozzá, lesújtva, aki megtagadja. *Varázslatos* és könyv, világos egyszerűségével, a mese tiszta vonalával, olyan nagyon emberi alakjainak éles profiljaival. Kevésbet szólnak, primitíven és nyíltan. Mégis, mennyi dráma, életnek és halálnak mekkora mélysége és örvénylő titka szól meg bennük... Az utóbbi öt évrnek *nincsen jelentősebb, szívhez szölibb és megrázóbb* irodalmi terméke, mint az *Édes anyaföld*.

Balassa Imre.

— *A vasárnap öngyilkosai*. Vasárnap ópiummal megmérgezte magát a Hűvösövényben *Keresz Jakab* 56 éves hernádveesi *ügyvéd*, akit hosszú ideje építtek a hárshegyi szanatóriumban. — *Kispesten*, Árpád u. 73. sz. alatti lakásán megmérgezte magát *Lazárovics István*né, egy *szabómester 38 éves felesége*. — *Belső Jászberényi úti 17. sz. alatti lakásán* felakasztotta magát és meghalt *Grin József* 63 éves *képkészítő*. — *Újpesten*, Verébözi u. 13. sz. alatti lakásán felakasztotta magát és meghalt özv. *Balassa Imréné* 70 éves asszony.

— *Megkezdődtek az új Krisztof téri áruház építkezését*. Élénk érdeklődés kíséri azt az újezerő vállalkozást, amely a Belváros szívében, a Krisztof tér 3. alatti hatemeletesor üvegpalotában, új áruház létesítésébe kezdett. Az áruház igazgatósága a tömegesen beküldött pályaművek közül, a fiatal tervezőgárda két leghetőségesebb tagjának, *Féző Pálnak* és *Vogel Eriknek* pályázatát fogadta el. Ez az áruház az amerikai tüzelőházak mintájára *több belvárosi kereskedő tömörülésének alakult*. Ezáltal az áruház az egyéni kiszolgálásnak és belvárosi nivójának megtartása mellett a kis rezsi által éri el azt, hogy vásárlóközönsége a legjobbat a legolcsóbban kapja. Az áruház megnyitását augusztus végére tervezik, ami által fővárosunk ószi idegenforgalma egy látványossággal gyarapodik.

— *A Reklámúró új száma*nak főbb elköltő dr. Vajda István, dr. Barinkay Ferenc, dr. Kraemer József, dr. Hermanóczy Albert és Ligeti Kornél írták. Szerkesztő: Balogh Sándor. Kiadóhivatal: Bálvány uca 12.

Próbálta már?

MAIGROLAX-TEA
kiváló hashajtó
Főraktár: **TÜRÖK-PATIKA**, Király u. 12.

— A Sztérenyi-uradalom ezonos bújája miatt folyó bünpert kedden tárgyalja a székesfehérvári törvényszék. Székesfehérvárról jelenti *A Reggel* tudósítója: Nagy érdeklődést keltett az a feljelentés, melyet báró Sztérenyi József sárszentmihályi birtokán dolgozott munkások tettek az uradalom gazdaságát, *Gonda Hugó* ellen, mert — állítják — a tisztartó *cozinmal festett takarmánybúzával fízelt ki őket.* A főszolgabíró végzése ezt az eljárást kihágásnak minősítette, az alispán azonban alapján az ügyesség *Gonda Hugó* ellen megindította a bünvádi eljárást. Néhány héttel ezelőtt kellett volna ebben a büntügyben a főargyalást megtartani, de a koronatanu, báró Sztérenyi József nem jelent meg. A nagy érdeklődéssel kísért büntnyí tárgyalását *holnap, kedden kezdik meg a székesfehérvári törvényszéken.*

— Tíz évi fegyházat kapott, mert megrontotta a gyermekeit. Nyiregyházáról jelenti *A Reggel* tudósítója: Nagy feltűnést keltő büntnyí tárgyalás szombaton a nyiregyházi büntetőtörvényszék Kocsinsky-tanúsa. *Hornyák József* földműves éveken keresztül *bűnös viszonyt folytatott két fiatalok leánygyermekével és mindkettőt súlyosan megfertőzte.* Felesége csak egy hónappal ezelőtt merle feljelenteni, mert az erőszakos ember azzal fenyegetőzött, hogy kirtja a családját, ha elárulják. *Hornyákokat a törvényszék tíz évi fegyházra ítélte.*

— Tömeges szürkálások Kispósten. Vasárnap hajnalban egy mulató társaság Kispósten, az Üllői úton minden szembejövőt összeszurkált. Az Üllői út és Arany János utca sarkán megtámadták *Neudov Károly* fődraszt és mellén, karján megsebesítették *Neudov* kiáltózására *Szabó János* mozgépesz rohant a helyszínre, de őt is *lepergették és háttasúrták.* A mentők még kötötték a két sebesültet, amikor már újabb kocsival kellett kivonulniok az Üllői útra, mert a merénylők *Szabó János* 34 éves építész vállalkozót is oldalba súrták. Rövid félóra múlva *Sándor Lajos* gyári munkást találták meg súlyos súrt sebbel a fején. A rendőrség széleskörű nyomozást indított a támadók kézrekerítésére.

— Szívészékhűlés érte a motorkerékpáron. Nyiregyházáról jelenti *Hegedűs Sándor* 35 éves nyiregyházi lakost főbőrrel motorkerékpárja mellett halva találták a tokiói várm. A vizsgálat során megállapították, hogy *Hegedűs szívbenululás következtében esett le a gépről.*

— Az Élelmiszer- és fűszerkereskedők közönete A Reggel-nek a Párizsi Nagyrácskú kiméletlen üzleti módszereiről írott cikkéért. *Mélyen tisztelt Fűszerkészítő úr!* Nagyrácskúit lapjának legtöbb számában igazán jóleső ázárrel olvastuk azt a cikket, amely nekünk, a magyar fűszer- és élelmiszerkereskedők társadalom sok-sok ezer tagjának egyik legfájdalmasabb sérelmét teszi szavá és igazságunk mellett pálcát tör. A kereskedő ma kétségbeesett harcban áll a maga és családja mindennapi kenyereért és ebben a nehéz küzdelemben hálás szívünk minden meleg érzésével övezi azt, aki igazán elismeri és melléje áll. Sokszoros értéke van szemünkben ennek a hitvallásnak, mert az, akiről éppen szó van, a maga dőllyős elbizakodottságában minden ilyen megnyilatkozást a saját részéről elképzelhetetlennek tartott. Fogadjon Fűszerkészítő úr közönetünk nyilvánítását olyan szeretettel, amilyen hálás és szeretetteljes ragaszkodást bennünk életrekellett. Mély tisztelettel *Élelmiszer- és Fűszerkereskedők Országos Propaganda Szervezete. (Aláíráások).*

— A svábhgyi útéptkezés. (Levél A Reggel szerkesztőjéhez.) *Mélyen tisztelt Képviselő Uram!* A Reggel mult számában az I. ker istenhgyiúti útéptkezésére vonatkozó *Notesz*-szel kapcsolatosan méltóztatásuk megengedni, hogy a következő felvilágosítást nyújtsam: Az istenhgyi útnak *leromlott állapota* és a *gyorskocsiközlekedésre alkalmatlan volta* szükségessé tette átépítését. Az átépítésnél természetesen azt az úttechnikai eljárást kellett követni, amelyet a hegyvidéki vonal fontossága forgalmi és idegenforgalmi szempontokból, valamint beépítettsége mekvánt. Ennek megfelelően a régi vizes makadám *úttésnek kátrányos módon való átépítését vettük terbe.* A kátrányos építési rendszernek előfeltételei: az állandó közepes meleg, valamint esőnélküli napok, az építést csakis a meleg, tavaszi és nyári időszakban tessik lehetővé. Az építkezést május közepén kezdtük meg. *Az idei, teljesen abnormális időjárás azonban az átépítés végrehajtását rendkívüli módon hátráltatta.* Csak a laikus szemlélő előtt tűnik úgy fel, mintha tudatosan a legnagyobb forgalmi igény alatt kívántunk volna építeni. Az építkezés alatt a legnagyobb körültekintéssel figyeltünk a közforgalmi igényekre és érdekekre. Bár a közterületen folyó építkezés mindig zavarólag hat, mégis igyekedtünk az időjárás mostohaasága által okozott akadályokat, még északi munkával is, eszketkeni és a nehézségeket leküzdeni. Mindig szívesen állunk rendelkezésre úgy a hivatalban, mint a helyszínen a szükséges felvilágosítások megadására és igen kérjük Képviselő Uramat, hogy azzal a tárgyilagossággal bírálja munkánkat, amely közérdekű működésében mindig megnyilvánult. Maradok Képviselő Uramnak igazag nagyrabecsülésem kifejezése mellett őszinte tisztelettel: *Dr. Viola Reisz.*

— Orvosi hír. Dr. Klinger István a dr. Batizfalvi-féle szanatórium (Aréna út 82.) újonnan szervezett szanatóriumi osztályának vezetését átvette.

— Az osztályorszájáték résztvevői felkéretnek, hogy a megújítási betétet és az előírt 30 fillér költségátalányt a *falvó hó 13-án kezdődő 4. osztály házára előtt* fízessék meg, különben minden joguk elvész.

— A Meini Gyula Rt. balatonmenti fióküzleteit Balatonalmá-Bn, Balatonlelken, Balatonszemesen, Kezdihelyen és Siófokon megnyitotta.

— Béla Henrik. Munkás életében nem kereste a külső dísz soha és bizonyos, hogy *Béla Henrik* maga volt legjobban megelégedve, mikor az elmúlt héten először szólította valaki így: *»Jó reggelt, méltóságos úr...«* Újságíró, *több mint negyven éve* és nem rogzant meg sem a szelleme, sem a teste. E különös megalmas négy évizedt során, igaz, elragadta egyszer a politika tikkadt forgószéke, fölkapta egy pillanatra a szerkesztőségi asztal mellől, hogy a képviselői padokba sorolja. De *Béla Henrik újságíró maradt* és aktív politika porondján is. Este szépen bement úna a Rökk Szállód ucaába, ahol akkortájt a *Rökkosi Jóni* Budapesti Hirlap-ját csinálták. »Vérbeli újságíró«, szokták mondani ilyenkor a sahlónok rajbái. Mi elfordulunk a kopott frázistól, mert az *őszefűj Béla Henrik*, aki most kormányfőtanácsos lett, nem tartozik a nagyon is közismert olyanfajta »közéleti nagyságok« közé, akik a »vérbeli újságíró« titulussal leereszkedően oda akasztják a szakettjükre, egyéb ordók mellé. Ó valóban az: minden idegostálával, ájjal és nappal, ébren és álmalban, munkájában, szerte ekkázo érdeklődésében, vérmérsékletében erőnyoiban és hibáiban: *örök újságíró.*

— Főrtáner Nővérek modelljeik kiárúsítását megkezdték. Vörösmarty tér 4.

— Rádió a vidéki nyaralásnál és a környéki weekendházakban, strandokon, kabánokban mindenkor, de különösen kedvencidőn időjárás esetén, kényelmes és olcsó eszköze a jó szórakozásnak. A bevált 2-1 lámpás, négyállós hangszórával egybeépített 7016-os Orion rádió bármely szakküzletben 86 pengőért iszihavi részletfizetésre kapható. Mindenkire vonatkozik az a rádiókínálat, hogy: *»Ha még nem volt — legyen, ha jobb kell. Oriont vegyen.«*

Olcsón nyaralhat Erdőbénye gyógyfürdőn

Napi teljes penzió személyenkint 5.20—6.50 P
Prospektust kérjen a Fürdőigazgatóságtól

— Közgyűlést tartott a zempléni jegyzők egyesülete. *Szerencsről* jelenti *A Reggel* tudósítója: A zemplénvármegyei jegyzők egyesülete szombaton délebb Erdőbényén tartotta idei évi rendes közgyűlést, amelyen mintegy negyven jegyzőn kívül jelen volt *Fejér Andor* tokiaji járási főszolgabíró, *Balsay Győző* vármegyei számvevőségi főnök és *Pogány József* országos jegyzőegyesületi titkár is. A napirend letérgyalása után három évre megválasztották elnöké *Korczás János* hermádnémeti, alelnöké *Orosz József* tarcali, *Pollacek László* erdőbényei, főjegyzőnek *Neumann Lajos* megyaszói, pénztárossá *Kovács József* legyesbényei, *Jászay Pál* hermádnémeti jegyzőt.

— Gólya-vásár! Olcsóságot és jóminőségű árukat, az a felvonként ismétlődő országos Gólya-vásárok jelzésva. A királyi uccai Gólya Áruház nem a silány árukat dobja ilyenkor piacra, hanem egész áruválasztót, ismert híreket árusítja bámulatos olcsón. Vidékekre ezrei az elcsúszt héten csak azért utaztak Budapestre, hogy ellátásukat megújítsák és jó lemeréseket is a sznyári Gólya-vásár: jó és olcsó divatcikkeivel.

KERESZTREJTVÉNY Rovatvezető: Kende Hilda

Hieroglif írásban a rejtvényt minden bizonyosnál kérdőjel helyettesítendő! Nagy versenyünkben *hármaz feladatot* kell kibogozni a megfejtőnek, legegnyen tehát címe:

Versenyrejtvényeink mindegyikében *egy-egy világhíresség életének* tíz fontos adatát találja a megfejtő. Feladat: *I. A rejtvényt megfejtése. II. Meghatározni, melyik tíz szó képezi az adatokat. III. Ki az, akire az adatok vonatkoznak?* Teljes megfejtés 30 pontot eredményez. Minden betűhiba, vagy egyéb hiány a fejtésben egy-egy pontvesztéség.

I. ? ? ?

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65
66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78
79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91
92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104

- 31 Részpálma (font).
- 32 Összevont német prepozíció.
- 33 Energiaforrás.
- 34 Személyes névadás.
- 35 Képes neve a Magyar tetralógiában.
- 36 Latin kettőshangzó.
- 37 Borsó — angolul (ford.).
- 38 Fa része.
- 39 Gazdasági ige.
- 40 Kiválódy Károly lapja.
- 41 Német írásmód.
- 42 Egyesületi név. (ford.).
- 43 Ázmosan megválasztások.
- 44 Keltai szó.
- 45 99 római számmal.
- 46 Söt hitelek belőle.
- 47 Híres francia lapszerkesztő.
- 48 Megírta — szónomija (ék. felett).
- 49 Dickens álneve.
- 50 Unalmas — esti szóval.
- 51 Kötés műveletének.
- 52 Régi kettős szóvalhangzó.
- 53 Időszámítási alap.

Fejtő neve: ..... Címe: .....
Kiről szól a rejtvény? .....

III levágandó!

VIZSZINTES SOROK:

- 1 Névtelen.
- 4 Kétszavas szó.
- 10 Falat díszít (névelővel).
- 14 Árvád diadéjének harcainak eredménye lett.
- 17 Benévedés.
- 18 Csomót, aki hi akarja bontani.
- 19 Angol szigetország a Csendes-óceánban.
- 21 ... ismva, keleti valdas.
- 22 Évszázad.
- 23 Napszak.
- 24 Házidíjat (ford.).
- 27 Magyar orgonaművés monogramja.
- 29 Drágák (névelővel).
- 32 Szakos ígje.
- 33 Közégy Bécs-Budrag megyében.
- 34 Púrge által.
- 35 Felvilágosítás mindig a ... van.
- 36 Még az átveszény is több.
- 40 Liszt — más nyelven.
- 41 Allat le volt ilyen.
- 42 Felmenő rokoni.
- 43 Gabák — angolul.
- 44 Betű jonet.
- 48 Német expresszionista festő (ék. felett).
- 49 Ilyen, akinek bűnosa van.
- 51 Északi író keresztneve.
- 53 York hadurai.
- 54 Időbeosztás és annak része, de veraban egy együtt is használják.
- 55 Biblián vérs.
- 56 Róma alapítójának anyja.
- 58 Bevezető lezadás.
- 59 Nőnévje.
- 60 Tízszó — más nyelven (nőnévben).
- 62 Nemezt.
- 63 Oestrák-magyar röv.
- 66 Egyeszer, német — angolul.
- 67 Holvathatóság rag.
- 68 Német igekötő.
- 70 Időben helyeslő.
- 71 Ismétlés.
- 72 Jelen is van.
- 75 Kinek semmi dolga sincs.
- 76 Magyar iradalomról mit éms.

PIGÓGÓLEGES SOROK:

- 1 Időhatározó.
- 2 Bevezető Lajos.
- 3 Öntelven meghozza.
- 4 Aki csak az énjére gondok.
- 5 A magyar iradalomtörténetre a tulajnak monogramja.
- 6 Késság Fejér megyében.
- 7 Bevezető női név.
- 8 A járó, néző lábrára.
- 9 Bajza József sógorjáné.
- 11 Könnnyű szerrel szeretődnek meggazdagolni.
- 12 A világszónok, a talpa alatt a föld.
- 13 Híres magyar család leánya.
- 14 Két névvel magadhangzó.
- 16 Összevont német prepozíció.
- 20 Cserebátár.
- 23 Székler része.
- 26 Olasz személyes névadás.
- 28 Nemezt (névelővel).
- 30 Ónemium vezetje.
- 31 Két betű az óhérd névről.
- 32 Szigetok és Indiai-óceánban.

Június 26-iki rejtvényfejtőjei díjat nyertek: Analfity Zsuzsna Judit, VII. Baross uca 88., Bury Judith és Márta, Makó, dr. Gábor István, I. Kissina körút 61. Erdélyi Sándor, V. Nádor uca 25. Pacuna István, I. Maros uca 13. Gross Káro, Pestszentpéter, Horváth László, VIII. Rökk-Szállód uca 20. H. János, Andor, Nagyboldos, Kocsis Aladár, I. Pálya uca 9. Kálmán Mancsi, Miskolc, dr. Lukács Pál, V. Katona József uca 28. Ifj. Lang Ferenc, Sopron, Mayor Ferencné, VII. Bem uca 16. dr. Payer Károly, Perkáta, vltöz Ralfay Dóla, II. Corvin tér 6. Rónászi Péter, IX. Ferenc körút 2-4. dr. Salámonné, Városház uca 10. dr. Sibelka-Fariberg A., II. Básthyján uca 46. dr. K. Tóth Mihály, Debrecen. Fővárosi nyertesek ajándékait a szerkesztőség személyesen, vagy igazolt megbízottjuk által vehetik át. Vidékre postán küldjük!

A június 26-iki rejtvény megfejtője: Vixsz. I. Tarcal. 4. Taléni. 10. Als. 13.000. 65. Ásvány. 17. Rendelő. 18. Lakó. 19. Felhős. 21. Amfóra. 23. Csapás. 25. Albatros. 29. Top. 30. Siki. 31. Ajj. 33. Kont. 34. Rósi. 36. Mő. 37. Vē. 38. Itt. 39. To. 40. Fibra. 42. Hl. 43. Atta. 44. Orvosa. 46. Va. (Vay Sándor). 48. Mio. 50. Póla. 53. Ász. 53. HTE. 54. Tolla. 56. Hull. 57. Szu. 58. Mő. 59. Ararat. 60. Et. 61. Nytt. 63. Iyre. 68. Tokaj. 68. Ta. 67. A. Toth-Thot. 68. Köp. 70. Dor. 71. York. 74. Hlk. 76. Több. 77. Tnl. 78. Tn. 79. An. 80. Pionier. 81. Kuria. 83. Ao. 84. Iy. 85. Avráil-lárvá. 87. You. 89. Róth. 91. Bt. 92. Jól. 93. Ad. 94. Cégér. 96. A járók. 97. A Sárosatnak. 98. A part. Rejteti ábrák: Debrecen: Borok királyi-ábrák bora. 1-ból részlet; Tokaji szőlői lét.

Nagyszabású építkezésünket befejeztük: áruháznakat több mint 1000 négyzetméter területtel nagyobbítottuk meg. Személyzetünk létszámát 350 főre emeltük, 10 újabb pénztárt és csomagolóasztalt állítottunk fel, hogy kényelmessé tegyük a vásárlást a hagyományos nyári

Fenyves-Vásáron

Csodálkozni fog a csinos és divatos anyagokon! Az árakon nevetni fog, oly jutányosak!

Jöjjen mielőbb, hogy Ön is az elsők között lehessen!... mielőtt a legszebbeket kiválogatják.

A vásár ma reggel kezdődik!

Selymek – Szövetek

Ruhaselymek valódi hernyóselyemből	1.90
Mintás muszlinok pájos nyári minták	1.65
Nyersselymek gyönyörű nyári színárnyalatok	1.90
Mintás krepedesinek ezidei újdonságok	2.50
„Ribuldin” a nagy divatújdonság	3.25
„Tweed” a praktikus tavaszi ruhakelme	1.25
„Ondamusa” tiszta gyapjú ruhakelmék	1.80
Ótónykelmék tiszta gyapjúkamagran minőségűek	8.80

Mosókelmék

Csinos mintás delének szavatolt szintartók	-58
Mintás műselymek beszövítt mintákkal	-60
Pizsama- és ingzefiрек, burettok és színes fehérneműanyagok	-75
Frottírserű strandkelmék	-95

Női fehérnemű

Fehér és színes női ingek csinos himzéssel	1.25
Csipkés műselyemtrikó nadrágok	1.18
Kombiné aszúr- és himzésdíszítéssel	1.50
Műselyemtrikó szoknyakombiné	1.58
Fehér és színes hálóingek gyönyörű himzésrel	2.38
„Habselyem”-kombiné francia csipkével díszítve	3.90
Fehér és színes melltartók rendkívül	-39
Kitünő harisnyatartók selymfényű kötött	-85
Különleges csipőszorítók elcsordulni kívánóknak	2.65

Leányka fehérnemű

Műselyem trikónadrágok szép színekben	-68
Habselyem nadrágok kis gyári hibával	1.28
Leányka nadrágkombiné 1. szám	-95
Leányka szoknyakombiné aszúr és himzésrel	1.10
Leányka hálóingek szép himzéssel	1.28
Műselyem pizsamák divatos mintákkal	2.20
Erős harisnyatartók selymfényű kötött	-78

Fiú fehérnemű

Kötött sportingek paszteliszínekben	1.38
Finom freskóingek bármely nagyság ára	1.90
Gombos alsónadrágok rendkívül	1.-
Hálóingek színes díszpánttal	2.-

Kötények

Jól mosható szintartó kartonból	-78
Erösszálú sifonból különböző fazónok	1.38

A lakásba!

Könnyű, finom paplanok	5.80
Sváci függönygrenadinok	-95
Modern csikos függönyetaminok	-75
Agyaló, csikos, valódi háziszőtes	1.20

Postán utánvétellel szállítunk

Női ruhák

Kitünő burettból csinos díszítéssel	3.90
Divatos kretonból vagy műselyemből	2.90
Jól mosható ripsből angol fazónok	3.50
Kötött ruhák hosszú vagy rövid ujjal	3.90
Georgette és Muslinból	8.80
Gyönyörű krepedes ruhák	13.50
Angol szabású szövet kosztümök	19.-

Pongyolák

Jó mosó anyagokból csinos minták	1.90
Csinos mintás műselymekből	2.90
Kötött milaneseből pelerines fazónok	5.80

Blúzok

Divatos csikos és kockás kretonból	1.95
Habselyemből legújabb fazónok	3.90

Aljak

Mintás divatszövetekből	3.90
Kitünő mosó-burettból	2.90

Leányka ruhák

Csinos játszóruhácskák	-88
Mintázott műselyem ruhácskák	-95
Dirndli ruhácskák köténykével	1.60
Himzett krepedesruhácskák	4.-
Fehér matrózruhák	4.80

Fiú ruhák

Csikos joppe vagy ripsznadrágok	-95
Tiroli nadrágok kék és drapp színekben	1.15
Fiúöltönyök	3.50

Vászonárúk

Sifon, kevésbé jó minőség	-50
Kitünő kelengyesifon	-78
Rumburgi vászon amerikai pamutfonából	-98
Lepedőkülönlegesség duplazásó, métere	1.55
Paplanlepedő 180 cm. széles, métere	2.50

Törölkők – Törülközők

„Darázsfaszek” törölköző	-50
Valódi lenvászontrörülközők	-68
Finom damasztörülközők	1.18
Sűrűszövésű frotírtörülközők	-98
Edénytörölkők, kitünő háziszőftések	-32
Pohártörölkők, tiszta lenminőségek	-78
Csemege asztalkendők darabja	-16
Fehér és színes abroszok	2.90

A szobalánynak!

Ruha, kötény és bőbita, mindössze:	5.20
--	------

Női harisnyák

Műselyem vagy macco-minőség	-68
Divatos neccharisnyák szavatolt, jó minőségben	-95
Valódi „Klassika” műselyemből hibátlan	1.58
Gyönyörű aszúrnyilas „Klassika” színtelen hibátlan	1.78
Különleges szép, tomfafényű, hálószövésű, vagy aszúrnyilas harisnyák	2.45

Férfi zokni és harisnya

Csikos férfizoknik igen tartós minőségben	-48
Kitünő flórzoknik egyzártnék és mintázottak	-65
Sportharisnyák kis gyári hibával	-65
Teniszokni kockás és csikosok	-32

Gyermek zokni és harisnya

Valódi flórzoknik 1. szám	-30
Flór térdharisnyák minden nagyság	-68

Kötött pulloverek és mellények

Női és férfi divatpulloverek szép mintákkal	1.65
Legújabb női kötött mellények és pulloverek	2.65
Tiszta gyapjúzsemperek és pulloverek	3.90

Fürdőcikkek

„Pólo” gumi fürdősapka sok színben és fazónban	-38
Evezősapka zöld napellenzővel	-55
Strand- és kertikalap számból, nagy karimával	-48
Strand vászonkalap különböző színekben	-48
Férfi fürdőtrikók fekete és színes	-88
Férfi úszónadrágok minden méretben	-68
Férfi evezősnadrágok, finom gyapjúból	3.90
Atlétatrikó fehér, fekete és színes 3. szám	-55
Gyermek napozó fürdőtrikó szép színekben	-68

Tiszta gyapjú, női és férfi fürdőtrikó

divatos fazónok	2.90
-----------------------	------

Műselyem strandpizsamák	2.50
Strandkabát, csikos műselyemből	2.18
Női frotir fürdőköpenyek	9.50
Férfi frotir fürdőköpenyek	12.80
Női gumi fürdőcipők, minden színben	-78

Divatkendők és sálak

Gyönyörű mintázott muslin vállkendők	1.35
Krepedes sálak a legszebb tavaszi színek	2.25

Kesztyűk

Női gombos, közelös divatkesztyűk	-75
Férfi nyári kesztyűk válogatott szép minőségűek	-75
Női, fehér mosóbőrkesztyűk fazón	3.25
Férfi mosó- és nappabőrkesztyűk	3.90
Gyermek cerna és svédkesztyűk	-60

Női cipők

Fonott talpu topánka	3.80
Divatos szandólettek	6.80
Fehér vászonból, lakdisszel	6.90
Fehér nubukbőr cipők, divatos formák	7.80

Férficipők

Valódi box félcipők	8.90
Fehér cipők, barna dísszel	10.50
Kitünő, tartós szandálok, varroal táppal	5.50

Gyermekcipők

Kitünő, erős minőségek, fekete és barna színekben
Nagyság: 23-26 27-30 31-36
Ár: 3.90 4.90 5.90

Gyermekszandálok az összes színekben

Nagyság: 19-22 23-26 27-30 31-35 36-40
Ár: 2.10 2.40 3.- 3.80 4.80

Férfiöltönyök

(Kabát – nadrág)	
Kitünő burettból	7.80
Sportkelméből	19.50
Finom freskóból	29.-
Burett nadrágok	3.90

Sport-osztályunkon

Erős viharkabátok	7.80
Hátizsákok bőrszíjjal	-95
Munkaköpenyek, női és férfi fehér és drapp színekben	4.90
Bordúros flaneltakarók	2.75
Strandkzetták	-75

Úridivat

„Polo” kötött sporting	1.68
Férfiingek 2 külön gallérral és sportingek	2.60
Puflingek 2 külön gallérral	4.50
Rövid alsók, gombosak	1.25
Hálóingek színes díszpánttal	3.25
Pizsama öltönyök	4.45
Kitünő nadrágtartók	-68
Erős zoknitartók	-25
Önkötő nyakkendők	-25
Valódi selyemnyakkendők	1.90

Férfikalapok

Panamautánczat	-98
Finom gyapjúból	4.50

Női kalapok

Fehér női vászonkalap stéppelt karimával	1.80
Fehér szalmakalap attórt számból	2.50
Fehér sapka kezi horgolás a nagy divat	-95
„Ali Baba” sapka divatszínekben	1.25
Tányérsapka tiszta gyapjú, különböző színekben	-48

Boldog község divatba jött

(A Reggel tudósítójától.) Pestmegye legszélén fekszik, alig másfél óra autón Turán, ezen a furcsa tatár-falu keresztül lekanyarodva. Mostanában egyre többen járnak arra vasárnaponként, mióta a *külföldiek* főfűszerezték. Ok hamarabb neszelik meg, hol találunk különleges lánivalót. *Boldog* ebből a szempontból telitaldál. Asszonyaik formásak, kerek oróruk *„Mint a túllött galamb.”* Kurta, színes, rolykájuk mereven ha rangoz, fényesre pucoált csizmák szára felett.

— *Mive kenyedt?* — kérdi egyik a másikat.
— *Schmoll-pasztával.*
— *Mivel, te?*
— *Hát — boxval. — ha így jobban érted. — »Nem járt még a városban» — teszi hozzá féltékeny, felénk fordulva. Sokan nem jártak még városban, se Hatvanban, se Pesten.*

Kökömenyőre vasalt, hímezett fehér kendő a vállukon, két nagy, legújabb párizsi női divatnak is megfelelő puffos ujjuk csipkésen hajlik a karjukra. Kettő-vásztott szőghajukon *»bukros pártas, meg »citra konty»*. Szépek nagyon. A legények is *»tisztas gyolcsos»*, csizmásan, hegyesen. S ami a fő, még nem *»öltözködtek* ki. *Még viselik az ősi ruhát, még büszkére rá és tessék nekik, hogy megcsodálják őket a külföldiek, akik pedig »nem is tudnak magyarul.*

— Van itt a faluban is két ember, aki három nyelven is beszél, ez *restelnek* szólni. *Háborúba tártulák.*

Futó Józsefné negyvenkilenc esztendőes öregasszony, akinek kilenc egészséges élő gyereke segít — megőlni — magyarul:

— *Most, hogy a Bruckner József úr térvénybe rendelték, hogy géppel nem szabad aratni, most jó lesz a szegény embernek. Három fiam állt be a birtokba tizenegyet. Micsoda jó világ volt még régen, mikor még a kilencdedt adták. Most csak minden tizenegyet kérték hozták haza — de hárman. Jó a sok gyerek — ha már nagyon. Van itt olyan asszony, akinél sok a család, oszt csak kétszer telik egy héthe kenyérre.*

— *Hogyan élnek meg?*
— *Hát minik itt a faluban ősszerzaknak a morzsákból, oszt abba. A város messze van, oszt itt nem tudnak segíteni az urak. A hatvani báróné, áldott jó lélek, sokat jár ki hozzánk, rendel is varrást (hímzést) dehat több kénye.*

— *A fiaf már nagyok, még nem házasodnak?*
— *Még nem veszedékes. Mert nálunk a gyerekek már 9-10 esztendő korukban elgérkeznek, aztán mire a leány megvárja minden ruháját, megszűnik az ügyeműt, megfoztják a tollakat, meg köll lenni a lagzúnak. Számon tartja a falu, kire mikor jut a sor. Most lassabban megy a tollgyűjtés is, el köll adni a libákat. Köll a péna. A télen is vót 24 esküvő, a többire már nem jutott a sor. Nekik majd jövőre készül az »örömbölközés».*

A *Hunnta filmgyár új Schubert-filmjét*, aminek *Egertik Márta* lesz a főszereplője, most forgatják *Boldogon*. Itt lesz Schubert és a magyar mágnes lány esküvője, a lakodalmi jelenetben a híres »örömbölközés». Most válogatják a szereplőket hozzá a filmek. *A boldogok már megszokták a szereplést. Ok »jártak» az Anna-béldával is a »Tavaszi zápor»-ban.*

— *Jól gyűn ez a kis napszám most aradás előtt szegényeknek, — mondja Futó Józsefné, aki nemcsak a maga kilenc gyerekeinek a sorsát nézi.*

A film miatt csak *Paulini* mester igazul, nagyban magyarázza a jegyző úrnak.

— *Vigyázz homán, nehogy »nemzetgyűldezés» süljön ki belőle, nehogy hozzánemértéssel rontsák a hírlinket a külföldön!*

Nem lesz baj, mert *Bruckner* főjegyző úr *»sémbezté»* a jelenetet, amin semmi filmhatás kedvéért nem enged változtatni a *»nem engedni kiforgatni a boldogokat a maguk ősi mivoltából.*

S a közönség kérdése, hogy *»boldogok-e a boldogok?»* — egy rövid látogatás után a rövid felelet ez: *»megelégedettek!*

Zsigmond Teréz.

1935-re halasztják a dollárrögzítést

Párizs, július 9.

A *New York Herald* jelenti Newyorkból, hogy a *dollárrögzítést valószínűleg elhalasztják 1935-re*. Roosevelt elnök a rögzítés előfeltételül az észszerű áremelést, továbbá a költségvetés egyensúlybáhozatalát tette meg.

Az Egyesült Államok költségvetése az elmúlt költségvetési évben 1700 millió hiánnyal zárult; ezt a hiányt ebben az évben 500 millióra csökkentették.

— *Leugrott a villamosról: súlyos állapotban vitték kórházba. Vasárnap délelőtt az Oktogonon haladó villamosról leugrott Reisz László 61 éves úpesti fakereskedő. Elcsúszott és a fejét a gyalogjáró szélébe üttette. Ágyrázkóddással, súlyos állapotban került kórházba.*

— *Alkoholmérgezéssel került kórházba hajnalban egy 12 éves leányka. Vasárnap virradó hajnalon ¼5 óra tájban összeesett a Kerepesti út 89. sz. ház előtt Dobosi Erzsébet 12 éves leányka. A mentők mingyárt megállapították, hogy súlyos alkoholmérgezésre van és életveszélyes állapotban vitték a kórházba. A rendőrség még nem tudta kihálgatni a leánykát és így nem is sejtük: ki itatta le?*

Ami a noteszből kimaradt

»Tudományos» névelkezés Németországban. A »Völkischer Beobachter» legutóbbi számában német alapszággal megírta eikk jelent meg a néel vezérek neveinek ősgermán jelentéséről. Epp tábornok neve az *ebur* ősi szóból származik, ami vadkatt jelent s átvitt értelemben urat és herceget. A longobárdok legendás vezére is *Ibor* volt, — ebből lett *Eber* s ebből Epp... *Frank* igazságügyi miniszter neve a *fridu* szóból származik, ami ősgermánul biztonságot, védelmet jelent, tehát *Frank* családja már a *Kriestus* után 4. évszázad óta készülődtött az igazságügyi szék méltó betöltésére... *Goebbels* neve a *Kepan* szóból virult ki, ami *vendégszeretet és nagylelkűséget* jelentett. A *Kepan* szó kicsinyítése a *gab*, ennek nagyobbitása a *Goebbels*. — (A német zsidók bizonyára nagyon megőrültek ennek a megnyugtató magyarázatnak!) *Goering*, a *Kér*, *gér* szavak származéka s a *dárdadobs* és a *menyüörgés* mesterségével van összefüggésben. *Röhm* a legfeljebb rohamasapartparancsnok a *hruom*, a *dicsőség ősgermán* nevével. *Horst Wessel* neve egy rövidített anyai becenévvel a *varjan*-ból származik s védelmet, támogatást jelent.

És végül a *vezér Hitler* neve, — a jeles tudós szerint az *örja ember legelső tudatos szavából származik a »h—de—ból, amely szóban a magánhangzók elhelyezkedése mellékes s amelynek ősi jelentése »bollozatos, védő emelkedés», mint ma a köznyelvben a *Hut*, a *Hütte*, *Gut* és *Gott*... *Hitler* nevének jelentése ilyenformán nyelvtudományi alapon is az *isten-ség földig emelkedett*...*

Az *Adolf* szó sem mindennapi! A tudós állítása szerint *Adolf* eredetileg *ősgermán istennév* volt a *»athe»* *»ade»* és *»uolfa»* összetevésében a *Teremtő* jelentette. A *Kampf* és a *Heim*, a *»harc»* és a *»hon»* szavai, a *derék szav* szerint rokonszavak, mert az ősi hont jelölő szó a *»h—me»* a *»védelem»* fogalmát is magában foglalta. *Hm, hm, — most már magyarul. Szép dolog a nyelvtudomány, — szép, de veszedelmes,*

— *Elfogták a kavicsoláda szélhámosát. Vasárnap a löversenyterén Payer és Dombi detektívek elfogták Kitzinger Antal volt nyomdászot, akit már napok óta keresnek. Csurgay Pál kereskedő jelentette fel a furfangos embert, aki röviddel ezelőtt hamisított letéti jegyet mutatott neki. A letéti jegy szerint 62.000 pengő értékű ékszerre van bírói letétben és ezt megkaphatja, ha kifizet az ügyösségnek 3500 pengőt. Csurgay átadta az összeget Kitzingernek, aki ennek ellenében ládát adott oda neki. A ládán Baróthy főügyész hamisított aláírásával ellátott cédula volt, amely szerint a ládát csak július 15-én szabad felbontani, két hatóság tanu jelenlétében. Csurgay közben gyanút fogott, a ládát bevittte a főkapitányságra, ahol azt felbontották és ékszerek helyett — kavicsokat találtak benne.*

— *Győrki Imre vasárnap beszámolót tartott Debrecenben. Debrecenből jelentő A Reggel tudósítója: Győrki Imre országgyűlési képviselő vasárnap délután a Munkásotthonban tartott gyűlésen beszámolót mondott. Megemlékezett arról, hogy tizenegy évvel ezelőtt választották meg először Debrecen város egyik képviselőjévé. A Gőmbös-kormány — így folytatta — nem váltotta be a görögüzes bemutatkozásakor közfelfűzött várakozásokat. A munkanélküliek száma emelkedett. Munkakialkalmak koll teremtetni, nescak néhány ezer ember éljon jól, hanem a dolgozó tömeg is. Nekünk nem királyság kell, hanem kenyér és általános tilkos udasszóság. Még Reisinger Ferenc, Kertész Miklós és Propper Sándor képviselő szönltek fel a gyűlésen, amely a munkásdalgyűlet énekszámáival fejeződött be.*

— *Kain és Ábel a Gubaesi úton. Vasárnap virradó éjszaka a gubaesiúti téglagyárban összeverekedett két testvér, akik a gyártelep területén együtt laktak: Karfandó János 38 éves napszámos és Karfandó József 33 éves gyári munkás. Az idősebbik balját ragadott és úgy fejbödgta az öcsét, hogy életveszélyes állapotban vitték kórházba. A vőrengző testvért letartóztatták.*

— *Nyaralunk a Hűvösvölgyi Park-szanzatórium-ban!* (I. Hidegkúti út 74-78. Telefon 64-0-92.) Mátyás király egykori vadaskertjének területén, a budai hegyektől övezve, nagyterjedésű parkban fekszik a Hűvösvölgyi Park-szanzatórium a Hárshegyen. Százsz, csapadéktentes, önzöld levegő, villamos és autobusz-megálló a ház előtt a Nyéki útnál. Minden komforttal ellátott főépületben vizgyógyintézet és minden gyógy-mód jutalom árak mellett áll a közönség rendelkezésére.

Lovaregyleti versenyek Horthy Jenő lova „Satan” nyerte a Sir Colville Barclay-díjat

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délután a Lovaregylet befejezte júliusi mtingjét. A záro napon a magyarbarát angol gentleman emlékére alapított *Sir Colville Barclay-díjat* futották. A 3 éves és idősebb lovakk számára kiírt 2400 m-es versenyre hat lovat nyergelték föl. A futam végig változatos volt. Az út elején *Honpolgár* vezetett, a kanyarodógig még hosszak választották el a többiekétől. Az egyenesben *Jogar* vette át a kommandót s már nyeregnék látszott, mikor belül *Sátán*, kívül *Phönix* vették eldőzőbe. *Szokolai kilánb* beosztással fölhozta *Sátán*, mely végül biztosan érte el a célt *Phönix előtt Salannak*, az első magyarországi *Santor* csikónak ez az újabb győzelme, már tulajdonosa, *Horthy Jenőre* való tekintettel is, igen népszerű volt. Ez a vasárnap végig erős autszeldernap volt.

Részletes eredmény

1. Mátyásföldi díj. 3000 P. Táv. 1100 m. 1. Kapitány (1½), 2. Palmyra (2). Im.: Siker, Bevenuto, Orco. 1 h. 1½ h. Tot.: 10:23, 14, 14.
- II. Handicap. 2500 P. Táv. 1300 m. 1. Pál Nap (5). 2. Heliane (10), 3. Tiro (10). Im.: Alisia, Mádás, Casanova, Buzavirág, Erény, Pici, Kócs, Maris, Fontos, Reménység, Feirefiz, Fónóány, Sósokfi, Coruna, Fejh. ¼ h. Tot.: 10:74, 30, 59, 59.
- III. Júliusi handicap. 4000 P. Táv. 2000 m. 1. Pali (6), 2. Consul (10), 3. Tékózló (12). Im.: Pascal, Roxane, Livorno, Pertinax, Little Nubian, Honvéd, Pazmaniterin, Oszalós, Csicsóné, Alvino, Üstökös, Hárem, Rih és Suta (államaradt). 1 h. 1½ h. Tot.: 10:142, 41, 71, 58. Kettősfogadás: II. Pál Nap, III. Pali 5:45, 50.
- IV. Sir Colville Barclay díj. Tiszteletdíj és 6000 P. Táv. 2400 m. 1. Satan (4) Szokolai, 2. Phönix (10). 3. Jogar (2½). Im.: Honpolgár, Tilinkó, Nimolák. 1 h., fejh. Tot.: 10:51, 21, 15.
- V. Eladók handicapje. 2000 P. Táv. 1200 m. 1. Napfény (12), 2. Tibikus (33), 3. Módos (2½). Im.: Zsvány, Lahano, Mabira, Urfi, Repriz, Arme Gredl, Nem baj, Pompeo, Blue Cyprus, Vadvirág, Fejh., fejh. Tot.: 10:288, 57, 120, 18.
- VI. Kétlőcsök eladóversenye. 1500 P. Táv. 900 m. 1. Ostoba (7/10), 2. Dónes (2). Im.: Hope, Rubicon, No most! Fejh., 4 h. Tot.: 10:17, 12, 16.
- VII. Nyuvetlen kétlőcsök handicapje. 1500 P. Táv. 900 m. 1. Njóbe (4), 2. Gay Marika (12), 3. Tammuz (2). Im.: Delphin, Cricketer, Napi gond, Domsello, Pestfi lány, Napkelte, Csillagom. Fejh., fejh. Tot.: 10:53, 17, 30, 15.

KÜLFÖLDI ISKOLAK NEVELŐINTÉZETEK PENZIÓK ÉS ÜDÜLŐHELYEK

Prospektusok és felvilágosítások A REGGEL kiadóhivatala útján is

Cseh-szlovákia

INSTITUT der armen SCHULSCHWESTERN
BISTRITZ bei NEUEREN (BÖHMERWALD) Gyönyörű környezetben, legelőzsebb fekvés. Individuális oktatás. Nyelvek. Zene. Sport. Háztartás. Mérsékelt árak.

TÖCHTERPENZIONAT der URSULINEN REICHENBERG (NORDBOHMEN) Szép fekvés. Hatalmas park. Fejlesztőiskola. Kereskedelmi, iparművészeti és zenetanfolyamok. Háztartás. Külön, teljesen angol nyelven vezetett panzionatus. Előkezesítés érettségire és egyetemre is. Sport. — Mérsékelt árak. — Prospektus.

Institut B. M. V. der Englischen Frauen
NEUEREN (Böhmerwald) Erdős közvetlen közelében Nyelvek. Zene. Háztartás. Egyeséves német kereskedelmi tanfolyam. Ritmikus torna. Tánc. Sportok. Nyaralás. Mérsékelt árak. Prospektus.

Lehr- und Erziehungsanstalt der Schulschwesteren de Notre Dame Auschwitz bei Marienbad. Korszerűen berendezett panzionatus, hatalmas kert közepén, hatalmas kápolnával. — Mérsékelt árak. — Prospektus.

Olaszország

HOTEL EUROPA Cortina d'Ampezzo (a Dolomitok királyja) A fürdőhely legszebb pontján. Gyönyörű kilátás a Dolomitok legmagasabb csúcsaira. Korszerű berendezés. Nagyszerű konyha. Egész éven át nyitva.

Ausztria

KUR- und WASSERHEILANSTALT Professor Winteritz KALTENLEUTGEN Felvilágosítások az osztrák Verkehrsbureau által (Andrássy út).

Grunau Leánypenzionátus Wien, XIII, Fichtnergasse 5 Nyelvek, háztartás, pedagógia, zene, sport. — Saját világn. Christine Rath-Jovanovic igazgatala alatt.

Reggeli levél

Kinematografus a parlamentben

Legyünk őszinték: váratlan bécsi utazása révén ma újra a miniszterelnök áll az érdeklődés előterében. Összegezzük impresszióinkat, amelyeket a parlament legutolsó ülésén gyűjtöttünk róla.

*

A kormányzói jogkör kiterjesztéséről szóló törvényjavaslatot tárgyalják. Estére jár az idő, kiint hideg szeles idő van, az ellenzéki szónok hangja pattog a zümmögő, duruzsoló csendben, mint a kemény bülk-tűzifa téli estén a kandallóban. Félhomály, néziskoló nyáresti szürkület van a teremben, amely zsong, mint a színházi nézőtér egy pillanattal a felvonás kezdetét jelző gongütés előtt. Figyelnek is, nem is. Egy részük nekitámaszkodva, előredölvé, fület hegyezve hallgat, a másik része azon a bizonyos félhangon, folyamatosan, szünet nélkül diskurál; mint csemeték után a diákok a padok között, mikor az osztályfőnök késik...

Pedig az osztályfőnök bent ül a helyén, a miniszterelnök piros bársonyszékében. Van, a határozottan van valami markáns Gömbös arcában, ahogy ez az alkonyi kupolavilágítás kiemeli zöldes, könnyű nyári ruhájában a barna padok előtti vérpáros székek háttéréből. Hanyag dől el a széken, egyik lábát a másikra átvetve, hallgatja a szónokot, figyel. A karzatok szűfölvá; közvetlenül az elnök feletti páholyban nagyon csinos fiatal hölgy foglalt helyet, — több képviselő oda figyel. Valami szuggesztív áradat ébből a karzat felé való kockettálásból, mert hirtelen Bessenyei Zénó oltajbarna turk profílija is a karzat felé fordul, s a következő szempillantásban — igen, nem tévedek — Gömbös arca is szabályos jobbra nézésben fordul felé. De csak egy pillanatra. S most egy örök emberi (helyesebben férfiúi) gesztus, — nem hiszem, hogy más is megfigyelte: a szempillantás alatt, míg a karzatra néz, egy mozdulatla begyűrte a mellény nélkül viselt kabátja gombjai közé a rakoncátlanul, nyáriás közvetlenséggel kibugyogató nyakkendőjét. De még be sem fejezte a mozdulatot a kéz, az arc már újra a szónok felé fordul...

*

Nézzünk csak körül. A miniszterelnöktől két bársonyszéknyi távolságban Kánya beretvált, dédmanaszájú portréja. A jobbkeze első padorában Scitovszky sápadt arca, mintha valami vízió kódéből rémlene fel, alig ismerék reá. Dési Géza honoratiori tereblyessége uralkodik a következő padon, s mögéje épp most ül a legszínezetesebb szakal s katonásan felfelé fésült, helyke ősz frizura tulajdonosa, Váry Albert. Szilágyi Lajos kilókbán meggyarapodott alakjára ugrik most a szemem, majd a gárda egy kistermetű mamekujára, akit tizenkét év óta látok ugyanazon a helyen kuksolni. Ők, a jobboldal szemben ülnek velem, aki a baloldali újságtírói karzaton állok, — csak a hátát látom viszont az ellenzéknek, amely némán, keményen néz szembe a napos oldallal... a szó szoros értelmében a napos oldallal, mert a ledzódó nap egy dús fénylévéje most csak őket világítja meg az üvegkopolán keresztül... de ebben a pillanatban kigugyol a mennyezetem az óriási csillár s Gömbös katonásan feláll a helyéről, s kisért a tereméből...

*

Utána megyek, át a jobboldalra. Egy ablakméljésből figyelem az örvényt, amely körülötte s Perényi Zsigmond báró, a szerdán megválasztandó koronázó körül nyomban keletkezik. A félhomályban összehajló kicsit a csoport a szemem előtt: hosszadalom látok és köpcösöket, szélesen mosolygókát, és megfeszülten figyelőket, dühátosakat és kedélyeseket, amint egyre bővülő és gyarapodó körökben veszik körül a miniszterelnököt. Gömbös beszél, nem tudom, hogy mit, túl messze állok ahhoz, hogy halljam — s ők hallgatják. Hallgatják s közelebbeszólnak, mosolygva, mosolygva helyeselve, bálintgatva és alázatoskodva, — s bocsánat, de így van, Gömbös fizikailag is kiválik ebből a megviselt, tíz év hullámzásában szinte testileg megkopott környezetből: egészségesebb, vitalatosabb, erősebb, valakibb, mint ők, s éppen ezért nyilván úgy is van rendben, hogy az ő arcán bujkáljon egy röpke, lenéző, hideg, főlényes mosoly s a többiekén olvadjon a helyeslés égetett cukra, a hízelt csurgatott méze, a vonásoltnak az a bizonyos átszemlélő bámulatból és rajongó alázatból gládába szedett frontja, amely bámulatos napraforgó-precizitással kíséri

a mindenkori miniszterelnök minden tekintetét... Egy joviatís, köpcös, bonhom vidéki öreg úron deaktívom magam már jó tíz perce. Közvetlenül a miniszterelnök mellett áll, közbe-közbeszél a beszélgetésbe, de senki sem figyel rá. A szája mozgásán látom, hogy már harmadszor, vagy negyedszer próbálja ugyanazt elmondani, — hasztalanul, reménytelenül. Vergődik, harcol, küzd, mint egy szelíd öreg dsunget-tigris, hogy elkapjon egy másodpercnyi szünetet az általános társalgásban s a szempillantásnyi csendre rávetve magát, elsüthesse a mondanivalóját. De nincs szerencséje. Haláltmegvető bátorsággal érre új harcmóddalra kísérletezik. Féloldalt begörbítve a derekát a miniszterelnök felé, kezét felemeli, mintha meg akarná fogni a miniszterelnök karját, s ajkai újra elmoztyogják a zajba immár ötödöször belejűlő mondatát... így akarván figyelmeztetni a zajongó világréndet jelenlétére s annyiszor s oly kedélyesen közbevetett, de meg nem hallgatott mondanivalójára. A keze azonban közvetlenül a kabát szövete előtt visszapatant, mintha égő sparherdehez érne. Két perc múlva a jelenet megismétlődik, de most a bizalmas mozdulatra lendülő kar a miniszterelnök vállá felé nyúl s onnét siklik le simogatva a kar mentén a levegőben — miközben az ajkai újra elmoztyogják a mozognivalójukat... mind hiába!

Beszélhetsz jó vitéz, senkisé meg hallgat rád! Most megszólalnak a csengők. A csoport meg-rebben, a miniszterelnök elép egy barna ajtó felé. Egy levélzett alak, régi ismerőse a folyosónak, csallakozik a sietős útjára távozó emberhez s hadarva, mint a gramofón, süg, big, beszél, »dumál« a magas miniszterelnökki felé. Gömbös, mintha senkiscm állana mellette, úgy megy dolgára, az élő gramofón fel sem ocsúdik, már egyedül marad, a diszkret ajtó nesztelenül becsukódik előtte. Diszorséget jár a pártjelvényes úr, a barna ajtó előtt, — előre két lépést, hátra kettőt, még kettőt és még kettőt — a miniszterelnök kijön. A barna ajtó posztja most mellé áll, a fülehez ágaskodik, a hóna alá bújik, egy államférfi szigorát es rejtenthetlen honfibiáját érintelve arcára s beszél, beszél bele a miniszterelnökbe, aki égre néző mártírracccal, márványmozdulatlanul teszi meg a hivataln kiserő mellett a tizegyharmy lépést az ülésterem függönyéig s anélkül, hogy egy szó vadasz kiejtjene a száján, a függőnyt szétlebbentve, belép az ülésterembe...

Hja, a miniszterelnökség ezzel is jár.

*

A sajtófőnök lép el előttem zordonan. Kánya külügyminiszterbe ütközik a miniszteri folyosó szárnyas ajtajában, aki — mely kegy a Ballhaus-platz hajdani főmandarinjától — vállára tette kezét az egyszerű ügyvédí sorból származó jelentékeny politikai tényezőnek, bizalmas beszélgetésbe kezd a folyosó ajtótorokában... Egy mélyedésben, három ülőhelynyi széles piros diványon három ismert arc, a mont-blanc-fehérhajú Csekonits Iván, a Pizarró-arcú Sigray gróf s a nádszákarcsu Pallavicini örgróf. Akinek, mikor egy későbbi magános pillanatában szemére vetem túlságos karcsúságát, kedvetlenül így felel:

— Ugyan, hát csoda, ezek között? S az ülésterem felé mutat...

*

Nini, a sötétedő, söt sötét folyosón, ki az az egyedül gubbasztó idegen? Burberry-ruhájában oly ismerős a sportbarított férfiú, akinek monoklija mellén csillog zsinórján a szíve fölött. Tasnády Sándor András, a film és IBUSZ fejedelme ő s Eckhardt Tiborára vár, akit elcsúpra, a végképpen besötétedő folyosó egyik legstétebb zugába vezet s hosszabb előadásba kezd. Mint egy sötét park koromsötét lugasában, úgy ülnek őt a sötét folyosó legstétebb zugában, az elkomolyodott, szemmeláthatólag rábeszélő,

IMÉDIA

A LEGUJABB FRANCIA
HAJFESTÉK

Egyetlen könnyű kezeléssel
egyszerű termékekkel hajszínek

FŐRAKTÁR: MAGYARORSZÁGON: TÖRÖK PATIKÁ KIRÁLY U. 12.

energikus és céltudatos volt MAV-alelnök s a szenttelenül mosolygó, némán hallgató Eckhardt. Még a büffie vessünk egy pillantást, ahol a független kiscgazdák sarokasztaluknál jóízű fogasztják a büffie híres paprikászalondját s tapogatózunk ebben a jellegző való észleltétségben mostmár kifele: szólnak a csengős köröskörül, — odabent a miniszterelnök úr kíván szólni...

Egy plafóingérfő árny lépked előtünk a piros szőnyegen a kijárat felé. Az örgróf távozik. Az ülésterem ajtajában újabb árnyékok, összebörülve: Ulain Ferenc sápadt, izgékony feje, Zsilinszky Endre piros arca, hófehér hajjal, Lázár Miklós fejgymezett, olykor szinte kistűs arca, Turchányfi Egon egy római abbé éles, tüzes profíljával. Az osztrák-magyar problémáról vitatkoznak, fojtott hangon, susterrege. Más senki sincs a láthatáron, jobbról, balról, hátul és elől. Mint egy perron a vonat indulása után néhány perccel, úgy ürült ki az előbb még hangos, zajongó folyosó. A miniszterelnök már beszél odabent. De a bécsi útról most sem szoltot senkinek egy szót sem, sem odabent, sem idekint...

(Este 7.45 perc, 1933. július 7-én.)

Egyed Zoltán

* Forradalmi délután a Royal-Orfeumban. Forradalmi izú plakátelhívások után, forradalmi hangulatban s forradalmi formások között zajlott le szombat délután a Royal Orfeumban Harmath Imre háromfelvamos prózai darabjának a »Bridges-nek bemutatós« egyben utolsó, tehát egyetlen előadása. A darabot bevezető konferenciák erőlyesen szegtezték le azt a tényt, hogy a névtelenül több színházhoz benyújtott és előadásra elfogadott »Bridges-re« rögtön rászűlték az előadhatatlanság bélyegét, melytől kiderült, hogy szerzője Harmath Imre — a kabaréiro s így a bemutató délutának bizonyos demonstratív jellege is volt tulajdonképpen a maga harcias atmoszférájában a színpadon kiszajátító s azokat megtűró szerzői és igazgatói klíkkrendszernek ellen. A darab — mindentől függetlenül — értékes és érdekes munka, amelynek második felvonása: a szerző motorként bekapcsolott instruktori működése a saját szereplői között — határozott trouvaille s (igazán jelentéktelen dramaturgiai beavatkozások után) feltétlenül helye van kombattáns színpadon! Az előadás az első felvonást félrejátította, — ezt a par excellencia kamarajátékot mindenképpen szabad játszani, csak realizitükusan nem! — de egyébként nem hozott szégyent a kipirultan izguló, tehetséges szerzőre, aki oly meghatóan hősi alakja Budapest színházi életének. (Dehly milyen kitűnő színész lett, milyen férfias és operettmentese, az idegenszerű kiejtést most már szinte affektáló D'Arrigóval együtt. És meglepetés volt Jaloveczky briliáns alakítása, nemkülönben Muntean Mária-é, aki komoly színpadon és jó rendező kezei között »dekoratív megjelenésből« rövid idő alatt komoly színpadi értékke léphetne elő. Rubinyi krimundis volt, agyonjátította a szerepét.)

* Titkos Ilona Játssza a budai operett női szerepét. A Budai Színkör nagy nyári operettudonságának a »JÓ szerencsét« című Szántó-operettnek próbái már egy hét óta folynak, de női főszereplő nélkül, mert a női főszerepre leszerződött Honthy Hannát a Magyar Színház a Halászdarab sikere miatt nem akarja kiengedni a daraból. Sebestény Géza vasárnap este lemondott Honthy Hanna szerepéről s Titkos Ilonával köttét a női főszerep eljátszására megállapodást, aki tudvaleg egy hete hagyta el két súlyos operáció után a Pajor-szatóriumot. Az operett többi szerepét Fejes Teri Csorots, Rátkay, Gyergyai és Dénes György játsszák. Titkos ma már próbál is Budán.

„TEDDY AND PARTNER“

NYILVÁNOS FÓPRÓBA MA ESTE 9 ÓRAKOR

A TERÉZKÖRUTI SZINPADON

Rendkívül olcsó nyári helyárak! — Telefon: 26-5-54

Kedden premier!

Kedden premier!

KÖZGAZDASÁG

Mi jön ezután?

Írta: KISS DEZSÓ

Tegyük szívünkbe a kezünket s valljuk be, hogy aki e kérdésre bátor választ merészel adni, az csal. Nincs a világon a pénzügyi és gazdasági problémáknak olyan szakértője, aki megközelítő pontossággal tudná megmondani, hogy Pandora szelencéje a csapások és szenvedések mely tömegét zúdítja e szerencsétlen világra, amely két év óta a kétségek és bizonytalanságok örvényében vergődik. Az emberiség állapota oly zavaros, a megoldandó kérdések oly bonyolultak, az ellentétek olyan élesek s a terület, amelyen a világgazdaság drámája lejátsszódik, olyan mérhetetlenül széles, hogy

késéges, vajjon emberi értelem és akarat egyáltalán át tudja-e fogni s meg tudja-e oldani a döntő kérdéseket?

Kétszer huszonnégy órával ezelőtt minden pártatlan megfigyelőben az volt az érzés, hogy menthetetlen kósz előtt állunk s minden nemzet páni reményében menekül saját határai közé, de az utolsó huszonnégy órában eltoldott a kép, s mintha a dolgok melyén a józan ész törvényeinek tempa megrezdülése mutatkoznék.

A kibontakozástól csak olyan messze vagyunk, mint valaha,

de legalább tisztább vonalakban látjuk az egymással szemben álló erőket s egyre gyorsultabb ütemben bontakoznak ki a vonalak, amelyek irányában a megoldás várható. Látjuk azt, hogy az európai államok egy csoportja, Franciaországgal az élén, százados tapasztalataira támaszkodva küzd a multban bevált aranyvalutáért s a hozzájáruló gazdasági rendért. Látjuk, hogy a fiatal tengertengeri államok, az Egyesült Államokkal az élükön, rideg elszántággal harcolnak a nyersanyagok árának emeléséért. De nem látjuk, hogy Anglia a két tábor között, melyik félhez csatlakozik s ki kerekedik Londonban felül, az aranypárti City, vagy az inflációs Manchester?

Nem látjuk, az amerikai kavarágának mi lesz a vége: stabilizált papírdollár vagy Fisher professzor manipulált árudollárja? Nem látjuk, vajjon elég erős-e az aranypárti államok, — Francia-

ország, Holland és Svájc csoportja — hogy a deprecitált dollár, font és jen egyesült nyomásának ellentájon. E szörnyű bizonytalanságban

csak egyet látunk, hogy valamennyi állam, kivétel nélkül, és idegen érdekekre való tekintet nélkül, igyekszik menteni, amit menteni lehet,

vagyonnát, gazdasági rendjét, kivitelét és a nagy kavarodásban annyit megmarkolni, amennyire ereje telik. S vajjon mit tudunk markolni, mi magyarok, szegény árva és szörnyű viharban?

Szabad-e, lehet-e nekünk minden gyöngeségünk és magunkra hagyott állapotunk ellenére tenni, merni, cselekedni?

Igenis lehet. Igenis szabad. Senki e kerek világon, s ha a jelek nem esznek, a legközelebbi hónapokban, nem segít rajtunk. Senki e kerek világon pénzt, kölcsönt, hitelt nem ad, hogy idegen segítséggel oldjuk meg belső pénzügyi problémáinkat. Senki e kerek világon nem törődik azszal, tud-e segíteni a magyar állam a fuldokló magyar gazdán s kisebb gondja is nagyobb a világ hatalmasságainak, vajjon a kis dunai állam el tudja-e adni borát és buzáját. S ha ez így van, már pedig sajnos így van, akkor

segítsünk magunkon s akkor Isten is, a földi hatalmasságok is megsegítenek.

Mindennapi nyelvre átültetve ez annyit jelent, hogy a magyar kormány, a magyar pénzügyminiszternek nincs veszenivaló ideje, nem várhatja meg a külföldi hitelezők összejelét, tandékoszát s elhatározását, magának kell határoznia s a legközelebbi hetekben el kell döntenie a kérdést: a magyar gazda, a magyar városok, a magyar adós általában mennyit tud és mennyit fog fizetni a külföldi hitelezőknek. Elismernük, a megoldás ideiglenes lehet s jövő hitelünk érdekében, fenntartjuk a későbbi megegyezés lehetőségét. De várni tovább lehetetlen, mert az adósságok problémájának megoldása nélkül megrekedünk a belső viszályok és vonaglások mocsarában.

Érdekes válaszok Lázár Miklósnak „Vihar egy pohár tejben” című cikkére

Igen tisztelt Főszerkesztő Úr! Végtelenül sajnálom, ha a levelem arra bírta volna rá, hogy a tejkérdésről, amely Budapest környékének legégetőbb problémája, elforduljon és azt sorsára bízva, és mindenki által nagyrabecsült munkásságát egyedül a borkérdés megoldásának szentelve, A Reggel legutóbbi számában megjelent „Vihar egy pohár tejben” cikkében egyedül csak azt kifogásoltam, hogy Főszerkesztő Úr a tejkérdést junktimba hozta a horogkeresztes és pangermán izgatással.

A budapesti környéki sváb nép sohasem volt pángermán és annyira svábajkú magyarok érzé magát, hogy a Deutscher Kulturvereintől is idegenkedéssel fordult el eddig.

Annai tény, hogy a kistermelők is egyben milimárik, akik kétségbeesve védik azt a kis kenyvetüket, amelyet a legutóbbi tejröndelet szinte mártól-holnapra kivessz a szájukból, azt a gondolatot kezdő bennük megérintni, hogy nemzetiségük az oka, hogy Budapest zárt tejpiaconról, amelyet az OMTK ma szuverén ural, minden eszközzel kiszorítják.

A tejröndelet egyes előnyeit nem lehet letagadni, de a másik oldalról ott állnak sokozren, akik minden elenzolgáltatás nélkül vesztik el fő kereseti forrásukat, amelynek jövedelméből legelsősorban éppen adójukat tudták megfizetni.

A budapesti környéki falvakban eddig nem volt adóhátralek, de augusztus 15-ike után egészen biztosan lesz. Budapest környékének a tejröndelettel szemben az az érdeke, hogy a budapesti tejpiacon, amelynek ellátására szerzett jogaik vannak és amelyre a betörő tejet azok szállítják,

akik a piacot legitím fejükkel legtöbb birtokba vették, hogy

a szabad forgalmat állítsák vissza

és a tej drát a termelési költségeket és a fogyasztó teherbíró képességét figyelembe véve, maximalizálják. Ez az érdeke ma már a tejkontingens arisztokratáinak is! A tejröndelet ugyanis nem számolt a tejfogyasztás visszaesésével, amely 1932-ben már 10 millió literrel volt kevesebb, mint 1931-ben. A fejenkénti napi tejfogyasztás 1929-ben 3,8, 1930-ban 3,5, 1931-ben 3,3 deciliter volt és 1932-ben még ennél is kevesebb lesz. A fogyasztás csökkenésével a törzskeretben megállapított kontingens boldog birtokosai sem tudják a termelőkre részére megállapított 18.05 filléres tej drát teljes mértékben kihasználni, mivel az összeszűrgött fogyasztás következtében a felhozott tejnek mindnagynobb százalékát minősített ipari tejfé, amelynek literje a külföldre exportált sajt, illetve vaj árban már csak 1½ literrel értekesül. Ezen a tényen az árkiegyenlítő alap sem segít!

A 32 filléres értékesített fogyasztási tej után az árkiegyenlítő alapba fizetett millió nem tudják kiegyenlíteni a fogyasztás következtében mind nagyobb számban iparinak minősített tej árát.

A literenként fizetett 4, illetve 2.05 fillért vagy fel kell emelni, vagy a hiányzó összeget az államnak kell vállalni, ami semmiesetre sem lehet az adófizető érdeke. De Budapest fogyasztóinak is a szabadforgalom az érdeke, a tej árának a csökkenésével a fogyasztás feltétlenül emelkedni fog. S végül még egy utolsó szó a higiéniről.

A városi lakosságnak feltétlenül joga van abszolút higiénikus tejre,

amit meg is kapott még a milimáriktól is, a milimárinak állandó kundsaffja van, akinek aznap kora reggel vagy előtte való este kifej tejét szál-

lit. Ami a tej frissességét és minőségét illeti, semmiféle szövetkezet vagy nagyüzem nem tud vele ebben versenyezni. Tehát ez nem lehet ok arra, hogy a higiénia szent nevében kizoroljon a budapesti környéki tejröndelet és milimári a budapesti tejpiacon, vagy hogy arra kényszerítsék, hogy szövetkezetbe tömörüljön, amelynek kontingensét az Országos Tejbizottság állapítja meg. A budapesti és törökbalinti gazdáknak vonakodása érthető, ha azt látják, hogy a budapesti tejszövetkezet, amelyet még a tejröndelet megjelenése előtt alapítottak és amelynek gépeit és felszerelését dacára, hogy leírták, mégis válsággal küszködik. Kételkedem Főszerkesztő Úrnak abban a megállapításában, hogy a fejlődés szekere át fog gázolni a milimárikon, mint ahogy a vasút átgázolt a nyiregyházi tírpák talpigásokon. Ezek a svábok sokkal keményebb fából vannak faragva ahhoz, hogy át lehessen gázolni rajtuk és ha talán mégis igaz lenne, azt kérdezem Főszerkesztő Úrtól, hogy a mezőgazdaság nincstelenségén is dögöltek eddig az aratógépek? Főszerkesztő Úrnak szívesegéért hálás köszönetemet kifejezve, arra kérem, hogy

érdeklődését és agilitását ne tagadja meg a tejkérdés megoldásának lehetőségétől,

mert úgy, mint ahogy munkásságának a borkérdésben is mindenki által elismert eredményei voltak, feltételezzük, hogy a tejkérdés megoldásában is hasonló eredményeket fog elérni. Kiváló tisztelttel:

Nagyttény, július 9.

dr. vitéz Molcsányi Endre.

*

Lázár Miklós cikkére egyébként több mint 100 válaszlevél érkezett Budapestről és vidékről.

A szakértők és érdeklődő levélíróknak negyven százaléka teljes mértékben, fenntartás nélkül egyetért Lázár Miklós fejtegetésével, a nagyobb rész azonban szembeszáll a megállapításával. A Pestkörnyéki Községek Lakói Erdekészövetségében dr. Kussbach Ferenc ügyvéd annak közlését kéri, hogy a pestkörnyéki lakosság küldelme a tej- és gyümölcskartell szemben a magyar és sváb termelői egységes mozgalma, mindenfélle politikai irányzat nélkül. Lelkesdésével képviseli a fogyasztók álláspontját Márkus Sándorné (Horthy Miklós út 65.), aki érdekes és tanulságos leveleiben többek közt a következőkre teszi figyelmissé A Reggelt:

»Mi fogyasztók nem ragaszkodunk egyik vagy másik beszerzési forráshoz, mi jó tejet akarunk a pénzünkért!

Az üzemi kannatej pedig nyáron nem megfelelő. Méltóztatassék ollátogatni a tejközpontokba is melyen tisztelt Főszerkesztő úr és azután megírni A Reggelben, hogy a vidéki tejsza, edes tej mitől lesz élvezhetetlen Budapestben, mintán átessett az üzemi tisztálkodáson... Minden család akérja, amit Főszerkesztő úr a tej tisztaságáról, közegészségügyi fontosságáról írt, de kérem, miért nem látják meg az illetékesek, hogy a tejszarnokok kiszolgált személyzete sem áll a higiénia magaslatán. Ha a sváb tej alatta lenne az üzemi tejnek, a svábok már rég kipusztultak volna a fővárosból (a kartel beavatkozása nélkül), mert a vevő mindig ott vásárol, ahol olcsóbbat és jobbat kap. Akinek izlik az üzemi tej, az vegyen üzemi tejet, de nekünk, akik egy pohár sváb tejet nem adnánk egy kanna üzemi tejet, hagyják meg eddigi beszerzési forrásainkat. És most Ön-höz, a képviselőhöz fordulok: ne engedjék kiszolgáltatni a fogyasztókat a kartelnek, könyörgöm.»

× Ma dönt a pénzügyminiszterium a textilváltás átalányozásáról. A textilkészletváltás fizetésére kötelezettek letár- és felértékesítés határidejét az OMKÉ intervenciója, a egy héttel — 15-éig — meghosszabbította ugyan a pénzügyminiszterium, azonban a letárolás sok helyen igen nagy zavarokat okozta a forgalomban, a felértékelés pedig — a divalja mult vagy értékeben egyéb okokból csökkent árak forgalmi értékének elbírálásánál — sok vitára adta okot. Módot adott ugyan a rendeletnek egy szakasza, mely szerint a váltás alapján megállapítása becsles, kiegyezés alapján is történhet, de a becslésre vonatkozó közelebbi irányelveket a rendelet nem tartalmazott. Ezért az OMKÉ szombaton azt a javaslatot tette a pénzügyminiszteriumnak, hogy a tavalyi árbeszerzési érték, eladási forgalom és készlet egybevetésétől számítsák ki azt az arányt, amellyel átalányozva megállapítják a május-júniusi árbeszerzésekből június végeig meglévő valószínű árúkeszlet mennyiségét, utólag értéket és így az egyébként nem átalányozott kereskedők raktárkészletváltásának megállapítása is átalányozás útján történhet. A pénzügyminiszterium hajlandónak mutatkozott az OMKÉ javaslatának elfogadására és kilátásba helyezte, hogy hétfőn vagy kedden értesíti a pénzügyigazgatóságokat a becslési eljárás megállapítandó irányelveiről.

× A Wiener Bank-Verein, Wien, igazgatótanácsának folyó hó 3-án megtartott ülésén előterjesztetett az 1932. üzletév zárszámadása. A nyereség- és veszteségszámra a 22.396.381.47 schilling összegű rendkívüli leírások eszközölése után a tartalékalap és a régi részvények lebélyegzéséből származó könyvszerinti nyereség felhasználásával kiegyenlítettnek mutatkozik. A mérleg 29.500.000.— schilling részvényét, mely 460.000 darab lit. A. elnevezésű, 50.— schilling névértékű és 650.900 darab lit. B. elnevezésű, 10.— schilling névértékű részvényre oszlik, továbbá 1.062.430.— schilling összegű tartalékalapot tüntet fel.

VASÁRNAPI SPORT

Az UTE nagy főlénnel győzött a vízipólóbajnokság döntőjében

UTE—MTK 6 : 2, MAC—III. kerület 3 : 1

(A Reggel tudóstíjából.) A Császár-uszodában 1200 főnyi nézősereg jelenlétében bonyolították le a vízipólóbajnokság döntő mérkőzését. Nagy meglepetést keltett az UTE fölényes győzelme az MTK felett, miután az UTE egész héten át azt hirdette, hogy a súlyosan beteg Németh nem játszik, aki azonban a verseny napjára szerencsésen felgyógyult és így a komplett baj-

nokcsapat játszott, amely meglepő főlénnel vert rá a gyenge napot kifogott kék fehérekre. Erősebb volt a küzdelem a MAC—III. kerület mérkőzésén, melyet a kék-sárgák Bródy nagyserű védései miatt csak nehezen, kis gólkülönbséggel nyertek meg. Az úszószámokban a nevesebb versenyzők nem indultak.

Részletes eredmények a következők

Műugrás: 1. Farkas (TFSC) 112.17 pont. 2. Hódi (MTK) 109.59 pont. 3. Hidvégi (MAC) 109.1 pont.
50 m gyermek hátúszás: 1. Sas (MTK) 41.6 mp. 2. Svéd (MTK) 41.8 mp. 3. Ecker (FTC) 44.8 mp.
100 m fiú mellúszás: 1. Gellért (MTK) 1p 29.6 mp. 2. Kollmann (BSE) 1 p 31.2 mp.
200 m mellúszás: Budapest bajnokságáért. 1. Mezől (MTK) 3 p 01.6 mp. 2. Lengvári (BEAC) 3 p 06.4 mp. 3. Forrad (FTC) 3 p 06.8 mp.
3x50 m gyermek vegyesstaféta: 1. UTE 2 p 01.4 mp. 2. MTK 2 p 01.8 mp. 3. FTC 2 p 04 mp.
100 m hátúszás: Budapest bajnokságáért. 1. Nagy K. UTE 1 p 16.4 mp. 2. Barabás (BBTE) 1 p 20.4 mp. 3. Haász (FTC) 1 p 26 mp.
500 m gyorsúszás: Budapest bajnokságáért. 1. Szabados (UTE) 6 p 55 mp. 2. Gyöji (UTE) 6 p 58 mp. 3. Jakab (UTE) 7 p 32 mp.
100 m hölgy gyorsúszás: 1. Tóth Ilonka (MUE) 1 p 16 mp. 2. Mallás Gitta (FTC) 1 p 17.4 mp. 3. Csányi Boriska (FTC) 1 p 20.8 mp.
100 m gyorsúszás: 1. Kánagy (MAC) 1 p 01.4 mp. 2. Nagy L. (MUE) 1 p 04.8 mp. 3. Maros (UTE) 1 p 05.2 mp.
200 m hölgy mellúszás: 1. Bárány Magda (FTC) 3 p 30 mp. 2. Danzskálné (FTC) 3 p 30.8 mp. 3. Bothlen Margit (FTC) 3 p 31.2 mp.

3x50 m vegyesstaféta: 1. UTE 1 p 14.6 mp. 2. MTK 1 p 49.2 mp. 3. BSE 1 p 51 mp.

UTE—MTK 6 : 2 (4 : 0)

Előzetes hírekkel ellentétben Németh mégis játszik a bajnokságban. Az MTK fog először labdát, Hazai orcsa lövést Kuszinsky védte. Ellentámadás után Vágót fodezletlenül hagyták, aki zavartalanul 16 a hálóba. (1:0). **Halassy** labdájával **Boszi** elcsúsz és áttemeli a labdát **Mészai** (2:0). A következő gólt **Hazai** hibájából lemót **Vágó** lövi (3:0). **Brandy** lövése a kapufáról pattan vissza. A földű utolsó gólját **Vágó** lövi (4:0). **A második földű MTK korsorozattal kezdődik. Halassyt** fault miatt kiállítják. Ezalatt lövi az MTK **Zólyomi** révén első gólját (4:1). A következő gólt ismét az UTE lövi. **Halassy** átadását Németh belövi (5:1). **Homonai** kapufelvése után **Zólyomi** bombázt **Kuszinsky** védte. Németh a víz alatt levő labdát szabálytalanul a kapuba tolja, a gólt azonban a bíró megadja (6:1). Az utolsó gólt **Homonai** átadásából **Brandy** lövi (6:2). **MAC—III kerület 3 : 1 (2:0). FTC—BBTE 4 : 0 (2:0).**

A vízipólóbajnokság állása:

1. UTE	5	4	1	—	24: 8	9
2. MTK	4	3	—	1	19:10	6
3. MAC	4	3	—	1	13: 9	6
4. MESE	4	2	—	2	11:12	4
5. FTC	5	1	1	3	11:18	3
6. III. ker. TVE	3	—	2	1	5: 7	2
7. MUE	2	—	—	2	2:13	—
8. BBTE	3	—	—	3	2:20	—

Magyarország atléta hölgyválogatottjai 48 : 42 pontarányban győztek Románia ellen

Négy-négy rekordot javítottak a magyar és a román női atléták Szabó Miklós (MAC) orkánserű szélviharban 8 perc 45.6 másodperces rekordot állított fel az 1500 méteres síkfutásban

(A Reggel tudóstíjából.) A múlt évben Brassóban megtartott első román-magyar hölgyatléták válogató mérkőzésének (amelyet a magyar lányok 50:40 pontarányban nyertek meg) revansát vasárnap rendezte meg a MASz a margitszigeti sporttelepen, meglepően szépségű közönség előtt. A két ország hölgyreprezentánsainak második találkozás is a magyarok győzelmével végződött, a mindvégig izgalmas küzdelem azonban csak az utolsó versenyében dönt el a javunkra, amikor is a stafétából, minimális előnnyel, a magyar csapat került ki győztesként.

Az eredmények váratlanul jók, a magyar és a román hölgyek egyformán négy-négy rekordot javítottak, amellyel válogatottjaink a 100 m síkfutásban, a 80 m gátfutásban és a gerelyvetésben váratlan vereséget szenvedtek.

A viadalt a 10 román és 12 magyar hölgyatléta felvonulása vezette be. A román és a magyar himnusz elhangzása után **Moldoványi István dr.**, a MASz ügyvezető-alelnöke üdvözölte Románia hölgyesapatát, amelynek nevében **Mortun Camil** válaszolt.

Nagy sikere volt a programba beiktatott férfi stafétaversenyeknek, csak kissé túlsok volt a stafétaszám. Bravúrosan szerepelt **Szabó Miklós**, a MAC jeles középfutója, aki az orkánserű szélben

8 p. 45.6 mp.-re javította meg 8 p. 50.2 mp.-es 1500 méteres rekordját.

A kitűnően megrendezett verseny részletes eredménye a következők:

100 m síkfutás: 1. Petrovic Angela (román) 13 mp. 2. Münster Alma (román) 13.1 mp. 3. Deák Aranka (magyar) 13.2 mp. 4. Csermák Teréz (magyar) 13.4 mp. Könnyen egy yardal nyerve, másfél méterrel harmadik. **Pontverseny állása:** Románia 7, Magyarország 3 pont.

Magasugrás: 1. Vértessy Katalin és Csák Iolya (magyar) hölgyversenyben 1.45 m. 2. Zaoharides Hilde

(román) 1.28 m. 4. Tabacu Constanta (román) 1.20 m. Kezdi magasság 120, majd 123, 135, 140, 145, ameddig a két magyar atlétahölgy javítás nélkül jut át, de a 150-es magasságot mind a két hőszer dobjá. **Pontverseny állása:** Románia 10, Magyarország 10 pont.

Súlydobás: 1. Szöllösi Ilona (magyar) 11.12 m (forradgói rekord). 2. Garami Irén (magyar) 10.30 m. 3. Froenen Hilde (román) 9.99 m (román női rekord). 4. Dahinten Marianne (román) 9.65 m. Szöllösi dobása: 10.82, 10.78, 11.10, 11.12, 10.93, 10.90. **Pontverseny állása:** Magyarország 17, Románia 13 pont.

80 m gátfutás: 1. Petrovic Angela (román) 12.7 mp (román női rekord). 2. Pethich Rózi (magyar) 12.8 mp (országos női rekord). 3. Dahinten Marianne (román) 13.2 mp. 4. Szepes Kató (magyar) 15 mp. Könnyen egy méterrel nyerve. **Pontverseny állása:** Magyarország 21, Románia 19 pont.

Diszkoszvetés: 1. Nadányi Agnes (magyar) 34.84 m. 2. Szöllösi Ilona (magyar) 32.79 m. 3. Engster Edit (román) 31.66 m. 4. Bock Stella (román) 28.64 m. **Pontverseny állása:** Magyarország 28, Románia 22 pont.

80 m síkfutás: 1. Molnár Julia (magyar) 8 mp. (országos női rekord). 2. Münster Alma (román) 8 mp. 3. Deák Aranka (magyar) 8.1 mp. 4. Saincine Zinaida (román) 9.5 mp. Küzdelem után centiméterekkel nyerve. (Átászt). **Pontverseny állása:** Magyarország 34, Románia 26 pont.

Távolugrás: 1. Petrovic Angela (román) 5.24 m. (román női rekord). 2. Horváth Margit (magyar) 5.12 m. 3. Rhein Mesta (román) 5.05 m. 4. Pethich Rózi (magyar) 4.91 m. Petrovic hetedik ugrásra 5.25 méterre javította a román rekordot. **Pontverseny állása:** Magyarország 38, Románia 32 pont.

100 m síkfutás: 1. Bock Stella (román) 33.40 m. 2. Engster Edit (román) 33.20 m. 3. Szepes Kató (magyar) 33.25 m. 4. Nadányi Agnes (magyar) 29.96 m. Bock dobása: 30.22 elsőre és 33.40 hatodszorra. **Pontverseny állása:** Magyarország 41, Románia 39 pont.

Négyser 100 m staféta: 1. Magyarország (Molnár, Csermák, Krosz, Deák) 52.9 mp. (Országos női rekord). 2. Románia (Münster, Tabacu, Rhein, Petrovic) 53.2 mp. (román női rekord!) Küzdelem után egy méterrel nyerve.

Pontverseny végeredménye:

Magyarország 48 pont.
Románia 42 pont.

Férfi versenyek.

100+200+300+400+500 m staféta (C-osztály). 1. KAOE 3 p 23 mp. 2. Munkás TE 3 p 23.4 mp. 3. OTE 3 p 26.2 mp. Szép verseny a két első helyezett között. **Háromszor 200 m staféta (B-osztály).** (Két előfut.) 1. BEAC (Sárvári, Czákó, Hermann) 1 p 08.7 mp. 2. FTC 1 p 11.5 mp. 3. BEAC B) csapata 1 p 13 mp. Főlényesen nyerve.

Ötször 300 m staféta (D-osztály). 1. KAOE 3 p 18.6 mp. 2. MÁV 3 p 19.2 mp.

100+200+300 m staféta (A-osztály). 1. BBTE (Paltz, Kovács, Barsi) 1 p 07.7 mp. 2. MTK (Sugár, Gyenes, Gerő III) 1 p 10.3 mp. 3. BBTE B) csapata 1 p 10.6 mp. Könnyen nyerve.

Négyser 200 m gátfutó staféta (C-osztály). 1. Munkás TE 2 p 02.4 mp. ellenfél nélkül.

600 m próba-verseny. 1. Govrik Elemér (BEAC) 1 p 23.6 mp. 2. Vizvári (Dorogi AC) 1 p 24 mp. 3. Sárvári (UTE) 1 p 25 mp. Biztosan egy méterrel nyerve, 2/3 méterrel harmadik.

3000 m meghívási verseny. 1. Szabó Miklós (MAC) 8 p 45.6 mp. (országos rekord!) 2. Mairory (MAC) 3. Varjas (MAC). Szabó részidő: 600 m. 1 p 41. 1000 m. 2 p 51. 1500 m. 4 p 20. 1600 m. 4 p 38. 2000 m. 5 p 49 mp. **Olimpiai staféta (200, 200, 400, 800 m.)** 1. BEAC (Sárvári 400, Govrik 800, Czákó 200, Hermann) 3 p 45.2 mp. 2. FTC 3 p 47 mp. 3. Egyetértés SC 3 p 50 mp.

Felavatták az új veszprémi sportuszodát

Veszprém, július 5.

(A Reggel tudóstíjának telefonjelentése.) Vasárnap avatták fel Veszprém új, teljesen modern hárommedencés uszodáját. Az avatóünnep keretében a veszprémi MOVE országos bajnoki versenyt rendezett, amelyen a MSE, a BEAC és a környék újsói vettek részt. Dr. Karsay Sándor veszprémi MOVE elnök megnyitja után vízvez Bély Alajos alreádos a MU Sz társelnök és Berky Miklós polgármester üdvözölte a Csomay családot, amelynek áldozatkészsége az uszodát megteremtette. A gazdag versenypogram főbb számainak eredményei a következők:

100 méteres mellúszás (1933. évi MOVE bajnokság): 1. Zsida Gyula (MSE) 1 p 23. 2. Mezey (MSE) 1 p 26. 3. Tomai (Ziró) 1 p 34.4.

100 m hátúszás (1933. országos MOVE bajnokság): 1. Biskoy Árpád (MSE) 1 p 15.

100 m gyors (senior): 1. Veleky 1 p 20.8. 2. Tantos (Veszprém) 1 p 34.

400 m gyors (1933. évi MOVE bajnokság): 1. Kiss Zoltán (MSE) 5 p 40. 2. Hauser (BEAC) 6 p 04. 3. Keller (MSE) 6 p 14.

Vízipóló: MSE—BEAC kombinált 2:2 (1:1).

Atlétákat toboroz az UTE

Az UTE tehetségkutatóversenyt rendezett vasárnap délelőtt az egyesület sporttelepén. A 21 éves **Kirdy Béla** kétfős szereplésével bámulatható ezette a nézőket. 1000 méteren aratott győzelme után a 3000 méteres versenyt nyerte meg, aránylag nagyserű 10 p 16 mp-es idővel. Részletes eredmény:

100 m síkfutás: 1. Pap 12 mp. 2. Simon 12.2 mp. 3. Morvay 12.3 mp.

1000 m síkfutás: 1. Király 2.52.6 mp. 2. Tretska 3.01.4 mp. 3. Kozma 3.01.5 mp.

Súlydobás: 1. Kollarits 10.18 m. 2. Nagy 9.98 m. 3. Pap 9.85 m.

Távolugrás: 1. Morvay 5.72 m. 2. Pap 5.56 m. 3. Kollarits 5.47 m.

Magasugrás: 1. Wolfram 1.55 m. 2. Kollarits 1.55. 3. Nagy 1.50.

Diszkoszvetés: 1. Kollarits 30.30 m. 2. Martinovits 29.10. 3. Pap 28.10 m.

3000 m futás: 1. Király 10 perc 16 mp. 2. Korostyán 10.43 mp. 3. Balogh 10.47.8 mp.

Az északi túra utolsó mérkőzésén 3 : 2 arányban vereséget szenvedett a magyar profiválogatott

Halmstad, július 9.

(A Reggel tudóstíjának telefonjelentése.) A magyar profizionista válogatott északi túrája csak arra volt jó, hogy a még megmaradt esélyű futballintézőnyűket végképp elvesztésük. Elképzelhetetlen, hogy bármilyen előnyös anyagi eredménnyel végződjen is a kirándulás, a túra rendezői és a szövetségi büroei a lesújtó eredmények után megelégedetten dörzsölik a kezüket.

A legutóbbi két győzelem nem vakította el a józannul gondolkodókat, tudták, hogy ezek a diadalok csak utolsó fellobbanásai voltak a kihamaradó lángnak. Igazuk is volt, mivel az utolsó mérkőzésen a hallandi kerület válogatottjai ellen ismét vereséggel hagyta el a pályát a holtrafáradt magyar csapat. Győztek a svédek 3:2 (2:1) arányban. Góljainkat Lyka és Polgár lötték. **Mérkőzés** után elindult hazafelé a válogatott.

Sport — egy mondatban

Fabian Pál, az új szövetségi kapitány ellen támadásra készülnek a profi egyesületek, mert mindenkit kitévedt uti leveleiben, a trénereket, a játékosokat, a vezetőköt, csak önmagát nem — pedig elég oka volna rá...

A szövetségi kapitány bevallja, hogy mérkőzés közben bekiabált a játékosoknak, de rá sem hederítették.

Újra kezdődnek a Turai körüli tárgyalások, vasárnap a Hungária ötezer pengőt ígért a kitűnő csalárárt.

A Ferencvárosból Sternberget Svájcba, Deakot a Nemzetibe szerzőltették.

Az amatőr egyesületek, — a BEAC, BSE, Elektromos, Törökös, MAV Gépnyár, MAFC, Postás és a Bank Liga — melyeknek egyenként 1000—6000 tagjuk és 8—17 szakosztályuk van, szövetkeztek a futball megfizetésére.

Az Úszó Szövetség azt akarja, hogy a németek elleni kétszámú stáflában Bárány is ússzon a magyar csapatban.

A Torna Szövetség kétségbeesett harcot folytat, hogy pénzt szerezzen az 1934. évben megrendezendő tornász világbajnokságra, de egyelőre az a helyzet, hogy a bélyegköltéseket is a tanácsotagok fedezik.

Tréning után legkedveltebb ital a »Rorange« narancslézőrp.

Hirczer (Híres) egy délfrancia egyesülethez szerződik.

A Ferencváros—Hungária mérkőzést a szezon első vasárnapján: augusztus 27-én tartják meg.

A Phöbus négy új játékos szerzett az új szezonra, nevüket még titokban tartják.

Auert (Avart) kiteszi az Újpest a csapatból, mert nincs megelégedve a játékával.

Ketten beszélnek: Mit hájszolod úgy azt a kocsit? — Nem árt neki, Mobil Oil D-vel fut, Vettem belőle 10 eredeti lezart kannával.

Pozso, az olasz szövetségi kapitány, a torinói Juventus—Újpest mérkőzés után lesújtó kritikát mondott a magyar futballról: »Egyenlítő még valahogy játszanak a magyarok, de az együttes kínosan vergődik.«

Angliába látják Bertolinit, a Juventus balösszebőljét, de nem megy.

Starace, a faszista párt főtitkára, megálcálta az el-múlt hat hónapban kiválóan szerepelt olasz sportembereket a párt hivatalos jelentésében.

Mussolini Carnerát az új ökölvívó világbajnokot, Rómába érkezése után fogadja a Chiói-palotában.

Jack Johnson és Czúja János pénteken este fél 9-kor mérkőznek a Labriola Színházban.

Dr. Doros György ma hét óra huszonegykor rádióban beszámol az Európa vívóbajnokságról.

Az elmúlt héten a London étteremben Pitti Kissnek, az amerikai olimpiai csapat masszőrjének, valami horogkeresztes kérdésben nézeletlérese támadt egy úriemberrel.

Eredmény: 6:0 Pitti Kiss javára...

Kikapott Párizsban Németország vízipóló válogatottja és olimpiai stafétája

Párizs, július 9.

(A Reggel tudósítójától.) A toulreisi Stadionban ma délután tartották meg az óriási érdeklődéssel kísért francia-német úszó- és vízipólómérkőzést, amely a francia színek nem remélt fényes győzelmével végződött. Franciaország ugyanis nemcsak a négyszer 200 méteres gyorsstafétát nyerte meg,

9 pere, 44,8 mp. új francia rekord alatt, tehát 2 perc 26,2 másodperces kitűnő átlaggal.

(Budapest stafétája legutóbb Magdeburgban 9 p. 50,8 mp.-et úszott), de a vízipólómérkőzésben is rávert a német csapatra, amely pedig biztos győzelemre ment, hiszen a franciák legutóbb a belgáktól szenvedtek vereséget 4:2 arányban.

A négyszer 200 méteres olimpiai stafétában mindvégig erős küzdelmet folytatott a két csapat, de Paris, a franciák finisembere, 9 p 44,8 mp rekordjával Franciaország javára döntötte el a versenyt. A német staféta ideje 9 p 52,6 mp volt.

A vízipólómérkőzésben Franciaország, amely a féldobban 3:2-re vezetett, 5:4 arányban győzött. Bíró: Delahaye (Belgium).

Szenzációs meglepetés a Középeurópai Kupa elődöntőjében

Az Austria 3:0 arányban győzött „a kontinens legjobb csapata” az olasz bajnok Juventus ellen

(A Reggel tudósítójától.) A Középeurópai Kupa vasárnap megkezdődött elődöntőit a magyar futball már »érdektelenülé figyeli, hiszen az Újpest és a Hungária már az előmérkőzésekből kiestek, az olasz, osztrák és csehszlovák csapatok küzdelmeit mégis óriási érdeklődéssel kíséri sporttársadalmunk, hiszen a további eredményekből még tisztább képet kapunk futballsportunk egyre hanyatló klasszisairól.

A vasárnap lejátzott elődöntők első fordulójában az Újpestet verő Juventus, a kontinens legjobb klubcsapatának tartott olasz bajnok, az osztrák kupagyőztes Austriával találkozott, amely már az előmérkőzésekben is fényes bravúrral harcolt, amennyiben kiverte a küzdelemből a csehszlovák bajnok Sláviát. Vasárnap azonban legutóbbi bravúráján is túltett az Austria, amennyiben

3:0 arányban vert rá a Juventusra, amely góllétrányt az olasz csapat torinói saját pályáján már aligha hozza be.

A bécsi futball tehát újra kitett magáért és a »Wundermannschaft« páratlan győzelmi sorozatához is hasonló remek fegyveretnyit jelentene az osztrák ligabajnokság hatodik helyezettjének a győzelme a Középeurópai Kupában.

A Hungáriát verő Sparta Milánóban az olasz bajnokság második helyezettjével, az Ambrosiával került szembe, amely 4:1 gólránnyal győzött a csehszlovák bajnokság második helyezettje ellen és így a Sparta sem remélheti, hogy a revánsmeccsen a három gólkülönbéget nemcsak behozza, de még javára is dönti el a második mér-

közést, úgyhogy

a Középeurópai Kupában Austria—Ambrosiana döntőre van kilátás.

A két mérkőzésről alábbi részletes tudósításunk számol be:

Austria—Juventus 3:0 (1:0)

Bécs, július 9.

A Stadionban 45.000 néző előtt megtartott mérkőzésen az Austria 3:0 nem remélt fölányul győzött a kisse elbizakodott Juventus ellen. Az Austria első gólját a 3-ik percben Sindelar lötte, a második féldob 6. percében Viertel, a 43. percben pedig Specht volt a gólszerző. A második féldob 34. percében

Monti olasz középpofezet leragta Sindelart, ami négy tiltatásra adott alkalmat.

Bíró: Klein Árpád (Magyarország).

Ambrosiana—Sparta 4:1 (4:0)

Milánó, július 9.

A mérkőzés hőse De Maria, az Ambrosiana balösszekötője volt, aki egymaga három gólt rúgott, míg az Ambrosiana negyedik gólját Levrato szerzte. A Sparta csapatából hiányzott Siny és Madelon. A prágai csapat egy tízengyest félrelőtt, az egyetlen gólt Nejedlik szerzte.

A mérkőzés a bécsi Miesz vezette.

Nuvolari nyerte Belgium autó-nagydíját

Vasárnap futották a francorchampsi versenypályán Belgium automobil nagydíját. A verseny távja 565 km volt (40 kör). Győzött Nuvolari (Olaszország) Alfa Romeo kocsin 4 óra 9 p 10 mp alatt (143,5 km-es átlaggal) a francia Varzi előtt.

A Hungária 3, a Pannonia 2 versenyt nyert a budapesti nagy regatta második napján

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délután a Margitsziget menti pesti Dunaágban rendezte meg a Magyar Evezős Szövetség XXXVI. nemzetközi regattájának második napi versenyeit, szépszámu közönség előtt.

A második nap a kormányos nélküli négyessel kezdődött, amely a Hungária lemondásával a »Wiking« és a Pannonia közt dönt el, a Pannonia javára.

Az izgalommal várt újjone nyolcasban a Hungária villatörés miatt kénytelen volt indulásáról lemondani és így a versenyt riválisa, a Pannonia nyerte meg.

A kétevezős (pair oar) versenyben a Hungária az Európabajnokságban is szerepelt Götz—Machán párral indult és nagy fölénnyel, három hajóhosszal nyert. A junior dublónban a végig vezető Sirály rossz hormányzással álló vízbe került és így a versenyt a bécsi Ellida nyerte meg.

Részletes eredmény:

Koch Károly-émlékverseny, kormányos nélküli négyes: 1. Pannonia (Baja, Hollósy Jung, Kozma, Gyorkocsi) 6 p 43 mp 3 hosszal nyerve. 2. Ruderverein »Wiking« Linz.

Allami díj négyezes, kormányossal. 1. Hungária (Tóth, Krassi, Hensch, Tócs, kormányos dr. Gorecky) 6 p 48 mp. 2. Szegeci Csónakozó Egylet 6 p 59 mp. 3. RAC 7 p 48 mp.

Egyes juniorverseny: 1. Ruderverein »Ellida« Wien (Hansen) 7 p 25,9 mp. 1/4 hosszal. 2. Pannonia (Harszti) 7 p 27 mp. 3. FTC (Szabó) 7 p 56 mp.

Nyolcevezős újjoneverseny kormányossal. 1. Pannonia (Vajes, Gellei, Fülöp, Korompay, Gyórfi, Török, Domonkos, Turkovics, kormányos Krepsz) 6 p 23 mp. 2. Nemzeti Hajós Egylet 6 p 29 mp. 3. Sirály 6 p 34 mp.

Kétperevezős kormányos nélküli. 1. Hungária (Götz, Machan) 7 p 6,1 mp. 2. Pannonia. Szkiif: 1. Szendey (BEF) 7 p 22,1 mp. 2. Ernst (Gyórfi TE). Junior dubló: 1. Ellida (Bécs) 7 p 04,9 mp. 2. Sirály. Nyeretlen négyes, Harsanyi-díj: 1. Hungária 6 p 55,1 mp, négy hosszal, 2. MEC. 3. Szegeci Csónakozó Egylet.

Kiadásos négyes. Nagy Károly-díj: 1. Hungária 6 p 46,7 mp. 2. Szegeci 6 p 56,8 mp. 3. Újpest.

Gróf Széchenyi István-émlékverseny: Szenior nyolcas, Pannonia Evezős Club egyedül.

Kiadja: Lázár Miklós A Reggel Lapkiadó Részvénytársaság.

A szerkesztőért és kiadásért felelős: Lázár Miklós.

Standard LORD AUGUSZT PAVILLON HIDEKÜTI UT 22

Étterem, cukrászda, gyönyörű kert, kitűnő jazzora Polgári árak. Cigány, Vass. Telefon: 64-0-02

Aranydollár

és fontra szóló zálogleveleket, kötvényeket, fix kamatozású papírokat pengő ellenében vesz és elad Barnabank, V. Nádor u. 26. Telefon: 21-3-16, 10-4-67

Ma már mindenki

Méray tehertaxival szállít.

mert megbízható, olcsó és gyors. Azonnal kapható. Autómata 92-1-04 és 92-1-03

Vargánya-gomba ideit, napon szántott P 10.- kilója postán utánvevő.

Kormos Mihály, Gyöngyös

KIADÓ A TABÁNBAN

a Szeptentin útnál aug. 1-re egy a szoba hallos I. emeleti k o m f o r t o s lakás. I., Hegyaljai út 5. szám, Erzsébet hídnál

ÉDEN PENZIO

Hidekúti út 74. Szoba penzióval 7 P-ért kapható napi háromszori étkezéssel.

Szólok halló itt rádió A Reggel

Műfog 4 P (ümszkezelések 3 P, Aranyfog 18 P. Dr. Hegedüs I. g.-és szakorvos, Erzsébet körút 12, I. em. Részlete is

Okl. tanító

gyermekek oktatását, nevelését vállalja, kísérőnének ajánlkozik gyermekek mellé, szerény igényekkel, esetleg vidékre is. Ajánlatokat „Türelmes nevelő” jellegre A REGGEL kiadóhivatálba kér.

Dr. Földes Zsigmondné

Zugliferi gyermeküdülő je

Csillaggyógyint 10. Subalpinklma, gyermekorvosi felügyelet, német írásnyelv, hidokira, sport, játék. Bővebbet: József körút 9. T. 654-72

ELADÓ

a Tabánban a Szeptentin útnál 30 éves adomentes bérháztelek 100, 130, 230 □-ölesek. I. Hegyaljai út 5. 4-es autbusz-megállóval.

Zongorák

csakis világmarkák Közöttük kevésbé használt alkalmat darabok legszolidabban választottak és berendeztek Keresztely hírnves zongorateremben V., Vilmos császár út 66. szám